

JOVAN SOLDATOVIĆ

**POSEBNA IZDANJA
LIKOVNA UMETNOST U VOJVODINI
XX VEK**

Ljiljana Ivanović
MILAN KERAC

Miloš Arsić, Slobodan S. Sanader
LIKOVNA UMETNOST U VOJVODINI 1944—1954

Milan Solarov, Slobodan S. Sanader, Miloš Arsić
MILIVOJ NIKOLAJEVIĆ

Miloš Arsić
BOŠKO PETROVIĆ

Ljiljana Ivanović, Slobodan S. Sanader
RAZVOJ SKULPTURE U VOJVODINI 1895—1980

Miloš Arsić
GRAFIKA U VOJVODINI 1900—1985

Na koricama
SPOMENIK BORCIMA ŠAJKAŠKOG ODREDA, 1962.
Žabalj

GALERIJA SAVREMENE LIKOVNE UMETNOSTI
NOVI SAD

oktobar 1985

BIBLIOTEKA
GALERIJA SAVREMENE LIKOVNE UMETNOSTI
BR. 11767
NOVI SAD

**JOVAN
SOLDATOVIĆ**
skulptura 1942-1984

MOKRANJČEVI DANI
NEGOTIN

septembar 1985

IZLOŽBA SE ODRŽAVA POVODOM
40 GODINA OSLOBOĐENJA
ZEMLJE OD FAŠIZMA

Galerija savremene likovne umetnosti
iz Novog Sada zahvaljuje svima na
saradnji prilikom realizacije izložbe
Jovana Soldatovića:

Galerija Matice srpske, Muzej grada
Novog Sada, Galerija likovne
umetnosti — poklon zbirka Rajka
Mamuzića — Novi Sad, Zavičajna
galerija — Čerević, Galerija doma
JNA — Beograd, Umetnički paviljon
— Slovenj Gradec.

Izdavač
GALERIJA SAVREMENE
LIKOVNE UMETNOSTI
21 000 NOVI SAD 45/1
Poštanski fah 196
Telefon (021) 611-463 i 613-897

POSEBNA IZDANJA 7

JOVAN SOLDATOVIĆ, skulptura

Uređivački odbor
MILOŠ ARSIĆ, viši kustos
LJILJANA IVANOVIĆ, viši kustos
SLOBODAN S. SANADER, kustos,
direktor
GROZDANA ŠARČEVIĆ, kustos

Urednik
SLOBODAN S. SANADER

*Koncepcija izložbe,
biografski podaci, bibliografija i
realizacija izložbe*
LJILJANA IVANOVIĆ

Fotografije
MIODRAG ĐORĐEVIĆ
LJUBIŠA SAVIĆ

Prevod na francuski
DOBRILA STOŠIĆ

Grafička oprema kataloga
MILAN RAKIĆ

Korektura
BRANISLAVA POPOVIĆ

Tehnički saradnik
ĐORĐE MIJUŠKOVIĆ

Tiraž
800 PRIMERAKA

Štampa
ŠKOLA ZA INDUSTRIJSKO
OBLIKOVANJE, BEOGRAD,
KRUPANJSKA 3

SADRŽAJ

Slobodan S. Sanader PREGOVOR — — — — —	5
Ljiljana Ivanović VAJAR JOVAN SOLDATOVIĆ — — — — —	7
Napomene — — — — —	19
Résimé — — — — —	19
Biografija — — — — —	21
Samostalne izložbe — — — — —	23
Grupne izložbe — — — — —	25
Tekstovi umetnika i intervjui — — — — —	28
Spomenici i skulptura na javnim mestima — — — — —	31
Kataloški podaci — — — — —	33
Reprodukcije — — — — —	35
Eseji, predgovori kataloga i prikazi samostalnih izložbi — — — — —	81
Studije, opšti pregledi, predgovori kataloga i prikazi grupnih izložbi — — — — —	83
Bio-bibliografska građa — — — — —	87

Sa monografijom i izložbom skulptura Jovana Soldatovića, čiji je autor Ljiljana Ivanović, viši kustos, Galerija savremene likovne umetnosti, produžava svoj započeti posao, da prikaže delo onih umetnika, koje već sada na određen način predstavlja zaokruženu celinu. Obilje biografskih i bibliografskih podataka u monografiji, sa tekstom o Soldatovićevoj skulpturi i velikim brojem reprodukcija, učiniće da skulptura Jovana Soldatovića bude bliža, jasnija i određenija, kako uskom krugu likovnih teoretičara, istoričara i kritičara, tako i širem krugu poštovalaca njegove skulpture i likovnoj publici uopšte.

Jovan Soldatović posle završene Akademije likovne umetnosti, u Beogradu i boravka u majstorskoj radionici Tome Rosandića, dolazi 1953. godine u Novi Sad, gde u ateljeu na Petrovaradinskoj tvrđavi započinje svoju likovnu akciju skulptura, koja traje skoro četrdesetak godina.

Delo je sudbinu generacije sa kojom je stasavao u posleratnom vremenenu. Išao je od realizma, preko impresionizma do »egzistencionalno-ekspresionističke skulpture«. Od portreta, figura čoveka, životinja, do kompozicija. Od malog galerijskog formata preko reljefa, do monumentalne spomeničke skulpture. U ovako širokom rasponu svoje autentične figuralike perforirano izduženih oblika i forme, kod Soldatovića su stalno prisutni problemi savremenog estetskog traženja. Zašto njegovi tragalački nemiri nisu nikada bili neproduktivni. Skulpturu smešta u slobodne prostore, da bi ovaj nestrpljivi svet »surove stvarnosti i našeg nespokoja«, humanizovao i ponudio nove duhovne koordinate današnjice. Vrlo često, zbog toga, njegovu skulpturu prati živa i pisana polemička reč, ponekad surova, nepomičljiva, opora i jasna.

Uvažavajući ovakve idejno estetske pretpostavke njegova skulptura živi danas u jugoslovenskim prostorima. Žabaljski spomenik izginulim u Revoluciji (na koricama monografije) na obali Dunava kod Novog Sada, park jugoslovenske skulpture »Titov gaj« u Slovenjgradecu, Trebević kod Sarajeva, Jajce, Piroć, Spomen-park Kragujevački oktobar, Slavonki Brod i još veliki broj drugih monumenata u našoj zemlji. Njegov ciklus »Beleženje čoveka« još traje.

Izložba skulptura Jovana Soldatovića održava se u Negotinu, gradu bogate kulturno umetničke tradicije, značajnog privrednog razvoja i uspona i bogatih kulturnih sadržaja današnjice. Gradu Hajduk Veljka, Stevana Mokranjca, narodnog heroja Stanka Paunovića, Bratskom gradu sa Fruškogorskim Beočinom. Izložba je dobro došla, jer upoznaje Negotin sa likovnim delom Jovana Soldatovića, čija će skulptura »Jelen« biti stalno izložena u parku jugoslovenske skulpture u samom centru Negotina.

Slobodan S. Sanader

DURICA, 1942

Uspon i dominacija najrazličitijih modernih i savremenih tendencija u jugoslovenskoj umetnosti nastaje nakon 50. tih godina ovog veka. To je jedan od najznačajnijih i najdinamičnijih perioda naše umetnosti naročito u oblasti slikarstva i vajarstva, jer se i nehotice, kad jer reč o skulpturi, nameće misao na tradiciju, koja je u ovim prostorima dosta zapostavljena.

Skulptoralni oblici u Vojvodini dosta se sporo razvijaju i nemaju u stilskim razmerama kontinuitet stvaranja onakav kakav imaju slikarstvo i ostali likovni mediji. Ovakvom stanju doprinela je religija koja nije dozvoljavala da se vajarski oblici razvijaju u ovim prostorima u onakvom obliku i obimu kako su se razvijali u zemljama zapadne Evrope. Tek krajem XIX veka, prodorom novih ideja i stvaranjem građanske klase, javljaju se i prva značajna imena u oblasti skulpture. Međutim, to su još uvek usamljeni pojedinci i autori čiji individualni razvoj nema većeg značaja u stvaranju kontinuiteta u oblasti skulpturalnih oblika. Oni egzistiraju kao samostalne jedinice bez većih ambicija, ograničeni zahtevima naručioca. Svoja su dela prilagodili zahtevima građanske klase i društva, a radovi im ne izlaze iz domena akademskog realizma i idealizma, mada duboko zadiru u XX vek¹.

Tako se o modernom izrazu u oblasti vajarstva može govoriti tek u šestoj deceniji kada je jedna veoma darovita, mlada i neopterećena tradicijama generacija umetnika školovana u Beogradu, Zagrebu, Ljubljani, počela da stvara svoja likovna dela. Ti umetnici, koji su u to vreme delovali imali su privilegiju da budu prvi, stvaraoci čija su dela doprinela osavremenjavanju skulpturalnih oblika u nas. Toj generaciji pripada i delo Jovana Soldatovića.

Kroz skoro 40 godina kreativnog stvaralaštva u oblasti likovnog medija u delu Jovana Soldatovića može se pratiti rast i kontinuitet savremene skulpture Jugoslavije — Vojvodine. »Jovan Soldatović predstavlja najmarkantniju ličnost savremene skulpture u Vojvodini, ali istovremeno i jednu od najznačajnijih ličnosti poratne, mlade skulpture u Srbiji. Iako Soldatovićeve likovne akcije u potpunosti počinje da pripada Vojvodini tek od 1953. godine, on je ipak još od svog prvog javnog nastupa 1949. godine na izložbi ULUS-a u Beogradu ipak pripadnik vojvodanske kulturne klime, Vojvodine, kojoj je posvetio, danas već punih trideset svojih, umetnički najplodnijih godina². On je i sam, u izvesnom smislu, tvorac tradicija i kontinuiteta bar što se tiče skulpturalnih oblika na tlu Vojvodine.

Vajarski počeci Jovana Soldatovića datiraju krajem pete i početkom šeste decenije, decenije koja je na logičan način »iznenadila treću modernu«³ i u kojoj počinje da stva'a jedna od najdarovitijih generacija umetnika u nas.

Jovan Soldatović se nije rano opredelio za vajarstvo. Njegovo detinjstvo i mladost pružaju mu mogućnost da se opredeli za umetnost, ali umetnost prostora — arhitekturu, da bi sticajem raznih okolnosti i želja, jednog momenta shvatio da će skulptoralni oblici biti njegovo stalno opredeljenje. Rođen je 1920. godine u Čereviću. Otac Stevan bio je obućar, a majka Sofija domaćica. Tu su, u Čereviću četvero dece Soldatovićevih, tri sina i ćerka, rasli u skromnoj porodici, drugujući sa seoskom decom i prirodom. Jedno sećanje iz detinjstva sačuvao je Jovan Soldatović sa neobičnim doživljajnim intenzitetom. Majka je mesila hleb, a on je od testa, neveštijim dečijim rukama pravio figure omiljenih životinja. To je jedina senzacija iz tog perioda njegovog života, koje će se umetnik dosta kasnije setiti. Osnovnu školu i gimnaziju završio je u Čereviću i Novom Sadu gde se 1930. godine seli cela porodica. Posle gimnazije, završio je i školu rezervnih oficira u Mariboru, da se 1940/41. godine upisao na Arhitektonski odsek Tehničkog fakulteta u Beogradu.

Po izbijanju rata, mobilisan je u XVII vinkovački puk. Posle kapitulacije, dolazi u Čerević gde se, po naređenju Mađara, vraća njegova porodica. Dolaskom u Čerević, Jovan postaje saradnik NOB-e i posle jedne akcije, vraća se u Novi Sad. Želi da aktivno učestvuje u NOB-i, ali po zadatku partije ostaje u Novom Sadu.

Tokom ratnih godina koje provodi u Novom Sadu, druži se sa afirmisanim umetnicima ovog grada: Zlatom i Karlom Baranijem, Božidarom Vučkovićem, ali još više sa mladim, budućim studentima beogradske Akademije umetnosti: Boškom Petrovićem, Milanom Kercom, Radmilom Riš. Oni se okupljaju u ateljeu u Zmaj Jovinoj ulici gde slikaju, vajuju i razgovaraju o umetnosti i životu.

Posle rata, 1944. godine postaje član Propagandnog odeljenja Glavnog štaba vojvođanskih jedinica, odnosno Agitpropa JNOF-a, kao član Odeljenja za dokumentarne i umetničke izložbe.

1945. godine ponovo je u Beogradu, no sada kao student Akademije likovnih umetnosti, vajarski odsek, u klasi profesora: Lojze Dolinara, Radete Stankovića i Tome Rosandića, uči zanat vajarstva i prihvata znanje svojih profesora, ali ne i koncept njihove umetnosti. Prve skulpture radi umetničkim stilom koji je dominirao neposredno posle rata u nas. One su realističke, pomalo idealizovane, ali se uočava vajarsko znanje umetnika. To su portreti, figurine i animalne predstave. U njima nije osvojen samo zanat »vajarskog umeća« već i originalnost u radu što se vidi i iz prvih »školskih« radova.

Skulptura »Miner« iz 1947. godine rađena je realistički u klasičnom stavu kontraposta gde je evidentna težnja za pokretom čemu doprinosi i mekša, pomalo impersonistička faktura, dok je »Portret devojke« iz 1949. godine rađen takođe u duhu realizma, ali meko intimistički, smirene fakture i široko shvaćenih formi sa težnjom ka psihološkoj karakterizaciji portretisane ličnosti.

1949. godine prvi put grupno izlaže u Beogradu na VIII izložbi Udruženja likovnih umetnika Srbije gde su njegovi radovi zapaženi i od kritike i od javnosti.

1949. godine Savet za nauku i kulturu osnovao je Majstorske radionice kojima je rukovodio slikar ili vajar — majstor. Svoje saradnike majstor je birao konkursom, a četiri godine provedene u radionici, smatrale su se najvišim stepenom specijalizacije. Članove radionice stipendirala je država i snosila sve troškove oko izdržavanja radionice, modela i materijala za rad. 1949. godine konkuriše i Soldatović sa četiri rada za Majstorsku radionicu Tome Rosandića za vajara-saradnika i to sa: portretom, aktom,

reljefom i draperijom, kako je predviđeno pravilnikom konkursa. U Majstorskoj radionici je od 1949. godine do 1953. godine. Pored njega, tu su još mladi vajari — saradnici: Ana Bešlić, Sava Sandić, Olga Jančić, Ratko Stojadinović, Ante Gržetić. Tu je Soldatović proveo četiri najdragocenije i najkorisnije godine u svom učenju i formiranju. Stari Majstor im je dozvoljavao slobodu stvaralaštva, podržavao ih je i upućivao u traganju za vlastitim izrazom u svetu skulpture, a to sve pokazuje veličinu vajara-pedagoga Tome Rosandića. Njegova radionica predstavljala je pravi rasadnik talenata, vajara, koji će izmeniti neka zastarela načela u jednoobraznosti skulpture, a skulpturu uvrstiti u ravnopravni odnos sa slikarstvom.

Saradnici Tome Rosandića »su posle izvesnog ugledanja na delo Majstora potražili sopstvene puteve kao što se i moglo videti na izložbi njegovih učenika. Umetnik koji je sa toliko znanja i duha umeo da tumači renesansnu skulpturu morao je za njih da bude idealan učitelj—nije ih sputavao ni ukalupljivao, on ih je upućivao ka novim traženjima ka novim idealima.«⁵

Ta klima stvaralačke slobode u radionici Tome Rosandića je ujedno i njegovo životno uverenje i filozofija »Nikada čistim realizmom ne može se postići umetnost. . . . Svaka umetnost mora da bude stilistička«⁶. Pred radovima svojih učenika bio je iskreno začuđen i oduševljen: »Tako bih i ja radio da sam mladi«.

Soldatovićeve skulpture iz tog vremena rađene su u duhu »impresionizovanog« realizma i idealizma, sa osobenim pečatom umetnika i sa puno ukusa i osećajnosti: (»Keruša«, 1949, »Muški akt«, 1950, »Portret Dade Đurića«, 1950, »Akordi«, 1951, »Portret Tome Rosandića«, 1952.)

Dok je »Keruša« inspirisana poezijom, sva u pokretu i grču za traganjem »miadih«, dotle »Muški akt« i »Akordi« nose u sebi meštrovíčevsku snagu. »Ako se gledaju radovi Jovana Soldatovića. . . u njima se oseća život i umetnički izraz, a i mnogo ukusa.«⁷

Radeći portret Tome Rosandića 1952. godine, kao pandan autoportretu Tome Rosandića, Soldatović će »iživeti« sav realizam i idealizam toga vremena. Portret je rađen meko, intimistički sa težnjom ka isticanju pokreta, a tome doprinosi impresionistički rađena faktura. U njemu je i idealizam i realizam u gestu, stavu i načinu oblikovanih formi sa insistiranjem na psihološkoj karakterizaciji portretisane ličnosti. Njegov portret je zreliji, čvršći, snažniji u karakteru. To je istovremeno spoj najklasičnijih i najsavremenijih shvatanja u oblasti skulpture u isto vreme. Kroz ceo svoj umetnički opus radiće portrete meniajući se u stilu u zavisnosti od portretisane ličnosti, ističući psihološke karakterizacije, ali će uvek biti prepoznatljiv njegov rukopis.

1952. godine, novembra meseca, pri kraju boravka u radionici Tome Rosandića priređuje samostalnu izložbu skulptura u Beogradu, u Grafičkom kolektivu. Izlaže oko 20 radova: figura, animalnih predstava, kompozicija i reljefa. . . Osnovna crta Soldatovićevog umetničkog stava jeste zainteresovanost u svim pravcima. Iako je izložio malo radova, on je pokazao radoznalost kao malo ko od mladih vajara. Čovek, životinja, kompozicija, figura, reljef — sve je to zastupljeno na njegovoj izložbi. Njegov stil kristalizovao se u formu, u kojoj su izdužene figure, spljoštenih glava, ublaženih artikulacija i mirnih pokreta, nosioci raznih ideja i zamisli.«⁸

Izložba je doživela puno priznanje i kritike i javnosti. Pored razmišljanja o njegovim radovima kao »misaonim i raznovrsnim«, »ljupkim u pokretu«, Miodrag B. Protić će reći da u Soldatovićevoj skulpturi ima »izvesne pompejerske sladunjavosti«⁹, što ne remeti krajnji utisak, »velike osećajnosti i pouzdanog ukusa njegovih radova«.

DVOJE, 1960

Ovom izložbom prestaje period učenja i traganja za sopstvenim izrazom. Umetnik je izgradio svoj osobeni i uvek prepoznatljiv stil, radilo se to o portretu, kompoziciji ili animalnoj predstavi. »Nametnuo se kao jedan od najtalentovanijih i najambicioznijih vajara u nas.«¹⁰

Vreme u kome umetnik stvara svoja prva značajna dela neraskidivo prekida socrealističkim shvatanjima u oblasti umetnosti. Jovan Soldatović u takvom duhu nije ni stvarao, izuzetak je možda skulptura »Miner« iz 1947. godine koja je samo dotaknuta idejom dogme socrealizma, a sve ostalo pripada umetnosti šeste decenije: Izdužena figura, impresionistička faktura, bez puno patetike, naprednija u izrazu.

Istovremeno, paralelno sa figuralnim predstavama, Soldatović radi i seriju animalnih predstava: petao, magarac, koza, pas, takve originalnosti i snage da se sa pravom može smatrati rodonačelnikom animalne skulpture u nas. To su realističke, anegdote, pomalo sirove predstave životinja koje su rađene statično, oblo sa širokim plohami. Na izgled to su obične teme, ali životno prisutne. Glava »Petla« iz 1953. godine rađena je pomalo karikaturalno sa širokim ravnim partijama, skoro konstruktivistički. 1953. godine Soldatović je u Novom Sadu kome će ostati večan i u kome će do danas stvarati. Tu u Novom Sadu, na Petovaradinskoj tvrđavi nastaje njegova najvrednija dela i biće to najplodnije godine njegovog stvaralaštva. Na prvoj samostalnoj izložbi moglo se videti njegovo dalje opredeljenje i njegov program budućeg rada, kako u temama tako i u načinu rada. Izduženost figura splioštenih glava, mirnih pokreta, ublaženih artikulacija ostaće trajno obeležje njegovih skulpturalnih oblika, a ljudska figura, portret, animalna predstava, kompozicija i reljef teme su njegovog stalnog interesovanja.

U Novom Sadu učestvuje u osnivanju vajarškog odseka na Višoj pedagoškoj školi, gde postaje i prvi profesor vajarstva. Jovan Soldatović je kao pedagog vaspitavao generacije mladih studenata, budućih vajara ili profesora likovnog vaspitanja, koji žive i rade širom Jugoslavije. Taj njegov pedagoški rad je veoma plodan. Kao pedagog imao je veliki uticaj na formiranje mladih vajara i na razvoj skulpturalnih oblika u Vojvodini. On je poput svog profesora, Tome Rosandića, svoje učenike učio zanatskom »umeću« vajarstva, a likovni pristup vajarškom delu ostavio je da svako razvija prema svom ličnom afinitetu. Tu se ogleda i njegova veličina vajarstva. Ni jedan njegov učenik, stilski nije sledio put svog profesora, ali su svi oni stvorili svoj sopstveni put ka novim vajarškim istraživanjima i problemima. (Julijana Kiš, Ratko Gikić, Slobodan Bodulić, Andrija Vasiljević, Bača Milorad Cvetičanin). Soldatović je kao pedagog uspeo da stvori univerzalni način i pristup u vaspitanju mladih. To nije novosadska škola vajarstva, to je škola koja može biti prisutna u svim prostorima.

Istovremeno učestvuje i u osnivanju prvih umetničkih ateljea na Petrovaradinskoj tvrđavi, koja će vremenom postati stecište umetnika, »jugoslovenski Monmart« i na kojoj se danas nalazi preko 60 ateljea slikara, vajara, grafičara, pesnika.

Izduženost njegovih figura ne može se posmatrati kao »fenomen« savremenog oblika u oblasti umetnosti. Taj »fenomen« izduženog oblika u umetnosti pojavio se vrlo rano. Najranije ih nalazimo u figurama iz etruških i iberijskih grobnica, u vizantijskim mozaicima, gotskoj i renesansnoj skulpturi, a u novije vreme kod Pabla Pikasa, Alberta Dakomeija i u »otkrivenim« skulpturama primitivnih afričkih naroda. Kod jednih je to trenutni eksperiment ili polazna tačka u ispitivanju pokreta ljudske figure u prostoru, a kod drugih je to samo fetiš. Ta sličnost u izduženosti i vertikalama samo je na prvi pogled. Soldatovićeva izduženost figura proizilazi iz njegove ličnosti i želje, stava, da uspravno poput »usamljenog jablana« prikaže i uzdiže i samog čoveka. Originalan je i njegov odnos prema prostoru u kome skulptura postaje njegov sastavni

deo, a u kompozicionom smislu uvođenje samog prostora u skulpturu »pozitivnog i negativnog volumena« ima svoj smisao u stvaranju jedne žive i razigrane prostorne arabeske, lako ima sličnosti, sa gore navedenim primerima, u izduženosti, možemo smatrati da je njegov način rada proizvod ovog podneblja i vremena. Dajući svojim skulpturama »novu formu« stvara i novi vid savremene skulpture u nas.

Već od 1953. godine površine Soldatovićevih skulptura su »jače« uznemirene, a u unutrašnjosti se oseća veće kretanje, gibanje, želja za odvajanjem ekstremiteta iz mase oblika i isticanje blagih pokreta kao primarni idiom. Skulptura »Čovek sa cvetom« iz 1953. godine je jedna od prelomnih u njegovom radu. Ona je još uvek pomalo statična, tvrda u pokretu, sa oblom klasičnom obradom fature, ali je nagoveštaj svega onoga što se dešava u skulpturama (»Stojeća figura« iz 1954. godine i »Porodica« iz 1954. godine). Naglašena vitka vertikalna Porodice i »perforirani« odnosi izazvani spletom ruku, ostaće kao jedna od glavnih karakteristika njegovog dela. Na prvi pogled, takve njegove figure deluju fražilno, lomno, jer su oslobođene svake suvišnosti i oblikih, punih skulptorskih odnosa, međutim baš tom svojom ogoljenošću delovaće pomalo nadrealno. Ljudska glava je shematizovana bez psiholoških karakterizacija, ali zadržava univerzalni antropomorfni oblik. Nabrskli »čvrnovati« oblici imaju tendenciju da se raspuknu i pokrenu u omeđenom prostoru. Ekstremiteti izlaze iz ravni, gonjeni unutrašnjim potiskom ljudske aktivnosti. Taj novi vitalitet njegove skulpture daće i nove ekspresivnije oblike, koji će delovati ne samo svojom spoljašnjom ekspresijom već i unutrašnjom, meditativnom snagom same materije. Sada su to ljudski aktivni oblici koji sa spoljašnošću čine jedinstvenu prostornu strukturu. Soldatović poseduje, nosi u sebi i jedan imperativ monumentalnosti. On svakoj temi, bila ona i intimnog karaktera, ume da dâ monumentalni karakter.

Istovremeno sa antropomorfnim predstavama, Soldatović i dalje radi animalne predstave, koje više nisu statične. One su u pokretu, grču i plene svojom »lumena naturom«, a finim spletom linija stvara arabesku koju nalazimo u starim orijentalnim rukopisima. izazivajući istovremeno lirski i dramatični momenat. (»Ranjeni jelen«, »Sne u skoku«, »Rode«). Bavljenje predstavama životinja je jedan vid nastavka lirskog, osmišljenog razmišljanja i u »banalnim temama« i odmor od »večnih« tema. Veličina Soldatovića vajara je i u realizaciji i tih »običnih«, ali uvek prisutnih tema. 1955. godine priređuje samostalnu izložbu skulptura u Novom Sadu na kojoj je inaugurisao svoj program i svet izduženih lirskih figura i animalnih predstava sa jednom dramatskom notom. Kritičari uglavnom ističu »liriku i poeziju osećanja u delu Jovana Soldatovića«.¹¹ Pored redovnog izlaganja u zemlji, izlaže i na međunarodnim izložbama, u jugoslovenskoj selekciji u: Aleksandriji, Milanu, Brislu, Antverpenu, Parizu.

1957. godine inicijator je osnivanja grupe »Prostor 8«. Ta značajna grupa na svojim manifestacijama dala je priliku Soldatoviću da prikaže svoja najnovija dela. Naime, 1957. godine osam beogradskih vajara: Ana Bešlić, Olga Jančić, Jovan Soldatović, Ratimir Stojadinović — nekadašnji saradnici Tome Rosandića, zatim Jovan Kratochvil, Miša Popović, Miloš Sarić, Aleksandar Zarin, osnivaju grupu »Prostor 8«. Žele da pokažu značaj skulpture u urbanom, arhitektonskom, prostoru ili u parkovskoj sredini i da približe skulpturalne oblike onim ljudima koji ne posećuju omeđene galerijske prostore. Uprkos pohvalama kritike¹² i velikog interesa javnosti, akcija nije zadržala kontinuitet i grupa se posle tri izlaganja raspala. »Prostor 8« realizovao je samo tri izložbe: 1957. godine u Beogradu, u Tašmajdanskom parku, u Novom Sadu, na Petrovaradinskoj tvrđavi i 1958. godine u Beogradu, u Tašmajdanskom parku.

1958. godina značajna je u daljem stvaralaštvu Jovana Soldatovića. Te godine umire Toma Rosandić. »Učitelj je pokopan uz najveće i najtoplije

počasti, ali ne i njegovo delo koje živi u delima njegovih učenika.«¹³ Ta smrt najviše se dojmila Jovana Soldatovića, najdražeg učenika Tome Rosandića. U njegovu čast nastala je figura Jelena koji umire u slobodi. U radovima Soldatovića dolazi do »pucanja« kompaktnih formi i pored pokreta, stvaraju se izraziti perforirani oblici koji uvode prostor u samu skulpturu.

Iste 1958. godine, dobitnik je nagrade »Politike« iz fonda »Vladislav Ribnikar«, koja je ustanovljena još davne 1932. godine. Ona je ostala ne samo jedno od najstarijih već i najuglednijih jugoslovenskih priznanja što se dodeljuje za likovnu umetnost. Soldatović je dobio nagradu za skulpturu »Dečak i lane«, koja u sebi nosi sve odlike zrelog skulptorskog ostvarenja.

1960. godina je prekretnica u radu Jovana Soldatovića. Tada je u 39. godini života, na Konkursu za spomenik Šajkaškom partizanskom odredu, dobio prvu nagradu za izvođenje spomenika koji će ući u istoriju jugoslovenske skulpture kao jedno od najoriginalnijih obeležja Revolucije u nas. Sam autor je u razgovoru sa Stevanom Stanićem rekao: »Želeo sam da svojim mirnim vertikalama, koje kao da sastavljaju nebo i ravnice, pokažem onaj uzbudljiv trenutak kad su mali obični rodoljubi, tu na svome tlu, izrasli u heroje. . . . Moje figure su bez one patetike. . . . bez onih uobičajenih rekvizita u takvim prilikama — bombi, pušaka, bez onih baletskih — glumačkih pokreta.«¹⁴

Te njegove ljudske figure su uspravne, lomne, natprirodne veličine, perforiranih formi, koje uvode prostor u samu skulpturu, mirne skoro nadrealne. Ta »Šajkaška bronzana straža« postavljena je 1962. godine u beskrajnoj ravnici Vojvodine. »To je spomenik u kome je on ne samo u idejnom nego i u stilskom pogledu, u shvatanju plastike, najviše dao«. . . . Stajao sam pred njegovim devetometarskim bronzanim mladićima na beskrajnoj vašrometini šajkaškog rita. U njihove iscepane grudi uselile su se već ritske ptice. Bio sam svedok kad je jednom od tri mladića odjednom zapevalo srce. Zapevalo kao živo i zalepetalo ptičijim krilima. Bilo je to najpoetičnije srce na svetu. Jovanove skulpture pravljene su za prostor, da stoje kao usamljeni dermovi, kao opaljeno drvo, čiji se oblici razaznaju tek izbliza, da ih vetar glode, kiše oblivaju, oblaci njišu, trave zatravnuju, čovek dodiruje, kao fontana Trevi, kao Onofrijeva česma. . . . da oko njih kola život. Tek onda dobijaju svoju pravu vrednost. Mala šajkaška ptica je to prva razumela. . . .«¹⁵ Verovatno da je ovaj tekst Stevana Stanića jedan od najpoetičnijih prikaza spomenika Revolucije, spomenika našeg nespokoja i surove stvarnosti.

Ciklus skulptura koje se nazivaju »Beleženje čoveka« u delu Jovana Soldatovića začet je još daleke 1953. godine skulpturom »Čovek sa cvetom«, koja je još u mirnim blagim pokretima, modelovana čvrsto, pomalo oblo, ali koja u sebi sadrži nagoveštaj svega onoga što će do izražaja doći posle 1960. godine. Tada stvara dela koja će ga svojom snažnom dramatikom i izgledom odvesti ka egzistencijalnom ekspresionizmu. Ta »izrazi«a deformacija oblika podređena unutrašnjoj ekspresiji predstavlja prvi pokušaj da se u antropomorfizam uvede savremena tendencija.«¹⁶ Soldatović nije modernizam »shvatio kao buncanje i kao nebulozne izlete neartikulisane i anemične oblike, kakvi se u prirodi mogu sresti, što ih je ona sasvim »nesvesno« stvorila (belutak, panjevi i slično). Za njega je moderno — danas najdiskutovaniji i najdefinisaniji pojam — značio traganje u oblasti klasičnog izraza.«¹⁷ Takvim svojim umetničkim delom i radom prihvata shvatanja egzistencijalnih autora inspirisanih filozofijom Hajdeggera, Husserla. . . . prema kojima se čovek ne može posmatrati u njegovim bolesnim ili zdravim modalitetima već samo u prostoru njegovog bitisanja. . . . egzistencijalni ekspresionizam je uložio značajnu energiju da adekvatno organizuje svoju plastičnu problematiku što je vidno kod njegovih

MATERINSTVO, 1979

GLAVA, 1971

najizrazitijih predstavnika: Matije Vukovića, V' de Jocić, Jovana Soldatovića, Nandora Glida. Deformacija služi izrazu figure, jer humanizam umetničkog dela nije zavisan od realnosti forme već od unutrašnjih podsticaja, od sposobnosti oblika da izrazi svet umetnikovih ideja i nameće vremena u kome je nastao. . . .¹⁸

Taj egzistencijalno-ekspresionistički stav pored spoljašnjeg »čulnog doživljaja«, t aži i unutrašnji »duševni« doživljaj. Umetnik želi da kao svi dosegne ono što se »iza krije«. Ta njegova želja »potiče iz dubljeg sloja nesvesnog, iz sloja senki«. Nastao je kao izraz straha ili očajanja, kao posledica otuđenja što je preovladalo u našoj tehnološkoj civilizaciji — »kao geometrija straha« ili svedočanstvo nespokoja. Ovakav stav umetnika nesvesno odražava tu uznemirenost svoga vremena, ali ne bi imao stvaralačke snage ako bi bio potpuno ispunjen očajanjem.¹⁹

On će svojim umetničkim stavom pokušati da definiše način na koji čovek egzistira i kako je njegova egzistencija moguća u otuđenosti i stalnom sukobljavanju sveta. Shvatiće da je suština u samoj egzistenciji čovečanstva, a ne u pojedincu. Nastojaoće da minucioznom analizom što potpunije osvetli »unutrašnji« život čoveka, posebno iz aspekta odnosa njegovog »bića u svetu« prema nekim fundamentalnim kategorijama, kao što su: vreme, prostor i sl. Njegove izdužene figure, spljoštenog oblika, mirne u pokretu, ali surove u krajnjoj nameri. Svojom mirnoćom i ogoljenošću deluju nadrealno i tu su da nas svojim izgledom podsete na krajnju egzistenciju svijua nas.²⁰

Skulptura »Misililac« (Bez iluzija) iz 1962. godine iz ciklusa »Beleženje čoveka« nije samo asocijacija i parafraza na Rodenovu istoimenu skulpturu. »Dok je kod Rodena »Misililac« čovek u punoj snazi, koji može sve da učini, da pobedi život zarad svoje afirmacije, dotle je Soldatovićevo »Misililac« satrvana, unakažena i uništena ličnost koju je sam život ili sam čovek pobedio. On se u neimanju izlaza ili hrabrosti, sprema na večni početak. . . .²¹ Skulptura »Sedeći« 1960/1970. godine iz istog ciklusa je depersonalizovan čovek na kome se ravnomerno, po nekom unutrašnjem ritmu, smenjuju prazne i pune površine koje daju skulpturi čvrstinu, oporost i snagu u sveobuhvatnoj prostornoj masi stvarajući linearnu kompoziciju koja na momente deluje asocijativno-apstraktno. (»Ljudska figura sa mrtvim detetom«, 1960/1968)

Skulptura iz tog perioda je »koncipirana da služi slobodnom prostoru. Figure su izdužene, struktura celokupne forme-oblika je perforirana. To je nova, intelektualna forma koja je sačinjena od nekakvog unutrašnjeg imperativa. . . . Jovan Soldatović je u vremenu modernizacije jugoslovenskog plastičnog jezika, pokazao da se može biti moderan iako se vezuje za figuru. Soldatovićevo čovek je pretvoren u univerzalan simbol čija je jedina funkcija da bude nosilac tih opštih humanih, vrednosti.²² Soldatovićevo permanentno interesovanje da svoju skulpturu postavi u prostoru dostiže vrhunac posle 1963. godine. Postavljene skulpture u prostoru postale su deo naše okoline, bez kojih više ne možemo zamisliti određeni ambijent. Soldatović želi da skulptura diše u svom prostoru, da svaka izvedena plastična forma ima svoju funkciju i odnos prema svojoj okolini. (»Dvoje«, »Jeleni«, »Materinstvo«, »Dve rode«, »Borba jelena. . . .). Faktura joj je živa, nervozna, usmerena da obogati utisak malim senkama, nežnim prelivima, analitičkim primedbama. Svaki detalj je proučavan i strogo podređen konačnom ostvarenju, a arabeska koju stvara svojim delima ima za cilj bekstvo od mase volumena ka pokretu i akciji koja deluje pre zastrašujuće nego vedro. Spomenike koje stvara povodom obeležja NOB-e nose svu humanost i angažovanost njegovog dela. Želi da srnama, ljudskim figurama i jelenima. . . »oljudi« prostore tragedije. 1965. godine Jovan Soldatović boravi šest nedelja u Parizu. Vajar je i ranije putovao van zemlje, ali mu je ovaj boravak u Francuskoj kao stipendisti fonda »Moša Pijade« omogućio uvid u ono što se dešava u

oblasti umetnosti u svetu zadnjih deset godina. Taj boravak kako sam umetnik kaže potvrdio je i učvrstio neka njegova ranija shvatanja. »Uglavnom sam učvrstio neke već ranije u sebi postavljene vrednosti Rodena, Majola, Burdela, sada već klasike, i zaustavio se na živima: Henri Muru i Zadkinu, naročito na ovom poslednjem, za koga me još uvek vezuje ono što ja volim u skulpturi: ubeđenost da se radi o jednom zaista kompletnom čoveku i pravom ljudskom angažovanju. Ono ostalo što se vidi u Parizu i Londonu po galerijama, gde se »krčmi« ono što trenutno ma prođu, mogu da kažem da za modu postaje i sa modom prestaje.«²³ 1968. godina nije samo godina prava čoveka, već je i poznata kao godina konkretnih političkih zbivanja: studentski nemiri u zemljama zapadne Evrope, okupacija Čehoslovačke i masovni pokreti studenata kod nas. Tada se stvara i određena duhovna klima: proboj masovne kulture i na neki način kriza »elitne kulture«, stvara se kontra kultura, kultura mladih koja traži konkretne političke i duhovne promene. U takvoj klimi, Jovan Soldatović na Petrovaradinskoj tvrđavi, pod pokroviteljstvom Jugoslovenske nacionalne komisije za UNESCO, otvara samostalnu izložbu skulptura. Predgovor kataloga čini tekst iz povelje Ujedinjenih nacija o pravima čoveka. Izložba je veoma posećena, a kritički prikazi u smislu »Jovan apeluje za mir«, »Plotuni sa tvrđave« pozivaju sve one koji žele da ovim svetom ovlada mi- i blagostanje. To je miting protesta, miting solidarnosti i svi mogu da dođu da recituju, pevaju svoje protestne pesme. Čovek XX veka je tragično uznemirena ličnost, a Soldatovićeve skulptura govori o miru. Tu Soldatovićeve vojsku mira predvodi skulptura »Ljudska figura sa mrtvim detetom«, »Porodica«, »Narikača«, kao biblijski plač Rahile. To je protest protiv rata u svim vremenima i svim prostorima.

Soldatovićeve iskonska želja da svoju skulpturu, koja je u suštini spomenik, veže što čvršće sa prostorom i vremenom u kome se nalaze i da je smesti u određen ambijent, da živi svoj život i bude pristupačna, ostaje kao njegovo vjeruju i trajno ubeđenje da skulptura živi samo izvan galerijskog prostora. »Soldatović napušta enterijer, pa čak se odriče i okrilja arhitekture i smelo se odlučuje da sav taj ogroman, neumoljiv, nesavladiv, prostor ispuni materijom i formom koja će nositi stilske i tematske dimenzije odgovarajuće snage, da taj prostor savlada i potčini, svojim vizijama života i životne dinamike, da ga ispunjenog promeni i ispuni trajanjem.«²⁴

1970. godine na ret ospektivnoj izložbi u Novom Sadu u izložbenim prostorijama Galerije Matice srpske, a u organizaciji Galerije savremene likovne umetnosti povodom 25. godina umetničkog rada Jovan Soldatović izložio je 58 skulptura i reljefa, a od najranijih portreta, animalnih predstava do kompozicija, reljefa i ljudske figure. »Možemo njegov način profilacije nazvati ekspresijom, pa čak i stilizacijom. On je u suštini veoma blizak objektivnom svetu i prirodi. Služi se svetlo — tamnom fakturom i nemirnom modelacijom samo u cilju da svoje forme poveže što čvršće s' prirodom, da im kao u klasičnoj drami, omogući jedinstvo vremena, mesta i akcije i da od njih načini ono što se ne može nazvati drugačije već spomenikom u njegovom čistom, najfunkcionalnijem obliku.«²⁵ »Dve sedeće«, 1969, »Velike rode«, 1960, »Don Kihot«, 1970, »Sudaje«, 1970, »Porodica«, 1972., kao i ostale izložene skulpture nosioci su tih njegovih shvatanja i ideja. Ta njegova prostorna koordinacija masa ne samo u prostoru već i u samom delu izaziva osećaj da je delo deo same prirode i svaka površina nemirno modelovana, ili perforirana ima svoju određenu funkciju u krajnjem asocijativno-ekspresionističkom izrazu.

Dvadeset godina posle prve samostalne izložbe u »vaniskim« prostorima Petrovaradinske tvrđave Jovan Soldatović će otvoriti izložbu pod nazivom »Dođe li rat — odoše ljudi!«. U središtu umetnikove pažnje nije samo

njegova lična egzistencija, već jedan opšti, univerzalni egzistencijalno-ekspresionistički pristup u stvaranju njegovog dela. Taj svoj stav Soldatović će iskazati ovom likovnom manifestacijom. 1972. godine septembra meseca, jednog sumornog jesenjeg dana, izložio je 72 ljudske glave u belom gipsu osvetljene lojnicama. One najupečatljivije nose poruku o besmislu rata »u svim vremenima i svim prostorima«. Glave su lomne, prozirne, ali surovo čvrste u svojoj formi i svojoj materiji, a još surovije u svojoj nameni oivičene rubovima smrti i beskonačnosti, sa aluzijama na konkretni svet. Izložba je otvorena uveče, a tokom izložbe pesnici su čitali svoje prigodne, protestne pesme. To je jedna od prvih performans — akcija skulptura, u nas. Ovakve akcije svoj puni i pravi smisao dobijaju baš u vangalerijskom prostoru, u borbi »protiv institucija«, simbolično su oslobođene svakog galerijskog »nadgledanja«, komunikativne su i pristupačne svima onima koji žele da izraze svoj protest i nezadovoljstvo, lični egzistencijalni strah. («Glava I», «Glava II», 1971.). Izlivene u bronzi, glave dobijaju čvrstinu sa impresionistički modelovanom fakturom i perforacijama koje stvaraju ritam svetlo—tamnog sa isticanjem šupljih očiju, poluotvorenih usta i izdvajanjem nosa iz mase forme i deluju veoma sugestivno i upečatljivo. Nose u sebi snagu vajarskog oblikovanja i obavezne angažovane poruke. »Umetnik svesno odražava uznemirenost svoga vremena«.

Ista izložba prenetu u Beograd, u omeđenom galerijskom prostoru gubi od svoje prvobitne izvorne namene. Ona u tom prostoru deluje kao »čele kula«. Soldatovićeva skulptura u svom izvornom smislu uvek je angažovana i prati sva zbivanja i sve tokove ovog našeg uznemirenog sveta.

1974. godine u Novom Sadu osnovana je Akademija umetnosti na kojoj je otvoren Odsek vajarstva. Prvi profesori su iz Beograda i Novog Sada. Otvaranjem Akademije umetnosti, gasi se Viša pedagoška škola, a Jovan Soldatović postaje vanredni profesor Akademije do 1981. godine kad prestaje njegov pedagoški rad. Vajar — pedagog odlazi u penziju, a vajar Soldatović ostaje da stvara svoja dela bez kojih se ne može zamisliti savremena skulptura, ne samo Vojvodine, već i Jugoslavije. I dalje je prisutan sa svojim delima na značajnim likovnim manifestacijama u zemlji i inostranstvu, a njegovi spomenici nalaze se širom Jugoslavije. (Novi Sad, Tetovo, Kragujevac, Nemila, Beograd, Sombor, Opovo, Jajce, Sarajevo, Nikšić, Vršac, Slovenj Gradec, Pačir, Slavonski Brod, Negotin, Pirot...)

PAS I PTICA, 1980/1981

Od 1957. godine pored izduženih formi ljudskih figura, u delu Jovana Soldatovića, u kompozicijama animalnih predstava javlja se kružna kompozicija koja na prvi pogled deluje pomalo scenski. Nagoveštaj takve kompozicije je kod »Keruše« iz 1949. godine, koja je sva savijena, obla, preko »Muškog akta« iz 1950. godine i »Tifusara« iz 1959. godine, da bi vrhunac bio u animalnim predstavama: ptica, pasa, umirućeg jelena. Takva kompozicija asocira na zatvorenu kružnu formu, na jedan krug isprepletenih, određenih oblika, uglavnom životinja, gde se vodi permanentna borba dobra i zla. U stilskom pogledu ne menja se ništa. Faktura je živa, čvrsta a isprepletenošću životinja stvara se otvoreni prostor koji ima za cilj da istakne dramatiku borbe. Ta kružna kompozicija podseća na prirodni krug, na krug kao idealni oblik pramaterije u čijoj se unutrašnjosti »cepaju« animalni oblici. To je jedna »circula vita« primenjena na animalnim predstavama, ali duboko u sebi asocira na život i prirodnu selekciju svega živog. Takvom, kružnom kompozicijom Soldatović nikad neće prikazati čoveka. On je za njega uvek uspravan, čak i u predstavama umirućeg. (»Ptice i pas«, 1975, »Dva psa«, 1975, »Na zgarištu«, 1980, »Kompozicija« 1980/1982.)

»Ptica i pas« iz 1975. godine, »Na zgarištu«, iz 1980. godine i »Kompozicija« iz 1980/1982. godine nose svu onu dinamičnost u radu i izrazu i daju nove skladne oblike i sadržaje. One su razuđene vertikalama i horizontalama, a otvoreni oblici doprinose dramatičnosti izraza, izazivajući beskonačan broj ritmova, koji poprimaju svojstvo mitskog. Takav sklad formi u prostoru i vremenu čine zajedno organsku celinu, ne samo kod ovih radova, već u celokupnom njegovom likovnom stvaralaštvu.

Figura »Umirućeg jelena« iz 1980. godine nosi sva ona obeležja njegovog stila i načina rada, koji ga karakterišu. Čvrsta kompozicija, impresionizovana faktura, a splet nogu i rogova stvara ritam svetlo-tamnog sa perforiranim partijama što sve zajedno doprinosi dramatici trenutka. 1980. godine u Beogradu u Galeriji doma JNA povodom održavanja XXI konferencije UNESKA Jovan Soldatović otvoriće samostalnu izložbu skulptura. Izložio je preko 50 skulptura koje svojim izgledom i angažovanošću apeluju za jedan humaniji svet. »... Od onog dana kada su mnogi gotovo direktno sa fronta na prvi čas u akademiji dolazili još u vojničkim bluzama, pa do dan-danas, za Soldatovića rat nije prestao. Uvek je negde rat: rat u Koreji, Vijetnamu, Africi, rat u sećanju na rat, rat za dostojanstvo, za potčinjenog čoveka, rat za svoje neukaljano saosećanje sa dalekim ljudima drugih kontinenata, za nepokoravanje svoga umetničkog kreda u poplavi novih pravaca koji ljudsku figuru potiskuju i brišu sa starog lica umetnosti. I samo u retkim, sasvim retkim trenucima ono grčevito, ono malo, egoistično pribavljanje nežnosti za harmoniju porodice, rađanja... bio je to uvek neki trenutak nežnosti, ali prgave nežnosti...«²⁶

1982. godine Jovan Soldatović radi kombinovanom tehnikom reljefe koji se razlikuju od dotadašnjih klasičnih »plitkih« reljefa koje je radio. (»Jama«, 1957/1958, »Porodica«, 1963. godine).

To su reljef: »Kučići« 1982. godina, zatim »Sumrak Vojvodine« iz iste godine, kao i »Triptih« iz 1983. godine, koji je prvi put izložio na devetom sremskomitrovačkom salonu u Sremskoj Mitrovici 1984. godine. Ovi reljefi se u izvesnom smislu i stilski menjaju. Na njima je predstavljena jedna realistička, čak moglo bi se reći nadrealistička kompozicija, jedan vid »brut-arta«: mrtvi kučići, deca, mrtve ptice. Oni su bojeni, simetrično raspoređeni i »izranjaju« iz mase »table« na kojoj se nalaze jer su rađeni u punoj plastici i na neki način »kolažirani«. Deluju nestvarno i nadrealno »surovo-poetično«.

Kritike su dosta uzdržane u odnosu na »nove« reljefe, jer se izdvajaju iz kontinuiteta njegovih ranijih radova. Međutim, radoznalost umetnika u

PORODICA, 1963

odnosu na tematsko-estetskom planu predstavlja individualizovan umetnički doživljaj, koji kreativno oblikovan stvara čisto nadrealističku kompozicionu formu.

Ove ekspozicije nisu prelomne u stvaralaštvu Jovana Soldatovića i ostaće, možda, kao trenutni eksperiment.

Jovan Soldatović svoju najnoviju skulpturu, posvećenu gladnima Afrike koncipira u duhu egzistencijalno-ekspresionističke likovne problematike, sa izrazitom angažovanošću. Za Soldatovića borba za humaniji način življenja nije nikada prestala. . . . Borba za slobodan život i želja za humanizacijom življenja opredelila me kao angažovanog stvaraoča da nastojim da i likovna umetnost bude što više utkana u pozitivne vidove života. . . . To su razlozi da kao vajar i čovek oblikom stvaram beleg ljudskih sadržaja.

Vajam i poklanjam skulpture sa željom da ne iščili snaga opomene od besmisla uništenja, da srne oljude mesta zločina, da na grobovima naše dece »Sudaje« ubuduće dodeljuju miran, srećan i human život svoj deci sveta. . . .

Ovi sadržaji govoreni u Novom Sadu, Kragujevcu, Žablju čine čoveka, verujem, dužnikom za uvek — jer mesta dostojanstvenog umiranja obavezuju na časno življenje. . . .²⁷

Prateći likovni opus Jovana Soldatovića kroz skoro četiri decenije umetničkog rada, sa namerom da rezimiramo rezultate koje njegovo delo donosi savremenoj umetnosti u nas, jasno je da se radi o doslednom razvoju jednog senzibilnog talenta, savremenog nerva, osobenog izraza i sigurnog estetskog opredeljenja.

Jovan Soldatović je svojoj skulpturi veoma rano uspeo da dâ lični pečat i da nasluti, a zatim i potvrdi svoj umetnički razvoj. Naglašena savremenost i aktuelnost njegovih skulptura evidentna je i danas posle 40 godina umetničkog stvaralaštva. Logika njegovog razvoja i zrenja kao umetnika iskazuje se sa izvesnom lakoćom i spontanošću koja je svojstvena velikim umetnicima koji razmišljaju jezikom forme.

Njegovo stvaralaštvo razvijalo se u dva pravca: realističko-impresionizovanoj portretnoj skulpturi i ranim animalnim predstavama, i egzistencijalno-ekspresionističkoj skulpturi u delima »Beleženje čoveka«, spomeničkoj skulpturi i predstavama životinja.

Dijapazon Soldatovićevog stvaralaštva postaje jasan, ako sledimo delo kroz pojedine periode razvoja. Od prve realističke impresionizovane skulpture »Keruše«, 1949, »Portreta Tome Rosandića«, 1952. godine, preko asocijativno-ekspresionističke skulpture »Čoveka sa cvetom«, 1953/1954. godine, pa dalje na putu oslobođenja skulpture od suvišnih oblikovanih formi u figuralnim kompozicijama »Porodica«, 1964. godine i animalnih predstava »Jelen i tri košute«, 1966, »Rode«, 1968 godine do ciklusa »Beleženje čoveka«, koji postaje njegov »generalni« način shvatanja skulptoralnih oblika. Ciklus »Beleženje čoveka« nije zaokružen i on još uvek traje.

Ovako sagledan umetnički opus Jovana Soldatovića ukazuje na dva bitna »zajednička imenitelja« u osnovi njegovog skulptoralnog dela: jasan plastičan izraz i naglašena savremenost i angažovanost.

Skulptura Jovana Soldatovića je originalna tvorevina našeg vremena, a njegov doprinos u osavremenjavanju umetničkog izraza u jugoslovenskoj modernoj skulpturi je veoma velik. On predstavlja jednu od najznačajnijih i najmarkantnijih ličnosti savremene umetnosti u nas. Dolaskom Jovana Soldatovića u Novi Sad 1953. godine, pre skoro 32 godine, ne samo da skulptura u Vojvodini dobija nove dimenzije razvoja, već svojim prisustvom utiče na osavremenjavanje vojvođanske skulpture što je od značaja za opšte tokove razvoja jugoslovenske moderne.

Idući stalno napred i odbijajući bilo kakav uticaj sa strane on je na svoj način stvorio svoj originalni umetnički stil. Polazeći od realnog u svom umetničkom radu dolazi do egzistencijalnog ekspresionizma čiji je jedan od najznačajnijih i najoriginalnijih predstavnika u jugoslovenskoj modernoj umetnosti. Iako puna patetike i »pompejerstva« Soldatovićeve skulptura je angažovana, humanizovana i nosi obeležje autentičnog savremenog izraza našeg vremena.

Ovim odlikama treba dodati da delo Jovana Soldatovića potvrđuje doslednost-čisto plastičnih izraza čije ostvarenje postaje vrednost osobenog skulptorskog izraza, a time umetniku, obezbeđuje posebno mesto u jugoslovenskoj modernoj umetnosti.

NAPOMENE

1. Ljiljana Ivanović, Razvoj skulpture u Vojvodini, GALERIJA SAVREMENE LIKOVNE UMETNOSTI, Novi Sad, 1984.
2. Miloš Arsić, Likovna umetnost u Vojvodini 1944—1954. GALERIJA SAVREMENE LIKOVNE UMETNOSTI, Novi Sad, 1980.
3. Katarina Ambrozić, Ana Bešlić, GRADSKI MUZEJ, Subotica, 1983.
4. Jasna Marković, Radionica Tome Rosandića, MUZEJ GRADA BEOGRADA, Beograd, 1985.
5. Pavle Vasić, Izložba skulptura Tome Rosandića, POLITIKA, 22. septembar 1954.
6. D. A., Razočarana vajarska filozofija g. Tome Rosandića, VREME, Beograd, 11. decembar 1931.
7. Majstor vajar Toma Rosandić o mladim skulptorima, POLITIKA, Beograd, 9. novembar 1952.
8. Dr Pavle Vasić, Skulptura Jovana Soldatovića, POLITIKA, Beograd, 3. novembar 1952.
9. Miodrag B. Protić, Izložba vajara Soldatovića, NIN, Beograd, 4. novembar 1952.
10. Miloš Arsić, kao pod brojem 2.
11. Radislav Predić, Poezija osećanja u skulpturi Jovana Soldatovića, VIDICI, Beograd, maj — jun 1955.
12. Dr Pavle Vasić, Skulptura u prirodi, POLITIKA, Beograd, 28. avgust 1957.
13. Miodrag B. Protić, Problem skulpture u slobodnom prostoru, NIN, Beograd, 5. oktobar 1958.
14. Slobodan Marković, Jovan Soldatović — brat srna, jedno pre podne sa najdražim učenikom Tome Rosandića, MLADOST, Beograd, 12. mart 1958.
15. Stevan Stanić, Vizija nad šajkaškim ritom, DNEVNIK, Novi Sad, 9. februar 1960.
16. Stevan Stanić, Tekst iz predgovora kataloga samostalne izložbe u Beogradu, Beograd, 1962.
17. Dr Lazar Trifunović, Putevi i raskršća srpske skulpture, UMETNOST, br. 22., Beograd, 1972.
18. Božidar Timotijević, Svi porazi i nade, BORBA, Beograd, 31. maj 1964.
19. Isto kao pod brojem 15.
20. Herbert Rid, Moderna skulptura, Beograd, 1966.
21. Isto kao pod brojem 1.
22. Isto kao pod brojem 16.
23. Đorđe Jović, Savremeni likovni umetnici Vojvodine, monografija, Novi Sad, 1968.
24. G(ordana) D(ivljak)—A(rok), Rad je lek od dilema, DNEVNIK, Novi Sad, 2. februar 1966.
25. Dr Miodrag Kolarić, Jovan Soldatović, katalog, GALERIJA SAVREMENE LIKOVNE UMETNOSTI, Novi Sad, 1970.
26. Isto kao pod brojem 23.
27. Stevan Stanić, Zap is sa izložbe u Galeriji Doma JNA u Beogradu, Beograd, 1980.
28. Jovan Soldatović, Zapis sa izložbe u Galeriji Doma JNA u Beogradu, Beograd, 1980.

RÉSUMÉ

En suivant l'oeuvre de Jovan Soldatović à travers presque quatre décennies de travail artistique, dans l'intention de résumer les résultats que son oeuvre apporte à l'art contemporain de notre pays, il est évident qu'il s'agit du développement conséquent d'un talent plein de sensibilité, de nerf contemporain, d'expression particulière et d'une détermination sûre et esthétique.

Jovan Soldatović a très tôt réussi à donner à sa sculpture un cachet personnel et de faire pressentir en ensuite affirmer son développement artistique. Même aujourd'hui, après 40 années de création artistique le caractère accentué et l'actualité de ses sculptures sont évidents. La logique de son développement et de sa maturité s'exprime avec une certaine légèreté et spontanéité caractéristiques aux grands artistes qui réfléchissent par le langage des formes. Sa création se développait en deux sens: sculpture du portrait réaliste et impressionniste et précoces représentations animales, et sculpture existentielle-

-expressionniste monumentale et figuration des animaux. La sculpture de Jovan Soldatović est une oeuvre originale de notre temps, et sa contribution à la contemporanéité de l'expression artistique dans la sculpture moderne yougoslave est très grande et il présente une des plus importantes et plus marquantes personnalités de notre sculpture contemporaine. Avec l'arrivée de Jovan Soldatović à Novi Sad en 1953 commence non seulement la sculpture en Voïvodine mais il lui donne aussi sa direction dans les cours contemporains de l'art yougoslave.

Les formes sculpturales en Voïvodine se développent assez lentement et n'ont pas dans les proportions stylistiques a continuité créative telle que l'ont la peinture et les autres médiums picturaux. Les conditions sociales, économiques et politiques, de même que notre culture spirituelle et matérielle toute entière étaient, dans leur développement le plus précoce, sous une très forte influence de Byzance et du christianisme orthodoxe, où après cent ans de discussion

la sculpture est rejetée et la peinture acceptée. Si la sculpture apparaît dans cette période elle porte un caractère de chambre et ne sort pas du domaine des arts appliqués. Ce n'est qu'à la fin du XIXe siècle que la sculpture note ses premiers succès, et porte en soi toutes les marques d'un académisme réaliste qui est la direction dominante dans d'art de cette époque et qui se maintiendra, avec divers changements, jusqu'à la cinquième décennie du XXe siècle. On ne peut parler ainsi de l'expression moderne dans le domaine de la sculpture que dès la sixième décennie quand une génération d'artistes, ayant étudié à Belgrade, jeune et ne portant pas le faix de la tradition, a commencé à créer ses oeuvres picturales. L'oeuvre de Jovan Soldatović appartient à cette génération et on ne peut parler de l'expression contemporaine sculpturale que dès l'arrivée de Jovan Soldatović.

Jovan Soldatović est né à Čerević, près de Novi Sad, en 1920. Il a terminé ses études à l'Académie des Beaux-Arts en 1948, dans la classe du professeur Toma Rosandić. A partir de l'année 1949 jusqu'en 1953 il est le collaborateur de l'atelier artistique de Toma Rosandić où s'est éduqué, sous la surveillance du maître, un groupe de jeunes artistes: Olga Jančić, Ana Bešlić, Sava Sandić, Ratko Stojadinović, Ante Gržetić et Jovan Soldatović qui montrait dès lors l'indépendance et l'originalité dans ses oeuvres. C'est un groupe de jeunes artistes qui, par leur travail et leur talent, s'introduiront dans les cours contemporains de l'art universel.

L'oeuvre de Jovan Soldatović va du portrait réaliste, des présentations animales habilement imaginées et des reliefs, vers des solutions expressionnistes, dans la sculpture monumentale et le cycle «Interprétation de l'homme». Chevreuils, cerfs, cigognes... attirent par leur «Lumina naturom», fine arabesque et élégance, et par la manière de travail appartient aux créations les plus hautes chez nous. Dans la sculpture monumentale et dans les oeuvres nommées «Interprétation de l'homme» la déformation des formes, qui est soumise à l'expression intérieure, est expressive. Les oeuvres exposées «Sans illusion», 1956, «Icare», 1962, «Couple», 1971 ainsi que les autres sculptures sont faites à plat, de manière expressionniste, libérées de détails superflus avec stylisation des figures, qui passent à la déformation et enfin à la négation des formes naturelles. Ce sont des oeuvres qui par leur drame vigoureux et leur aspect «mènent» vers l'expressionnisme existentiel qui «présente le premier essai d'introduction de la tendance contemporaine dans l'antropomorphisme». Par son oeuvre artistique et son travail il accepte les conceptions des auteurs inspirés par la philosophie de Heidegger, de Husserl... d'après lesquelles l'homme ne peut pas être considéré dans ses modalités malades ou saines, mais seulement dans l'espace de son existence.

Il essayera de définir la manière de l'existence de l'homme et comment celle-ci est-elle possible dans l'aliénation de la confrontation constante du monde. Il comprendra que l'essence gît dans l'existence même de l'humanité et non dans l'individu.

Il tâchera, par une analyse minutieuse, d'éclairer le plus complètement la vie «intérieure» de l'homme, particulièrement l'aspect des rapports de «l'être dans le monde» d'après quelques catégories fondamentales telles que le temps, l'espace, etc. Ses figures sont prolongées, gothiques, de forme aplatie, tranquilles dans le mouvement, mais rude dans l'extrême intention. Par sa quiétude et par sa dénudation il agit surréellement et elles sont là pour nous rappeler par leur aspect à l'ultime existence de nous tous. «Famille», 1964. «Assis», 1970.

Le cycle appelé «Présentation de l'homme» qui a paru en 1960 dure encore aujourd'hui et n'a rien perdu de son actualité et de sa manière contemporaine. «Les têtes», conçues en 1970/1971, et exposées à l'exposition indépendante dans l'espace ouvert de la forteresse de Petrovaradin, ont eu pour sujet: «Si la guerre arrive, les hommes s'en vont: ils portent d'une manière la plus impressionnante le message du non-sens de la guerre. Elles sont fragiles, transparentes, mais farouchement solides dans leurs formes et dans leurs matières et encore plus farouches dans leur destination bordée par une lisière de mort et d'infini, avec des allusions au monde concret.

A partir de l'année 1975 à côté des formes prolongées des figures humaines, dans l'oeuvre de Jovan Soldatović, dans les compositions des présentations animales, apparaît une composition circulaire qui, à première vue, donne un effet quelque peu scénique. Le présage d'une telle composition se trouve dans «La Chienne» de 1949 et dans «Les Pestiférés» de 1959 pour atteindre son point culminant: oiseaux, chiens, ceif mourant. Une telle composition rappelle la forme circulaire fermée, un rond de formes déterminées entremêlées, en grande partie d'animaux, où se mène une lutte permanente du bien et du mal. Du point de vue du style rien n'est changé. La facture est vivante, solide et l'entremêlement des animaux créé un espace ouvert dont le but est de faire ressortir le drame du combat. Cette composition circulaire qui évoque le cercle naturel, un cercle comme forme idéale de la matière primitive dans l'intérieur de laquelle se déchire les formes animales. C'est une «circula vita» appliquée aux présentations des animaux mais qui profondément rappelle en soi la vie et la sélection naturelle de tout ce qui vit. Par une telle composition circulaire Jovan Soldatović ne présentera jamais l'homme. Pour lui il est toujours debout même quand il le représente mourant («Oiseaux et Chien» 1975, «Deux Chiens» 1975, «Composition» 1982/1983).

Quoique pleine de pathétique et théâtrale, la sculpture de Soldatović est engagée, humanisée et porte la marque d'un expressionnisme existentiel, et a l'intention d'affirmer et humaniser l'homme et de rappeler et avertir sur le non-sens de la guerre et de la violence. Ses sculptures se trouvent dans les espaces ouverts par toute la Yougoslavie: Novi Sad, Belgrade, Kragujevac, Zagreb, Arandjelovac, Sremska Kamenica, Cetinje, Brioni, Sombor, Prilep, Tetovo, Nemila, Opovo, Jajce, Sarajevo, Nikšić, Slovenj Gradec, Slavonki Brod, Vršac, Negotin... ainsi que dans maintes galeries et musées de notre pays et à l'étranger.

Quand Jovan Soldatović est venu de Belgrade à Novi Sad, il y a trente deux années, il a fait le long voyage d'une évolution logique très classique. Allant toujours en avant et refusant n'importe quelle influence de part et d'autre il a créé son style originalement artistique. En partant du réel dans son travail artistique il est parvenu à l'expressionnisme existentiel dont il est un des plus importants et plus originaux représentant dans l'art moderne yougoslave.

BIOGRAFIJA

1920.

Rođen u Čereviću, 26. novembra.

1939.

Završio osnovnu školu i gimnaziju u Novom Sadu.

1940.

Završio školu rezervnih oficira u Mariboru.

Upisuje Arhitekturu na Tehničkom fakultetu u Beogradu.

Usled rata prekida studije. Ratne godine provodi u Novom Sadu.

1944.

Radi u Propagandnom odeljenju Glavnog štaba Vojvodine, odnosno Agitpropu JNOF kao član Odeljenja za dokumentarne i umetničke izložbe.

1945.

Upisao se na Akademiju likovnih umetnosti u Beogradu, vajarski odsek u klasi profesora: Lojze Dolinara, Radete Stankovića i Tome Rosandića.

1948.

Diplomirao vajarstvo u klasi profesora Tome Rosandića.

1949.

Postaje saradnik vajara-majstora Tome Rosandića u Državnoj majstorskoj radionici u Beogradu do 1953. godine.

Postaje član Udruženja likovnih umetnika Srbije.

Prvi put grupno izlaže na VIII izložbi ULUS-a u Beogradu.

1952.

Priređuje prvu samostalnu izložbu skulptura u Beogradu u Grafičkom kolektivu.

Član je prvog Saveta Galerije Grafičkog kolektiva u Beogradu.

1953.

Prelazi u Novi Sad i po pozivu učestvuje u osnivanju vajarskog odseka Više pedagoške škole.

Postaje prvi profesor vajarstva na Višoj pedagoškoj školi.

Učestvuje u osnivanju prvih ateljea na petrovaradinskoj tvrđavi.

1965.

Dobija stipendiju iz fonda »Moša Pijade« i provodi dva meseca u Parizu i Londonu.

1975.

Izabran za vanrednog profesora Akademije umetnosti — Odsek likovnih umetnosti u Novom Sadu.

1981.

Na reizboru Akademije umešnosti u Novom Sadu predlagan za redovnog profesora, međutim nije prihvaćen ni za vanrednog.

Iste godine prihvata nacionalnu penziju.

Živi i radi u Novom Sadu.

NAGRADE I OSTALA PRIZNANJA

1958.

Beograd, Politikina nagrada.

1961.

Beograd, Nagrada za skulpturu, NOB u delima likovnih umetnika Jugoslavije.

1962.

Novi Sad, Oktobarska nagrada.

1970.

Beograd, Nagrada za skulpturu Oktobarskog salona.

1973.

Beograd, Orden rada sa zlatnim vencem (o tridesetogodišnjici AVNOJ-a).

Sombor, Plaketa JNA.

Novi Sad, Nagrada za skulpturu na II salonu.

1976.

Novi Sad, Matica srpska, diploma sa medaljom.

1978.

Beograd, Republički odbor Sindikata, Zlatna plaketa.

1979.

Beočin, Oktobarska nagrada.

Srpska Crnja, Decembarska nagrada.

1980.

Rakovac, Spomen plaketa.

1981.

Novi Sad, Povelja grada Novog Sada.

Novi Sad, Nagrada »Jovan Popović«.

1982.

Batajnica, Zlatna plaketa Ratnog vazduhoplovstva i PNO

1983.

Beograd, Plaketa SUBNOR-a Jugoslavije.

Kragujevac, Zlatna plaketa Spomen parka.

Novi Sad, II nagrada za spomenik Jovana Jovanovića Zmaja.

1984.

Begeč, Zlatna plaketa.

- 1952.**
BEOGRAD, Galerija Grafičkog kolektiva: Izložba vajara Jovana Soldatovića, 25. oktobar — 10. novembar
- 1955.**
NOVI SAD, Tribina mladih — Salon 55: Izložba Jovana Soldatovića, 16. april — 6. maj
- 1956.**
ZRENJANIN, Narodni muzej: Izložba 4 novosadska umetnika, Jovan Soldatović, Nikola Graovac, Boško Petrović i Milivoj Nikolajević februar
- KIKINDA, Biblioteka Jovan Popović: Izložba 4 novosadska umetnika, Jovan Soldatović, Nikola Graovac, Boško Petrović i Milivoj Nikolajević, 15. — 22. mart
- VRBAS, Dvorana sreskog sindikalnog veća: Izložba 4 novosadska umetnika, Jovan Soldatović, Nikola Graovac, Boško Petrović i Milivoj Nikolajević, 10. — 22. april
- 1958.**
BEOGRAD, Atelje 212: Izložba tapiserija Boška Petrovića i skulptura Jovana Soldatovića, 13. — 23. oktobar
- 1962.**
BEOGRAD, Galerija doma JNA: Izložba skulptura Jovana Soldatovića, 18. decembar 1962 — 2. januar 1963.
- 1963.**
SREMSKI KARLOVCI, Park patrijaršije: Izložba skulptura Jovana Soldatovića, oktobar
- 1964.**
NOVI SAD, Studio M: Izložba skulpture Jovana Soldatovića, 6. — 20. maj
- 1966.**
KOVILJ, Sala zadružnog doma: Slike Živojina Miškova i skulptura Jovana Soldatovića, 27. februar — 8. mart
- 1968.**
NOVI SAD, Petrovaradinska tvrđava: Skulptura Jovana Soldatovića, 10. maj — 10. jul
- 1969.**
SOMBOR, Galerija Kulturnog centra: Skulptura Jovana Soldatovića, 29. mart — 18. april
- 1970.**
NOVI SAD, Galerija Matice srpske: Jovan Soldatović, skulptura 1942—1970., 29. decembar 1970. — 14. januar 1971.
- 1972.**
NOVI SAD, Petrovaradinska tvrđava: Izložba skulptura Jovana Soldatovića pod nazivom: »Dode li rat — odoše ljudi«, septembar
- BEOGRAD, Muzej revolucije: »Dode li rat — odoše ljudi« — novembar
- BOROVO, Mala sala Radničkog doma: Izložba tapiserija i kiparskih radova Boška Petrovića i Jovana Soldatovića, 20. — 27. decembar
- 1973.**
ZAGREB, Galerija FORUM: Boško Petrović, tapiserija, Jovan Soldatović, skulptura, 26. oktobar — 11. novembar
- 1977.**
NOVI SAD, Galerija likovne umetnosti poklon zbirka Rajka Mamuzića: Izložba skulptura Jovana Soldatovića, 27. septembar — 28. oktobar
- 1978.**
NOVI SAD, Fakultet tehničkih nauka: Skulptura Jovana Soldatovića, 8. — 15. mart
- 1980.**
BEOGRAD, Galerija doma JNA: Skulptura Jovana Soldatovića, 24. septembar — 24. oktobar

1981.

PETROVARADIN, Klub radne
organizacije »Pobeda — IMO«:
Skulptura Jovana Soldatovića,
17. — 27. februar

1984.

SLOVENJ GRADEC, Umetnostni
paviljon: 25 skulptura Jovana
Soldatovića, jul-avgust

1985.

SLAVONSKI BROD, Salon »Becić«:
Jovan Soldatović, 27. mart — 5.
april

GRUPNE IZLOŽBE:

- 1948.**
BEOGRAD, Umetnički paviljon: Izložba radova studenata Akademije likovnih umetnosti, Beograda. 20. januar — 8. februar
- 1949.**
BEOGRAD, Umetnički paviljon: VIII izložba Udruženja likovnih umetnika Srbije, 7. jun — 10. jul
- 1951.**
BEOGRAD, Umetnički paviljon: Izložba mladih likovnih umetnika Srbije, 29. novembar — 30. decembar
- 1953.**
BEOGRAD, Umetnički paviljon: XV izložba Udruženja likovnih umetnika Srbije, 1. — 24. maj
- 1954.**
BEOGRAD, Umetnički paviljon: Izložba skulptura majstorske radionice Tome Rosandića, 17. — 13. mart
- BEOGRAD, Umetnički paviljon: XVIII izložba Udruženja likovnih umetnika Srbije, 20. oktobar — 20. novembar
- NOVI SAD, galerija Matice srpske: Izložba likovnih umetnika Srbije, 23. oktobar — 15. novembar
- 1955.**
BEOGRAD, Umetnički paviljon: XIX izložba Udruženja likovnih umetnika Srbije, 1. — 25. maj
- ALEXANDRIE, Musée des Beaux-Arts: Première Biennale de la Méditerranée. 26. jul — 15. septembar
- NOVI SAD, Galerija Matice srpske: IX izložba likovnih umetnika Vojvodine, 24. oktobar — 12. novembar
- 1956.**
MILANO, Famiglia artistica: Giovani artisti Jugoslavi, 26. april — 10. maj
- ZRENJANIN, Narodni muzej: I izložba slikarske kolonije Zrenjanin, oktobar-novembar
- SOMBOR, Gradski muzej: Izložba Udruženja likovnih umetnika Vojvodine, 28. oktobar — 18. novembar
- 1957.**
BEOGRAD, Izložbeni paviljon: Savremena srpska skulptura, 12—28. januar
- BEOGRAD, Umetnički paviljon: XXIII izložba Udruženja likovnih umetnika, Srbije, 30. april — 31. maj
- BEOGRAD, Park na Tašmajdanu: Osam beogradskih vajara, 21. avgust — 8. septembar
- 1958.**
NOVI SAD, Petrovaradinska tvrđava: Prostor 8, 15. maj — 1. jun
- BRISEL, Svetska izložba, jul-septembar
- BEOGRAD, Park na Tašmajdanu: Prostor 8, 14. — 30. septembar
- ZRENJANIN, Narodni muzej: III izložba Umetničke kolonije Zrenjanin, 2. — 16. oktobar
- NOVI SAD, Galerija Matice srpske: Izložba Udruženja likovnih umetnika Vojvodine, 7. — 17. decembar
- 1959.**
ANTWERPEN, Park Midlthajm: V bienale savremene skulpture, maj-septembar
- NOVI SAD, Galerija Matice srpske: Izložba Udruženja likovnih umetnika Vojvodine, 21. oktobar — 5. novembar
- 1960.**
LJUBLJANA, Jakopičev paviljon: Sodobna likovna umetnost Vojvodine, 1. — 10. decembar
- 1961.**
PARIS, Musée Rodin: 2 exposition internationale de sculpture contemporaine, 30. jun — 15. oktobar
- RIJEKA, Galerija likovnih umjetnosti: Salon 61 — IV Jugoslavenski bijenale slikarstva, kiparstva i tapiserije, 2. jul — 15. septembar
- BEOGRAD, Izložbeni paviljon: 2. Oktobarski salon, 20. oktobar — 20. novembar
- BEOGRAD, Galerija Doma JNA: Narodnooslobodilačka borba u delima
- likovnih umetnika Jugoslavije, 1. — 17. decembar
- 1962.**
SLOVENJ GRADEC, Umetnostni paviljon: Razstava povojne srpske umetnosti, jun-avgust
- 1963.**
BEOGRAD, Izložbeni paviljon: 4. izložba Oktobarskog salona, 20. oktobar — 20. novembar
- NOVI SAD, Galerija Matice srpske: Udruženje likovnih umetnika Srbije, — podružnice za Vojvodinu, 17. novembar — 9. decembar
- ZAGREB, Moderna galerija JAZU: Savremena srpska umjetnost, poslijeratni period, 28. decembar — 2. januar 1964.
- 1964.**
NOVI SAD, Galerija Matice srpske: Izložba slikara i vajara Novog Sad, maj
- BEOGRAD, Beogradski sajam: II trijenale savremene jugoslovenske umetnosti, 1. — 27. septembar
- BEOGRAD, Galerija kulturnog centra: Dvadeset godina beogradske skulpture, oktobar
- NOVI SAD, Galerija Matice srpske: Izložba Udruženja likovnih umetnika Srbije — podružnice za Vojvodinu, 22. oktobar — 16. novembar
- 1965.**
PIRAN, Galerija Piran: Razstava umetniških tapiserij izdelani v »Atejeu 61« — Novi Sad, 16. avgust
- SOMBOR, Gradski muzej: V jugoslovenska likovna jesen — Jugoslovenska tapiserija, oktobar-novembar
- EČKA, Savremena galerija, Umetničke kolonije: Retrospektivna izložba Umetničke kolonije Ečka, 17. oktobar — 14. novembar
- SUBOTICA, Gradska izložbena sala: Izložba Udruženja likovnih umetnika Srbije — podružnice za Vojvodinu, 31. oktobar — 17. decembar
- 1966.**
NOVI SAD, Galerija Radničkog univerziteta: Izložba slika i skulptura vojvođanskih umetnika iz Savremene galerije Umetničke kolonije, Ečka, 6. jul — 1. avgust
- BEOGRAD, Galerija Doma JNA: Narodnooslobodilačka borba u delima likovnih umetnika, Jugoslavije, novembar-decembar

ALEXANDRIE, Musée des Beaux-Arts:
6-ème Biennale d'Alexandrie,
decembar

1967.

LJUBLJANA, Moderna Galerija:
NOB u delih jugoslovenskih likovnih
umetnikov (izbor iz zbirke Galerije
Doma JNA Beograd), 24. februar

1968.

BEOGRAD, Izložbeni paviljon u
Masarikovoj ulici: 9. Oktobarski
salon, 20. oktobar — 20. novembar

1969.

BEOGRAD, Izložbeni paviljon u
Masarikovoj ulici: 10. Oktobarski
salon, 20. oktobar — 20. novembar

TEMISVAR, Izložbene prostorije
umetničke galerije: Savremeni likovni
umetnici Vojvodine, novembar-decembar

1970.

BEOGRAD, Tašmajdanski park:
Skulptura u pleneru, avgust-oktobar

BEOGRAD, Izložbeni paviljon u
Masarikovoj ulici: 11. Oktobarski
salon, 20. oktobar — 20. novembar

BEOGRAD, Umetnički paviljon »Cvijeta
Zuzorić«: Likovni umetnici Vojvodine,
25. novembar — decembar

NOVI SAD, Radnički univerzitet:
Skulptura i grafika XI oktobarskog
salona, 20. decembar — 14. januar 1971.

1971.

BEOGRAD, Izložbeni paviljon u
Masarikovoj ulici: 12. oktobarski salon,
20. oktobar — 20. novembar

BEOGRAD, Galerija Doma JNA:
Narodnooslobodilačka borba u delima
likovnih umetnika Jugoslavije,
25. jun — 15. septembar

1972.

BEOGRAD, Muzej savremene
umetnosti: Savremena likovna umetnost
Vojvodine, 18. maj — 10. jun

REGENSBURG, Gradski muzej: Izložba
novosadskih likovnih umetnika, maj

ZAGREB, Moderna galerija JAZU:
Savremena likovna umetnost Vojvodine,
26. jun — 20. jul

LJUBLJANA, Mestna galerija: Savremena
likovna umetnost Vojvodine,
21. septembar — 10. oktobar

1973.

SUBOTICA, Salon i galerija Likovnog
susreta: 11. Likovni susret, Izložba
likovnih dela učesnika umetničkih

kolonija Vojvodine, 17. decembar 1972.
— 20. januar 1973.

NOVI SAD, Galerija Radničkog
univerziteta: 2. novosadski salon,
3—17. oktobar

VRBAS, Likovni salon Doma kulture:
Novosadski vajari i graticari, oktobar

BRATISLAVA, Slovenská Narodná
galeria: Súčasné vitvarné umenie
vojvodiny, 22. novembar — 13. decembar

1974.

DUBROVNIK, Umjetnička galerija
Dubrovnik: Kretanja u suvremenoj
jugoslavenskoj likovnoj umjetnosti,
2. kolovoz — 10. listopad

TITOGRAD, Umjetnički paviljon:
Savremeni likovni umetnici Vojvodine,
od 8. maja. Izložba prenetna na Cetinje,
u Nikšić, Pljevlja i Herceg-Novi.

PRILEP, Internacionalni simpozijum za
drvo i kamen, jul—avgust

HELSINKI, Helsingin taidehalli:
Jugoslavian kuvataidetta, 24. maj —
— 9. jun

TAMPERE, Museo kesä: Jugoslavian
kuvataidetta, jun-jul

OLDBORG, Norgjyllands kunstmuseum:
Jugoslavisk nutidskunst, 14—27. oktobar

1975.

BANJA LUKA, Umjetnička galerija:
VII jesenji i II internacionalni salon
likovne umjetnosti, 25. novembar —
— 25. decembar

BEOGRAD, Umetnički paviljon »Cvijeta
Zuzorić«: Trideset godina Udruženja
likovnih umetnika Srbije,
11. decembar 1975. — 11. januar 1976.

1976.

NOVI SAD, Galerija likovne umetnosti
poklonzbirka Rajka Mamuzića: Izložba
slika, skulptura i crteža iz Poklon
zbirke Rajka Mamuzića, april—jun

SREMSKA MITROVICA, Galerija
»Lazar Vozarević«: Prvi sremsko-
mitrovački salon, 30. oktobar —
novembar

EČKA, Galerija Umetničke kolonije Ečka:
20 godina Umetničke kolonije Ečka,
novembar — decembar

SUBOTICA, Galerija Likovnog susreta:
20 godina Umetničke kolonije Ečka,
decembar 1976 — januar 1977.

1977.

NOVI SAD, Likovni salon Doma JNA:
Izložba nagrađeni umetnici oktobarskom
nagradom Novog Sada,
27. oktobar — 15. novembar

WROCLAWEK, Biuro wystawartystycznych:
Artysci-plastycy Nowego Sada,
novembar

1978.

EČKA, Izložbeni paviljon Umetničke
kolonije Ečka: Majski susreti, Ečka 78.,
21. maj — 21. jun

NOVI SAD, Muzej grada Novog Sada,
URBIS, Izložba likovnih dela iz zbirke
zavičajne galerije, maj — jun

1979.

BEOGRAD, Umetnički paviljon »Cvijeta
Zuzorić«: Dobitnici »Politikine« nagrade,
(1932—1978), 26. mart — 26. april

NIŠ, Sala Doma JNA: Tito i revolucija
u delima vajara Jugoslavije,
27. mart — 5. april

TUZLA, Galerija jugoslovenskog
portreta: 4. izložba jugoslovenskog
portreta, 2. oktobar — 30. novembar

1980.

NOVI SAD, Galerija Matice srpske:
Likovna umetnost u Vojvodini
1944—1954., jun — avgust

SUBOTICA, Gradski muzej: Likovna
umetnost u Vojvodini 1944—1954.
septembar

SENTA, Senčanski muzej: Likovna
umetnost u Vojvodini 1944—1954.
septembar

SOMBOR, Gradski muzej: Likovna
umetnost u Vojvodini 1944—1954.,
oktobar

PANČEVO, Galerija Centra za kulturu
»Olga Petrov«: Likovna umetnost u
Vojvodini 1944—1954., oktobar

PETROVARADIN-TVRĐAVA, Muzej grada
Novog Sada—Topovnjača: 25. godina
Muzeja grada Novog Sada, oktobar

1981.

BEOGRAD, Umetnički paviljon: Beli
venčac, april — maj

ZAGREB, Umjetnički paviljon: Beli
venčac, jun

MURSKA SOBOTA, Kulturni centar
Murska Sobota: 5 bienale male
plastike, 5. jun

INGOLSTADT, Ausstellungsräume im
Stadttheater: Jugoslawische Kleinplastik,
oktobar

PETROVARADIN, RO POBEDA IMO:
Izložba likovnih umetnika Novog Sada,
27. novembar — 6. decembar

1982.

NIKŠIĆ, Prostorije zgrade »Kosovka
devojka«: 3. nikšićki likovni susret,
29. januar — 8. februar

HERCEG—NOVI, Galerija Josipa-Bepo
Benković: 3. nikšićki likovni susret,
februar—mart

1983.

NOVI SAD, Muzej grada Novog Sada:
Izložba konkursnih radova za spomenik
Jovanu Jovanoviću Zmaju,
17. — 24. oktobar

1984.

BEOGRAD, Narodni muzej: Dobitnici
Politike, januar — februar

SREMSKA MITROVICA, Galerija
»Lazar Vozarević«: 9. sremskomitrovački
salon, 12. maj — 10. jun

BEOGRAD, Narodni muzej: Dobitnici
nagrada Salona 1960—1984.
23. oktobar — 1. decembar

NOVI SAD, Galerija savremene likovne
umetnosti: Skulptura u Vojvodini,
26. decembar — 10. februar 1985.

1985.

BEOGRAD, Muzej grada Beograda:
Majstorska radionica Tome Rosandića,
6. jun — 11. jul

TEKSTOVI UMETNIKA I INTERVJUI

- V. P., Vajar Jovan Soldatović, STRAŽILOVO, Novi Sad, 29. novembar 1952.
- D(UŠAN) POPOV, Susreti i razgovori, maestro priča, DNEVNIK, Novi Sad, 26. mart 1954.
- Anketa o likovnim problemima (umetnik i društvo), DNEVNIK, Novi Sad, 27. januar 1957.
- JOVAN SOLDATOVIĆ, Stvaralačke ruke, DNEVNIK, Novi Sad, 2. mart 1958.
- SLOBODAN MARKOVIĆ, Jovan Soldatović-brat srna, Jedno pre podne sa najdražim učenicom Tome Rosandića, MLADOST, Beograd, 12. mart 1958.
- D. P., Mali dijalog, VEČERNJE NOVOSTI, Beograd, 8. avgust 1958.
- JOVAN SOLDATOVIĆ, Životna primena umetnosti, DNEVNIK, Novi Sad, 7. decembar, 1958.
- ..., Vajari »Prostora 8«, o sebi i svojoj grupi, VIDICI br. 37—38, Beograd, decembar 1958.
- Jovan Soldatović, MLADOST, Beograd, 6. maj 1959.
- M. R., Jedan trenutak sa Jovanom Soldatovićem, NIN, Beograd, 15. maj 1960.
- BOGDANKA ČERKEZ, 10 pitanja Jovanu Soldatoviću, TRIBINA, Novi Sad, 8. februar 1961.
- MIROSLAV ANTIĆ, Jovan Soldatović, DNEVNIK, Novi Sad, 19. mart 1961.
- DRAGIŠA BOGDANOVIĆ, Društvo i umetnik, NIN, Beograd, 1. jul 1962.
- JOVAN VILOVAC, Govore dobitnici Oktobarske nagrade Novog Sada, DNEVNIK, Novi Sad, 21. oktobar 1962.
- JOVAN SOLDATOVIĆ, Doslednost ubedenjima, DNEVNIK, Novi Sad, 24. februar 1963.
- JOVAN SOLDATOVIĆ, Neveseli bilans, DNEVNIK, Novi Sad, 22. decembar 1963.
- JOVAN SOLDATOVIĆ, Zloupotrebljena parola, DNEVNIK, Novi Sad, 8. novembar 1964.
- JOVAN SOLDATOVIĆ, Gasi se »Atelje 61«, DNEVNIK, Novi Sad, 24. novembar 1964.
- G(ORDANA) D(IVLJAK)-A(ROK), Rad je lek od dileme, DNEVNIK, Novi Sad, 2. februar 1965.
- JOVAN SOLDATOVIĆ, Duga novogodišnja noć, DNEVNIK, Novi Sad, 7. februar 1965.
- JOVAN SOLDATOVIĆ, U šumi skulptura ptice nam doleću, DNEVNIK, Novi Sad, 14. februar 1965.
- JOVAN SOLDATOVIĆ, Ja ne upirem prst u hleb naš nasušni, DNEVNIK, Novi Sad, 23. februar 1965.
- JOVAN SOLDATOVIĆ, Srce sam svoje nosio na ruci, DNEVNIK, Novi Sad, 24. februar 1965.
- JOVAN SOLDATOVIĆ, Povodom napisa »Nedostaju sokovi mladosti«, DNEVNIK, Novi Sad, 14. novembar 1965.
- JOVAN SOLDATOVIĆ, Umetnik i dinarske preokupacije, NIN, Beograd, 6. avgust 1967.
- G(ORDANA) D(IVLJAK)-A(ROK), Umoran od razgovora vaja, DNEVNIK, Novi Sad, 18. decembar 1967.
- SVETOZAR KISIĆ, Jovan Soldatović: »Moj humanizam je u mojoj skulpturi«, POLITIKA, Beograd, 11. avgust 1968.
- S. MARIĆ, Razgovor sa vajarom Jovanom Soldatovićem, DNEVNIK, Novi Sad, 19. septembar 1968.
- ANDELKO OTOVIĆ, U pohode kiparu Jovanu Soldatoviću, Bronzane vertikale nad Dunavom, OSLOBODENJE, Sarajevo, 31. decembar i 1. i 2. januar 1968—1969.
- STEVAN POPOVIĆ, Izneverena umetnička ideja, DNEVNIK, Novi Sad, 27. maj 1969.
- FELIKS PAŠIĆ, Ranjeni čovek na bedemima, BORBA, Beograd, 18. decembar 1969.
- JOVAN SOLDATOVIĆ, Odgovor na anketu u časopisu »Umetnost«, UMETNOST, br. 22, str. 71—72, Beograd, april-jun 1970.
- Vertikale na ravnici, Jovan Soldatović, vajar, DNEVNIK, Novi Sad, 5. maj 1970.
- JOVAN SOLDATOVIĆ, Pomučeni optimizam, DNEVNIK, Novi Sad, 30. jun 1970.
- A. R., Zaljubljeni u tvrđavu, ILUSTROVANA POLITIKA, Beograd, 1970.
Soldatovićeve skulpture Karlovcima, DNEVNIK, Novi Sad, 5. januar 1971.
- R(ADOVAN) POPOVIĆ, Jovan Soldatović, uvek zadovoljan i uvek nezadovoljan, POLITIKA, Beograd, 15. mart 1971.
- RADOVAN POPOVIĆ, Ptice, ljudi i pjesma — kao inspiracija, ODJEK, Sarajevo, 1. maj 1971.
- M. PAVLOVIĆ, Umetnost živi izvan Galerija, RAD, Beograd, 18. jun 1971.
- MIROSLAV ACIĆ, Posjet vajar Jovanu Soldatoviću, VUKOVARSKA NOVINE, Vukovar, 10. april 1971.
- JOVAN SOLDATOVIĆ, Boško Petrović (predgovor u katalogu izložbe tapiserije u Salonu Muzeja savremene umetnosti), Beograd, jun 1971.
- SLOBODAN BOŽOVIĆ, Umetnik beleži istoriju, VEČERNJE NOVOSTI, Beograd, 19. oktobar 1971.
- JOVAN SOLDATOVIĆ, Zašto su zaobidjeni arhitekti, DNEVNIK, Novi Sad, 7. decembar 1971.
- JOVAN SOLDATOVIĆ, Naša teturanja ka lepom, DNEVNIK, Novi Sad, 9. decembar 1971.
- JOVAN SOLDATOVIĆ, Stara tema o novom mostu, DNEVNIK, Novi Sad, 17. decembar 1971.
- JOVAN SOLDATOVIĆ, Malom urbanizmu veliki minus, DNEVNIK, Novi Sad, 21. decembar 1971.
- JOVAN SOLDATOVIĆ, Izgubismo li pare tražeći bogatstvo, DNEVNIK, Novi Sad, 23. decembar 1971.

JOVAN SOLDATOVIĆ, Trg — parking za zaboravne automobile, DNEVNIK, Novi Sad, 28. decembar 1971.

JOVAN SOLDATOVIĆ, Usluga primitivizmu, DNEVNIK, Novi Sad, 30. decembar 1971.

JOVAN SOLDATOVIĆ, Ledine prošle — ledine sadašnje, DNEVNIK, Novi Sad, 4. januar 1972.

NADA MAKSIMOVIĆ, »Ja sam samo angažovan čovek«, DNEVNIK, Novi Sad, 23. januar 1972.

JOVAN SOLDATOVIĆ, Naša teturanja ka lepom, pogledajmo istini u oči, DNEVNIK, Novi Sad, 30. januar 1972.

SLOBODAN BOŽOVIĆ, U sukobu sa urbanistima, VEČERNJE NOVOSTI, Beograd, 2. mart 1972.

DRAGAN ŽIVANOVIĆ, Tvorac štafetne palice, ARENA, Zagreb, 24. mart 1972.

JOVAN SOLDATOVIĆ, Traženje smisla u pozivu, STRAŽILOVO, Novi Sad, 17. mart 1972.

SÁFRÁNY IMRE, A folytonosság jeggében, 7 NAP, Subotica, 31. mart 1972.

D. P—Ć, Štafeta od zlata, srebra i rubina, DNEVNIK, Novi Sad, 5. april 1972.

R(ADOVAN) P(OPOVIĆ), Jovan Soldatović: uvek zadovoljan i uvek nezadovoljan, POLITIKA, Beograd, 15. maj 1972.

(S. B.), Umetnici protiv rata, VEČERNJE NOVOSTI, Beograd, 12. jul 1972.

»Ako dođe rat — odoše ljudi«, NIN, Beograd, 10. septembar 1972.

(K.), Vizija ratnog razaranja, DNEVNIK, Novi Sad, 12. septembar 1972.

JOVAN SOLDATOVIĆ, Kameni cvet u slavu ratnika, DNEVNIK, Novi Sad, 21. septembar 1972.

Život treba nastaviti, NEDELJNE NOVINE, Bačka Palanka, 1. oktobar 1972.

JOVAN SOLDATOVIĆ, »kameni cvet u slavu ratnika«, DNEVNIK, Novi Sad, 10. oktobar 1972.

PLANINKA MIKULIĆ, Bilježenje čovjeka, ODJEK, Sarajevo, 28. oktobar 1972.

Don Kihot i pevac Pera . . . , TV NOVOSTI, Beograd, 5. oktobar 1973.

JOVAN SOLDATOVIĆ, Neargumentovani zaključci, DNEVNIK, Novi Sad, 19. februar 1975.

Jovan Soldatović, (slovarica), TV NOVOSTI, Beograd, septembar 1975.

ALEKSANDAR NIČIN, Revolucija umetnička inspiracija, DNEVNIK, Novi Sad, 14. decembar 1975.

ZLATANA JUKIĆ, Nikada nećete oterati ptice, VUS, Zagreb, 1. januar 1976.

JOVAN SOLDATOVIĆ, 20 godina Umetničke kolonije Ečka (katalog izložbe) Galerija umetničke kolonije Ečka — Zrenjanin, septembar 1976.

G(ORDANA) D(IVLJAK)-AROK, Tužni su prazni gradski trgovi, DNEVNIK, Novi Sad, 30. septembar 1976.

NEVENA SIMIN, Izložba uz vršnjake, DNEVNIK, Novi Sad, 27. septembar 1977.

BORA ĐORĐEVIĆ, »Kipove na trgovce«, ARENA, Zagreb, 2. mart 1978.

R. TEPAVČEVIĆ, Uključiti umetnost u sve prostore života, NAFTAGAS, Novi Sad, 2. oktobar 1978.

LJUBA VUKMANOVIĆ, Nigde toliko zvezda, DNEVNIK, Novi Sad, 1. januar 1979.

D. GRBIĆ, Slavin prvi spomenik,, ILUSTROVANA POLITIKA, Beograd, 16. januar 1979.

PAVLE KIČEVAC, Pesnik oblika i forme, KEKEC, Beograd, 8. maj 1979.

A(ALEKSANDAR) VAČIĆ, Tri skulpture za Šumarice, NEDELJNE NOVOSTI, Beograd, 15. jul 1979.

NEVENA SIMIN, Vreme o kojem vajem, DNEVNIK, Novi Sad, 3. avgust 1979.

PREDRAG MIRKOVIĆ, Vaja i poklanja, POLITIKA EKSPRES, Beograd, 23. septembar 1979.

JOVAN SOLDATOVIĆ, Trajni beleg heroizma, DNEVNIK, Novi Sad, 14. oktobar 1979.

PAVLE KIČEVAC, Beleženje čovjeka, TV NOVOSTI, Beograd, oktobar 1979.

JOVAN SOLDATOVIĆ, Obogaćeno lice grada, DNEVNIK, Novi Sad, 13. decembar 1979.

JOVAN SOLDATOVIĆ, Privid demokratske forme, DNEVNIK, Novi Sad, 27. decembar 1979.

JOVAN SOLDATOVIĆ, Gradimo — toplu ljudska staništa, DNEVNIK, Novi Sad, 31. januar 1980.

JOVAN SOLDATOVIĆ, Čovek je razlog i mera, DNEVNIK, Novi Sad, 3. april 1980.

JOVAN SOLDATOVIĆ, Saobraćajni prsten kao gvozdeni obruč oko grada, DNEVNIK, Novi Sad, 3. april 1980.

JOVAN SOLDATOVIĆ, Dijalog s'vremenom i košutama, BAZAR, Beograd, 22. maj 1980.

ALEKSANDAR VAČIĆ, Angažovana skulptura, VEČERNJE NOVOSTI, Beograd, 24. septembar 1980.

V. ČEKIĆ, Skulptura u dijalogu sa vremenom, DNEVNIK, Novi Sad, 29. septembar 1980.

M. J., Kada dođe rat — odoše ljudi, NARODNA ARMIIJA, Beograd, 2. oktobar 1980.

JOVAN SOLDATOVIĆ, Tekst u katalogu samostalne izložbe u Galeriji doma JNA u Beogradu, Beograd, septembar-oktobar 1980.

A. T., Dužnik zauvek, FRONT, Beograd, 3. oktobar 1980.

DRAGAN PEJIĆ, Skulptura suprotstavljena ravnici, SVIJET Sarajevo, 22. oktobar 1980.

JOVAN SOLDATOVIĆ, Konkurs — privid objektivnosti, DNEVNIK, Novi Sad, 28. decembar 1980.

JOVAN SOLDATOVIĆ, Medaši ljudskih vrednosti, DNEVNIK, Novi Sad, 15. februar 1981.

JOVAN SOLDATOVIĆ, Medaši ljudskih vrijednosti (članak preuzet iz »Dnevnika«), OSLOBODENJE, Sarajevo, 21. februar 1981.

VESNA ČEKIĆ, Svojevrsan doživljaj, POBEDA, Novi Sad, januar-februar, 1981.

VESNA ČEKIĆ, Živeti sa umetnošću, DNEVNIK, Novi Sad, 1. mart 1981.

JOVAN SOLDATOVIĆ, Samo na ta način se lahko držim pokonci, DELO, Ljubljana, 5. mart 1981.

JOVAN SOLDATOVIĆ, Az emberi értékek határkövei, MAGYAR SZÓ, Novi Sad, 21. mart 1981.

JOVAN SOLDATOVIĆ, Medaši ljudskih vrednosti, JEDINSTVO, Priština, 9. april 1981.

JELENA RADOVANOV, Vreme nostalgije, DUGA, Beograd, 11. april 1981.

D(ARINKA) NIKOLIĆ, Neomeđen d.o.o., Sterije, DNEVNIK, Novi Sad, 20. avgust 1981.

JOVAN SOLDATOVIĆ, Kultura namenjena parku, DNEVNIK, Novi Sad, 3. septembar 1981.

JOVAN SOLDATOVIĆ, Kakva zdravica gradu, DNEVNIK, Novi Sad, 17. septembar 1981.

DRAGAN PEJIĆ, Soldatović: Formah stvárûriem znamenja l'udskychuyh, obsahov, VZLET, Novi Sad, novembar 1981.

JOVAN SOLDATOVIĆ, Krvavi januarski mrazevi, DNEVNIK, Novi Sad, 23. januar 1982.

JOVAN SOLDATOVIĆ, Povodom III nikšičkog likovnog susreta, NAŠA RIJEČ, Nikšić, 10. februar 1982.

JOVAN SOLDATOVIĆ, (M)oratorijum za groblja novosadska, DNEVNIK, Novi Sad, 4. mart 1982.

JOVAN SOLDATOVIĆ, (M)oratórium az újvidéki temetőkért, MAGYAR SZÓ, Novi Sad, 4. mart 1982.

JOVAN SOLDATOVIĆ, Spomenici čovekove mere, DNEVNIK, Novi Sad, 21. mart 1982.

JOVAN SOLDATOVIĆ, Neka se zna, DNEVNIK, Novi Sad, 4. april 1982.

R(ADOVAN) POPOVIĆ, Skulpture od gline, KOMUNA, Kikinda, 5. avgust 1982.

DRAGAN PEJIĆ, Skulptura u dijalogu sa sredinom, MISAO, Novi Sad, 5. septembar 1982.

D. P., Istorija iz daljine, AS, Sarajevo, 17. septembar 1982.

MILAN PAROŠKI, Pesnikovo uznesenje, DNEVNIK, Novi Sad, 3. oktobar 1982.

JOVAN SOLDATOVIĆ, Čovek trajanja, (na vest o smrsti slikara Boška Petrovića), DNEVNIK, Novi Sad, 12. oktobar 1982.

RADIVOJ KOVAČEVIĆ, Ne tuguj bronzani pesniče, ILUSTROVANA POLITIKA, Beograd, 23. oktobar 1982.

JOVAN SOLDATOVIĆ, Do novog vodiča, DNEVNIK, Novi Sad, 17. februar 1983.

JOVAN SOLDATOVIĆ, Naravoučenije po Zmaju, DNEVNIK, Novi Sad, 3. april 1983.

MILAN PAROŠKI, Antologijski park skulptura, DNEVNIK, Novi Sad, Novi Sad, 24. jul 1983.

MILAN PAROŠKI, Toplina zajedništva, DNEVNIK, Novi Sad, 16. oktobar 1983.

D. P., »Srne«, pored Plive, AS, Sarajevo, 11. novembar 1983.

JOVAN SOLDATOVIĆ, Pregršt napomena, Povodom retrospektivne izložbe Boška Petrovića, DNEVNIK, Novi Sad, 25. decembar 1983.

Izdvajam u osamdeset trećoj, DNEVNIK, Novi Sad, 28. decembar 1983.

R. D., Statua »Jelena« na Igmanu, OSLOBOĐENJE, Sarajevo, 3. februar 1984.

A(LEKSANDAR) VAČIĆ, Pravi belezi, VEČERNJE NOVOSTI, Beograd, 22. jul 1984.

JOVO PARIPOVIĆ, Mirna savjest, DANAS, Zagreb, 26. mart 1985.

DRAGAN PEJIĆ, Oblikom stvaram beleg ljudskih sadržaja, POLJA, Novi Sad, april 1985.

**SPOMENICI I SKULPTURE
NA JAVNIM MESTIMA**

1951.

Mošorin, bista SVETOZAR MILETIĆ
Cetinje, bista, TOMA ROSANDIĆ

1953.

Novi Sad, SRNE

1955.

Sremska Kamenica, Park instituta
TBC, DEČAK I SRNA
Beograd, KOMPOZICIJA SRNA

1958.

Sremska Kamenica, Park instituta
TBC, KOŠUTA I LANE
Beograd, KOMPOZICIJA SRNA

1961.

Arandelovac, Bukovička Banja, SRNE

1962.

Žabalj, SPOMENIK BORCIMA
ŠAJKAŠKOG ODREDA
Novi Sad, FONTANA

1963.

Zagreb, DVOJE

1965.

Novi Sad, JELENI

1966.

Arandelovac, ŽENA SA DETETOM

1967.

Beograd, Galerija Doma JNA,
TIFUSARI

Čurug, MATERINSTVO

New York, Park zgrade Ujedinjenih
nacija, DVOJE
Beograd, Muzej savremene
umetnosti, PORODICA

1968.

Sremska Kamenica, Park instituta
TBC, DVE RODE

1969.

Novi Sad, bista Ing. MIRKOVA
Sremska Kamenica, Park instituta
TBC, KOMPOZICIJA

1970.

Beograd, DEČAK I SRNA
Sremska Kamenica, Park Instituta
TBC, JELEN I TRI KOŠUTE
Novi Sad, Spomenik žrtvama fašizma
— PORODICA

1971.

Novi Sad, Bista RADIVOJ ČIRPANOV
Irig, bista, GROZDA MARIĆ
Ruma, bista, STEVAN PETROVIĆ-
BRILE
Novi Sad, SRNE

1972.

Stražilovo, SPOMENIK BRANKU
RADIČEVIĆU
Neštin, Spomenik NOB-u
Novi Sad, SRNE
Brioni, SKULPTURA
Sremska Kamenica, Park instituta
TBC, DVE FIGURE

1973.

Novi Sad, RAZIGRANI KONJI
Sombor, bista, RADIVOJ ČIRPANOV
Prilep, KOMPOZICIJA

1974.

Durdevo, NARIKAČA
Titel, spomenik NOB-u
Winenden, KOMPOZICIJA RODA
Hohen Neuffen, TRI SRNE I SRNDAĆ
Novi Sad, DVOJE

1975.

Kürchein, FONTANA PTICE
Karadordevo, PROPETI KONJI
Prhovo, bista, VOJA JOVANOVIĆA
Beočin, bista, JOVAN GRČIĆ
MILENKO

1976.

Tetovo, SRNE
Novi Sad, bista, TEKELIJE
Čelarevo, FONTANA
Čelarevo, KOMPOZICIJA SRNA
Hohen Neuffen, KOMPOZICIJA
IZ LOVA
Čerević, bista, DIMITRIJE
LAZAROV-RAŠA

1977.

Tetovo, bista, TODOR CIPOVSKI
MERDŽAN
Kragujevac, MATERINSTVO
Čurug, bista, RADIVOJ ČIRPANOV

1978.

Nemila, OMLADINKA
Sombor, bista, DUŠANA
VUKASOVIĆA
Sombor, SPOMEN ZNAMEN
Susek, bista, JOVANA POPOVIĆA

1979.

Kragujevac, SUDJAJE
Kragujevac, BEZ ILUZIJA
Kragujevac, KOMPOZICIJA
Mokrin, bista, LAZA KOSTIĆ
Beograd, DON KIHOT
Rakovac, Spomen obeležje NOB-u
Petrovaradin, TITO (lik u reljefu)
Čerević, 12 skulptura

1981.

Vršac, spomenik JOVAN STERIJE
POPOVIĆ
Velike Livade, Spomenik NOB-u
Deliblatska peščara, JELEN I KOŠUTE

1982.

Batajnica, TITOV PUTEVI MIRA
Novi Sad, spomenik,
ĐURA JAKŠIĆ
Nadalj, Spomenik POPNOVAKOVU
I PROVČIJU

1983.

Opovo, KOMPOZICIJA
Jajce, ŠEST SRNA

1984.

Sarajevo, Igman polje, JELEN U
TRKU
Nikšić, Spomen znamen MILENI
LAJOVIĆ
Slovenj Gradec, POLJUBAC
Pačir, Spomenik NOB-u
Begeč. Spomenik NOB-u
Slavonski Brod, spomenik,
BRANKO RADIČEVIĆ

1985.

Negotin, UMIRUĆI JELEN
Pirot, PORODICA

KATALOŠKI DEO

1. ĐURICA, 1942
bronz, vis. 30 cm
vlasnik: Muzej grada Novog Sada
2. MINER, 1947
patinirani gips, vis. 77 cm
3. KERUŠA, 1949
bronz, vis. 46 cm
4. PORTRET DEVOJKE, 1949
terakota, vis. 32 cm
5. PORTRET DADE ĐURIĆA, 1950
patinirani gips, vis. 29 cm
6. MUŠKI AKT, 1950
patinirani gips, 39x47 cm
7. AKORD, 1951
patinirani gips, 39 x 47 cm
8. PORTRET TOME ROSANDIĆA, 1952
bronz, 62x55 cm
sign.: latinicom: Soldatović 52
vlasnik: Galerija Matice srpske
— Novi Sad
9. DEČAK SA LANETOM, 1953
bronz, vis. 91 cm
10. KOZA, 1953
patinirani gips, 37x57 cm
11. MAGARAC, 1953
patinirani gips, 40x60 cm
12. PETAO, 1953
patinirani gips, vis. 50 cm
13. SEDEĆI SA PAJACEM, 1953
bronz, vis.
Vlasnik: Galerija likovne umetnosti
— poklon zbirka Rajka Mamuzića
— Novi Sad
14. PORODICA, 1954
bronz, vis. 128 cm
Vlasnik: Muzej grada Novog Sada
15. GOLOŠIJAN, 1955
patinirani gips, vis. 40 cm
Vlasnik: Zavičajna galerija —
Čerević
16. RANJENI JELEN, 1955
bronz, vis. 43 cm
17. RODE, 1957
patinirani gips, vis. 70 cm
18. RODE, 1957
bronz, vis. 93 cm
Vlasnik: Muzej grada Novog Sada
19. BEZ ILUZIJE, 1958
bronz, vis. 51 cm
Vlasnik: Muzej grada Novog Sada
20. SKICA STERIJE, 1958
bronz, vis. 45 cm
21. TIFUSARI, 1959
bronz,
Vlasnik: Galerija Doma JNA —
Beograd
22. SRNE U SKOKU, 1959
bronz, 48x64 cm
Vlasnik: Galerija savremene likovne
umetnosti — Novi Sad
23. PORTRET MLADIĆA, 1959
gips, vis. 55 cm
24. SKICA ZA ŽABALJ, 1959
bronz, vis. 74 cm
25. SEDEĆI SA IZDANKOM, 1960
patinirani gips, vis. 150 cm
26. DVOJE, 1960
patinirani gips, vis. 113 cm
Vlasnik: Galerija likovne umetnosti
— poklon zbirka Rajka Mamuzića
— Novi Sad
27. ZLATNA KOŠUTA, 1961
bronz, vis. 35 cm
28. DVOJE, 1961
bronz, vis. 247 cm
Vlasnik: Galerija likovne umetnosti
— Poklon zbirka Rajka Mamuzića
Novi Sad
29. IKAR, 1961/1962
bronz, vis. 83 cm
Vlasnik Zavičajna Galerija —
Čerević
30. LJUDSKA FIGURA SA MRTVIM
DETETOM, 1960/1968.
bronz, vis. 100 cm
31. SUTJESKA, 1961
bronz, 140x60 cm
Vlasnik: Galerija Doma JNA
— Beograd
32. DVE SRNE, 1963
bronz, vis. 114 cm
33. DVOJE, 1964
patinirani gips, vis. 130 cm
34. JELEN I TRI KOŠUTE, 1966
bronz, vis. 53 cm
Vlasnik: Zavičajna galerija —
Čerević
35. NARIKAČA, 1968
bronz, vis. 45 cm
36. POLJUBAC, 1968
bronz, vis. 35 cm
gips, vis. 260 cm
37. DVE SEDEĆE, 1968
patinirani gips, vis. 160 cm
38. RODE, 1968
patinirani gips, vis. 46 cm
39. PET RODA, 1968/1970
bronz, vis. 70 cm
Vlasnik: Zavičajna galerija —
Čerević
40. GRUPA U POLUKRUGU, 1969
gips, vis. 54 cm
41. KOMPOZICIJA, 1969
gips, vis. 165 cm
42. DVE SEDEĆE, 1969
bronz, vis. 60 cm
43. SUDAJE, 1970
bronz, vis. 90 cm
Vlasnik: Galerija likovne umetnosti
poklon zbirka Rajka Mamuzića
— Novi Sad
44. TAOCI, 1970
gips,
45. DON KIHOT, 1970
bronz, vis. 90 cm
Vlasnik: Galerija savremene
likovne umetnosti — Novi Sad
46. KENTAUR, 1970
bronz, vis. 100 cm
47. SEDEĆI IZ CIKLUSA:
»BELEŽENJE ČOVEKA«, 1960/1970
bronz, vis. 98 cm
48. GLAVA, 1970/1971
bronz, vis. 38 cm
Vlasnik: Muzej grada Novog Sada
49. GLAVA, 1970/1971
gips, vis. 41 cm
50. SAVREMENI MOJSIJE, 1973
gips, vis. 170 cm
51. SEDEĆI SA PTICAMA, 1974
gips, vis. 195 cm

52. PESNIK, 1974
gips, vis. 225 cm
53. PAS, 1975
bronza, vis. 45 cm
54. PTICE I PAS, 1975
gips, vis. 45 cm
55. DVA PSA, 1976
gips, 120x70 cm
56. KOMPOZICIJA, 1976
gips, vis. 54 cm
57. SMIRAJ (ŠEST SRNA), 1976
gips, vis. 40x190 cm
58. SEDEĆE FIGURE, 1977
gips, 115x90 cm
59. BEZ ILUZIJE, 1977
bronza, vis.
60. MATERINSTVO, 1977/1979
gips, vis. 100 cm
61. OSAMARENI, 1977
bronza, vis. 35 x 47 cm
62. PORTRET CRNJANSKOG, 1979
patinirani gips, vis. 75 cm
Vlasnik: Galerija likovne umetnosti
— Poklon zbirka Rajka Mamuzića
— Novi Sad
63. TRUBADUR, 1980
bronza, vis. 40 cm
64. UBIJENI JELEN, 1980
bronza, 120x240 cm
Vlasnik, Negotin — park skulptura
65. DVA IKARA, 1980
gips, vis. 165 cm
66. IKEBANA NA ZGARIŠTU, 1980
bronza, 70x40 cm
67. VRANA, 1980
bronza, 30x40 cm
68. PORODICA, 1980
gips, vis. 125 cm
69. STRATIMIROVIĆ, 1980
gips, vis. 61,5 cm
70. PARTIZAN, 1980
patinirani gips, vis. 85 cm
71. PORTRET ŽIVKOVIĆA, 1980
patinirani gips, vis. 32 cm
72. OSLOBOĐENI, 1980
gips, vis. 65 cm
73. SKICA (KOMPOZICIJA), 1980
gips, vis. 36 cm
74. KOMPOZICIJA TRI PTICE,
1980/1981
bronza, 40x58 cm
- 74a. KOVIT, 1980/1981
gips, 80 x 140 cm
75. DVE ŽENE, 1980/1981
gips, vis. 28 cm
76. REVOLUCIJA, 1980/1981
gips, vis. 27 cm
77. DVE FIGURE, (GLAD), 1980/1982
bronza, vis. 74 cm
78. DVE RODE, 1981
gips, 82 cm
79. MATI I DETE, (IGRA), 1981/1982
gips, vis. 105 cm
80. DVA JELENA, 1982
gips, 52x50 cm
81. ĐURA JAKŠIĆ, 1982
gips, skica, vis. 36 cm
82. DEČAK I PAS, 1982/1983
gips, vis. 118 cm
83. PORTRET STERIJE, 1982
terakota, vis. 35 cm
84. RITERI, 1982
bronza, 30x41 cm
85. ALBANCİ, 1982
bronza, vis.
86. PORTRET Đ. KAVURIĆA, 1982
patinirani gips, vis. 40 cm
87. PORTRET DOBRICE MILUTINOVIĆA,
1982/1983
patinirani gips, vis. 64 cm
88. GAVRANOVI, 1982/1983
bronza-drvo, 48 x 50 cm
89. KONJI, 1984
bronza, 47x83 cm
90. GIZDAVI, 1984
bronza, 41x40 cm
94. SUMRAK U VOJVODINI, 1982
kombinovana tehnika, 80x100 cm
95. KUČIĆI, 1982
kombinovana tehnika, 60x100 cm
96. TRIPTIH, 1983
kombinovana tehnika, 56x97 cm

RELJEFI

91. JAMA, 1957/1958
drvo, 50x100 cm
92. PORODICA, 1963
drvo, 129x70 cm
93. DVOJE, KOMPOZICIJA SA
STIHOM, 1963
drvo, 107x54 cm

8. PORTRET TOME ROSANDIĆA, 1952

7. AKORD, 1951

4. PORTRET DEVOJKE, 1949

3. KERUŠA, 1949

5. PORTRET DADE ĐURIĆA, 1950
2. MINER, 1947

15. GOLOŠIJAN, 1955
11. MAGARAC, 1955

43. SUDJAJE, 1970

13. SEDEĆI SA PAJACOM, 1953
77. DVE FIGURE (GLAD), 1980/1982

38. ROĐE, 1968
STOJEĆI ŽENSKI AKT, 1957

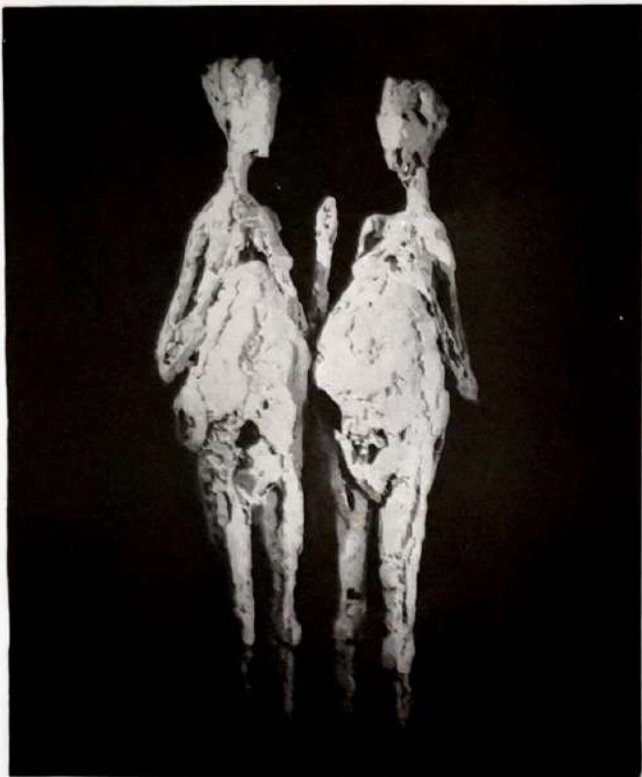

JOVAN GRČIĆ MILENKO, 1975
9. DEČAK SA LANETOM, 1953

10. KOZA, 1953
POR. TRET KOZE, 1955

40. GRUPA U POLUKRUGU, 1969

TRUDNICE, 1963
6. MUŠKI AKT, 1950 14. PORODICA, 1954

23. PORTRET MLADIĆA, 1959
PORODICA, 1972

18. RODE, 1957
47. SEDEĆI IZ CIKLUSA «BELEŽENJE ČOV EKA», 1960/1970

46. KENTAUR, 1970

45. DON KIHOT, 1970
60. MATERINSTVO, 1977/1979

30. LJUDSKA FIGURA SA MRTVIM DETETOM, 1960/1968
70. PARTIZAN, 1980

PORODICA, 1960/1970

19. BEZ ILUZIJE, 1958

82. DEČAK I PAS, 1982/1983

39. PET RODA, 1968/1970

22. SRNE U SKOKU, 1959
37. DVE SEDEĆE, 1968

41. KOMPOZICIJA, 1969
61. OSAMARENI, 1977

21. TIFUSARI, 1959

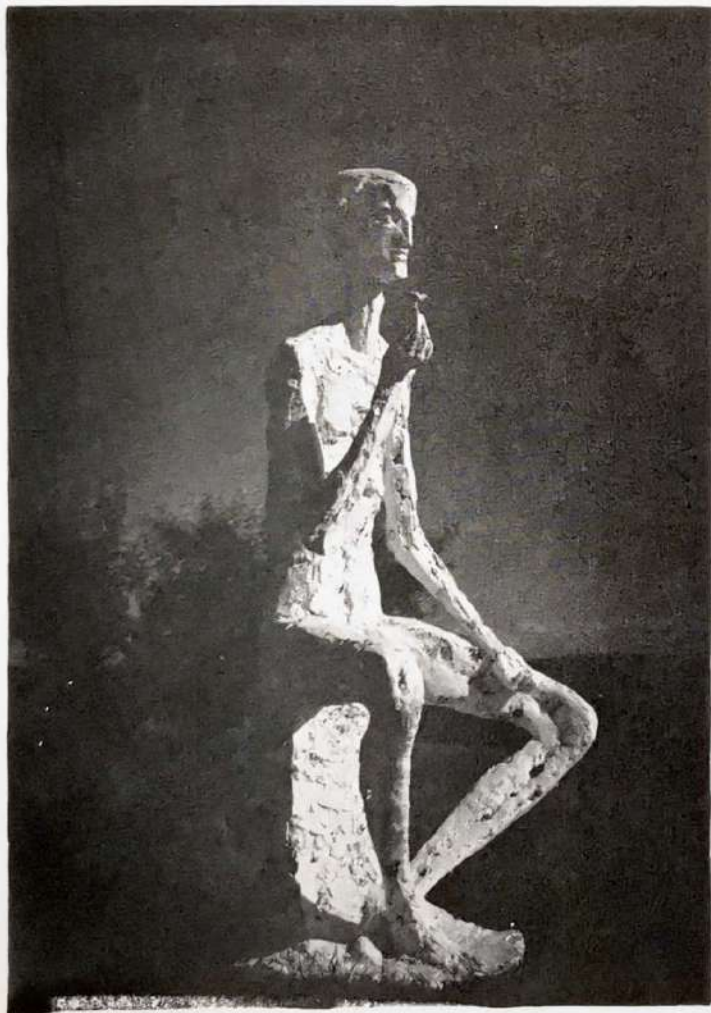
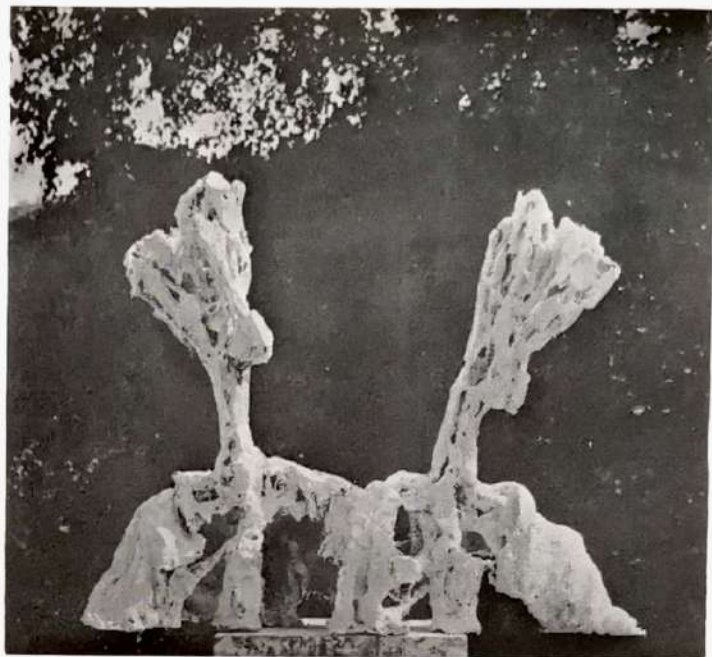
12. PETAO, 1953

32. DVE SRNE, 1963

85. ALBANCI, 1982

87. PORTRET DOBRICE MILUTINOVIĆA, 1982/1983
ČOVEK SA CVETOM, 1953

VERENICI, 1977
53. PAS, 1975

54. PTICE I PAS, 1975
63. TRUBADUR, 1980

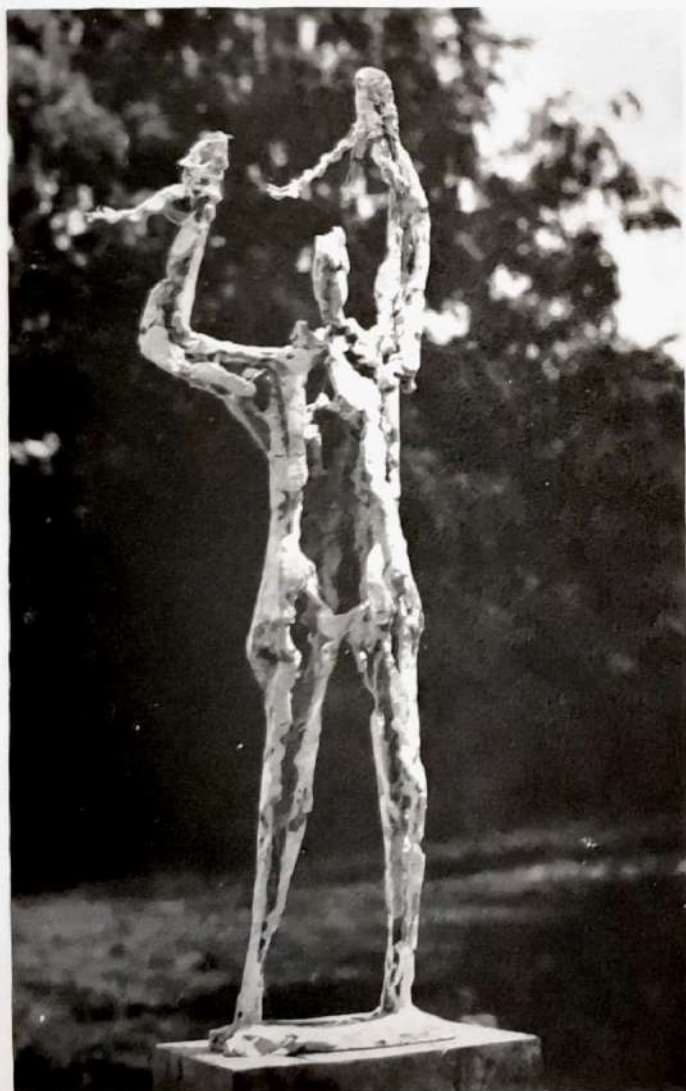
59. BEZ ILUZIJE, 1959

67. VRANA, 1980
76. REVOLUCIJA, 1980/1981

75. DVE ŽENE (IŠČEKIVANJE), 1980/1981

57. SMIRAJ, 1976
72. OSLOBODENI, 1980

68. PORODICA, 1980
73. KOMPOZICIJA (skica) 1980

POLJUBAC, 1968/1984, »Titov gaj«, Slovenj Gradec
(foto Hovnik)

81. DURA JAKŠIĆ (skica), 1982

DVA DEČAKA, 1960
90. GIZDAVI, 1984

88. GAVRANOVI, 1982/1983
33. DVOJE, 1964

93. DVOJE, KOMPOZICIJA SA STIHOVOM, 1963
86. PORTRET Đ. KAVURIĆA, 1982

80. DVA JELENA, 1982
83. PORTRET STERIJE, 1982

55. DVA PSA, 1975
78. DVE RODE, 1981

84. RITERI, 1982
DVE VRANE, 1977

66. IKEBANA NA ZGARIŠTU, 1980
89. KONJI, 1984

SRNE (Kompozicija) 1979, Spomen-park, Kragujevački oktobar, (foto Predrag Mihajlović)

SPOMENIK ŠAJKASKOM PARTIZANSKOM ODREDU,
1962, ZABALJ

DETALJ SA SAMOSTALNE IZLOŽBE., 1978

DETALJI SPOMENIKA KOD ŽABLJA, 1962

NARIKAČA, 1968

28. DVOJE, 1961

UBIJENI JELEN, 1980

25. SEDEĆI SA IZDANKOM, 1960

PORODICA, SPOMENIK ŽRTVAMA FAŠIZMA, 1970. NOVI SAD

ĐURA JAKŠIĆ, 1982. NOVI SAD

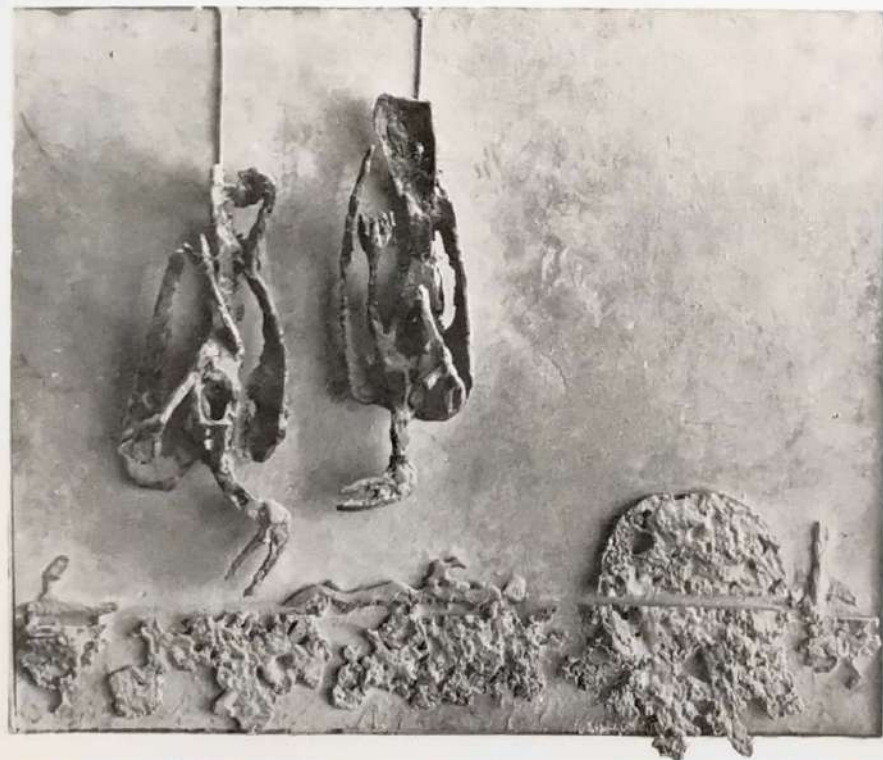
SRNE, 1971

50. SAVREMENI MOJSIJE, 1973

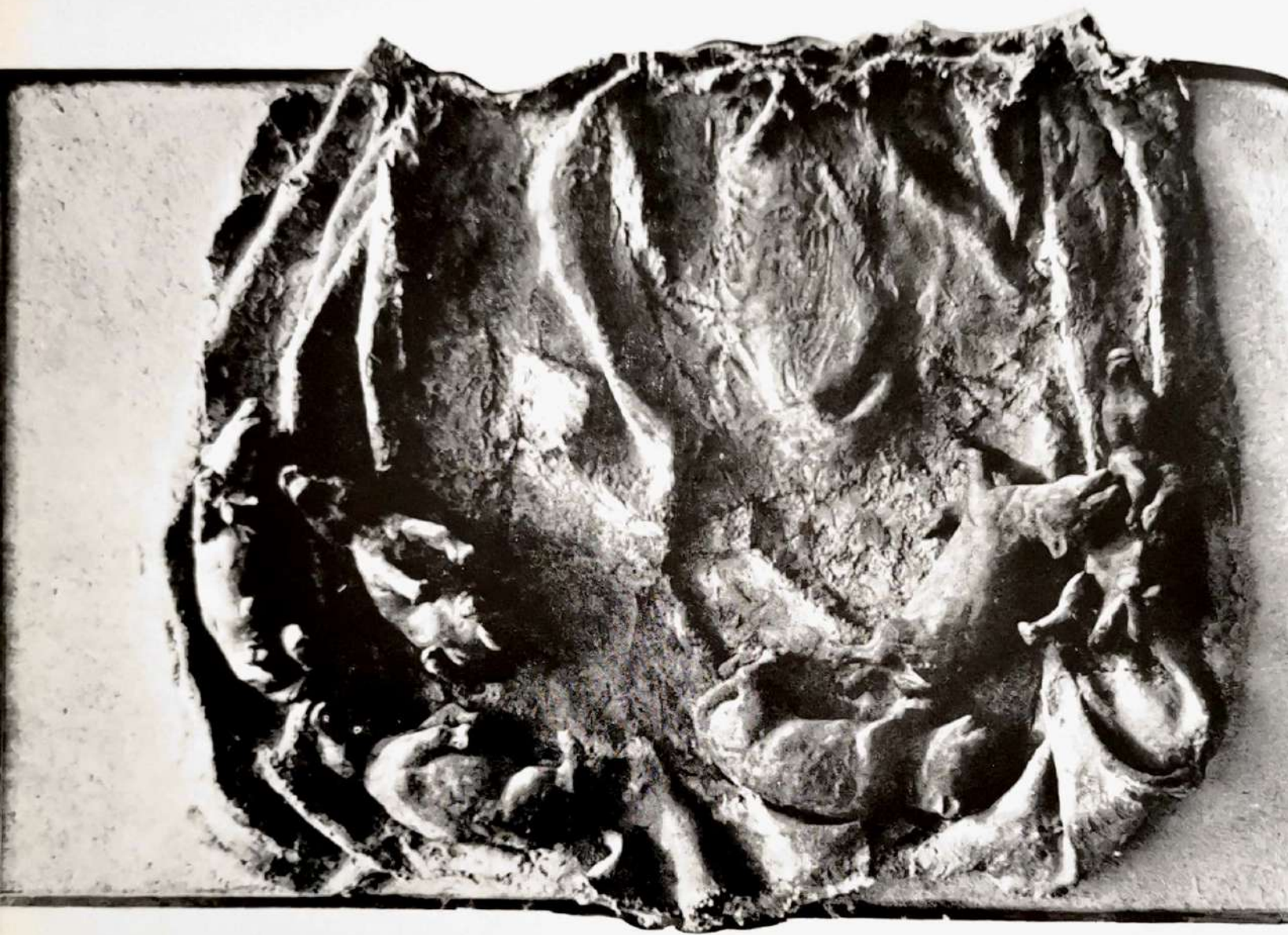
DETALJ SPOMENIKA KOD ŽABLJA, 1962

96. DETALJ TRIPTIHA, 1983
94. SUMRAK U VOJVODINI, 1982

85. ALBANCI (detalj), 1982

95. KUČIĆI, reljef, 1982

DETALJ SA IZLOZBE «DOĐE LI RAT ODOŠE LJUDI», 1972

BRANKO RADIČEVIĆ, 1972, STRAŽILOVO

**ESEJI, PREDGOVORI KATALOGA
I PRIKAZI SAMOSTALNIH
IZLOŽBI**

- M(IODRAG) B. PROTIĆ, Juče u maloj galeriji . . . , POLITIKA, Beograd, 28. oktobar 1952.
- P(AVLE) V(ASIĆ), Skulpture Jovana Soldatovića, POLITIKA, Beograd, 3. novembar 1952.
- Izložba skulpture Jovana Soldatovića, POLITIKA, Beograd, 3. novembar 1952.
- G., Skulptorna lirika Jovana Soldatovića u Galeriji Grafičkog kolektiva, DUGA, Beograd, 9. novembar 1952.
- M(IODRAG) K(UJUNDŽIĆ), Vajar Jovan Soldatović u svom ateljeu, NOVOSADSKI DNEVNIK, Novi Sad, 3. mart 1954.
- MILETA PAVLOV, Lirika Jovana Soldatovića, NOVOSADSKI DNEVNIK, Novi Sad, 1955.
- VIKTOR DIMITRIJEV, Ono što govore ostvarenja, DNEVNIK, Novi Sad, 21. april 1955.
- MITAR MILOŠEVIĆ, Talenat + rad = uspeh, DNEVNIK, Novi Sad, 1. maj 1955.
- N. H., Vajar Jovan Soldatović, DNEVNIK, Novi Sad, 27. mart 1955.
- RADISLAV PREDIĆ, Poezija osećanja u skulpturi Jovana Soldatovića, VIDICI, Beograd, maj—jun, 1955.
- MIROSLAV ANTIĆ, Sputani svetovi, NOVOSADSKI DNEVNIK, Novi Sad, 3. avgust 1955.
- MIHAILO BABINKA, Umetnost Jovana Soldatovića, visine uvek žive, DNEVNIK, Novi Sad, 30. septembar 1955.
- VIKTOR DIMITRIJEV, Impresije . . . , DNEVNIK, Novi Sad, 10. septembar 1955.
- LJUBOMIR TEŠIĆ, Kvartet beleška uz izložbu novosadskih umetnika, ZRENJANIN, Zrenjanin, 11. februar 1956.
- NATAŠA POPOVICKI, U prostorima i stjenama drevne tvrđave, GLOBUS, Zagreb, 13. jul 1956.
- VLADO DUBRAVČIĆ, Petokraka na katedrali, DNEVNIK, Novi Sad, 6. oktobar 1956.
- M(IODRAG) K(UJUNDŽIĆ), Savremena srpska skulptura, DNEVNIK, Novi Sad, 25. januar 1957.
- JOVAN VILOVAC, Plemenitost, DNEVNIK, Novi Sad, 25. maj 1957.
- J. M., Jedan trenutak sa Jovanom Soldatovićem, NIN, Beograd, 26. januar 1958.
- BORIS GRABNAR, Kipar Jovan Soldatović, DELO, Ljubljana, maj 1958.
- K(ATARINA) A(MBROZIĆ), Tapiserija i skulptura, KNJIŽEVNE NOVINE, Beograd, 24. oktobar 1958.
- M(IODRAG) B. PROTIĆ, S. Čelić, B. Petrović i J. Soldatović, NIN, Beograd, 9. novembar 1958.
- S(TEVAN) S(TANIĆ), Vizija na šajkaškom ritu, DNEVNIK, Novi Sad, 9. februar 1960.
- S(TEVAN) STANIĆ, Mladići u šajkaškom ritu, DNEVNIK, Novi Sad, 7. jul 1960.
- DINKO DAVIDOV, Spomenik nad ravnicom, BORBA, Beograd, 19. mart 1961.
- S(TEVAN) ST(ANIĆ), Od šajkaškog rita do Rodenovog muzeja, DNEVNIK, Novi Sad, 14. maj 1961.
- S(TEVAN) STANIĆ, U džinovskoj krletci stvaranja, DNEVNIK, Novi Sad, 30. jul 1961.
- VLADISLAV URBAN, Šajkaška bronzana straža, DNEVNIK, Novi Sad, 29. oktobar 1961.
- STEVAN STANIĆ, Jovan Soldatović, (predgovor u katalogu izložbe u Beogradu u Galeriji doma JNA) Beograd, decembar 1962.
- DR. MIODRAG KOLARIĆ, Skulpture Jovana Soldatovića, POLITIKA, Beograd, 20. decembar 1962.
- STEVAN STANIĆ, Beleženje čoveka, BORBA, Beograd, 25. decembar 1962.
- D(RAGAN) ĐORĐEVIĆ, Jovan Soldatović, BORBA, Beograd, 28. decembar 1962.
- P(AVLE) V(ASIĆ), Skulptura Jovana Soldatovića, POLITIKA, Beograd, 29. decembar 1962.
- NADA RISTIĆ, Poruka u bronzi, RAD, Beograd, 5. januar 1963.
- VOJISLAV ĐUROVIĆ, Beleženje čoveka, 4. JUL, Beograd, 8. januar 1963.
- DINKO DAVIDOV, Jovan Soldatović, DNEVNIK, Novi Sad, 17. februar 1963.
- ILJA VRSAJKOV, Jovan Soldatović, (predgovor katalogu izložbe u Novom Sadu u Studiu M), Novi Sad, maj 1964.
- VERA JOVANOVIĆ, Skulpture Jovana Soldatovića, DNEVNIK, Novi Sad, 10. maj 1964.
- A. J., Fajdalam a szobram, MAGYAR SZÓ, 10. maj 1964.
- BOŽIDAR TIMOTIJEVIĆ, Svi porazi i nade ili Soldatovićevo »Beleženje čoveka«, BORBA, Beograd, 31. maj 1964.
- IVANKA ĐAJA, Jovan Soldatović, CRVENI ČOT, Novi Sad, maj 1964.
- ALENKA GERLOVIĆ, Jovan Soldatović, DELO, Ljubljana oktobar 1964.
- ZORAN MARKUŠ, La sculpture yougoslave contemporaine, SYNTHESSES, N° 223 str. 9. decembar 1964.
- STEVAN STANIĆ, Usamljene bronz, BORBA, Beograd, 12. avgust 1965.
- VELJKO PETROVIĆ, Jovan Soldatović i Živojin Miškov, (predgovor katalogu izložbe u Kovilju), Novi Sad, februar 1966.
- VLADIMIR STOJŠIN, Evropa u Kovilju, NIN, Beograd, 6. mart 1966.
- STEVAN STANIĆ, Iz sveta u Kovilj, BORBA, Beograd, 25. mart 1966.
- V(ERA) R(ISTIĆ), Soldatović Jovan, ENCIKLOPEDIJA LIKOVNIH UMJETNOSTI, Zagreb, knjg. IV, MCMLXVI, str. 252—253. 1968.
- V(LADA) URBAN, Nepomični borci za mir, DNEVNIK, Novi Sad, 10. maj 1968.
- ŽIVKO MILIĆ, Koncert na tvrđavi, VEČERNJE NOVOSTI, Beograd, 11. maj 1968.
- V(LADA) URBAN, Otvorena izložba Soldatovićeve skulpture, DNEVNIK, Novi Sad, 11. maj 1968.
- ĐORĐE JOVIĆ, Jovan Soldatović, (esej u Monografiji Savremeni likovni umetnici Vojvodine)) ULUV, Novi Sad, 1968.
- P. JANKOVIĆ, Vajarev protest, VEČERNJE NOVOSTI, Beograd, 14. jun 1968.
- D. NENIN, Umetnička osuda rata, VJESNIK, Zagreb, 16. jun 1968.
- STEVAN STANIĆ, Za neponištenog čoveka, BORBA, Beograd, 18. jun 1968.
- V(LADA) URBAN, Umetnik i publika, DNEVNIK, Novi Sad, 23. jun 1968.
- B. STOJŠIN, Skulptor protiv rata, NIN, Beograd, 7. jul 1968.
- JÓDAL ROZSA, Ozek gyerekek meg egy szobrász, JÓ PAJTÁS, Novi Sad, 1968.
- IRMA LANG, Poruka usamljenika, SOMBORSKE NOVINE, Sombor, 4. april 1969.
- STEVAN POPOVIĆ, Obelisk sa podupiračima, DNEVNIK, Novi Sad, 25. maj 1969.
- ĐORĐE JOVIĆ, Od poetskog do kosmosa, DNEVNIK, Novi Sad, 27. maj 1969.
- MIROSLAV ANTIĆ, Zaboravljen spomenik, DNEVNIK, Novi Sad, 8. mart 1970.
- DR. LAZAR TRIFUNOVIĆ, Savremena skulptura, UMETNOST, br. 22, str. 5—32, Beograd, april—jun 1970.
- BOŽIDAR VELJKOVIĆ, Čovek nadraستا sebe samog, 4. JUL, Beograd, 1. septembar 1970.

SINIŠA VUKOVIĆ, Vojvodina, NIN, Beograd, 13. decembar 1970.
DR. MIODRAG KOLARIĆ, Jovan Soldatović, skulptura 1942—1970. (predgovor u katalogu samostalne izložbe u Novom Sadu) GALERIJA SAVREMENE LIKOVNE UMETNOSTI, Novi Sad, decembar 1970.
MIODRAG KUJUNDŽIĆ, Liričar i činik, DNEVNIK, Novi Sad, 4. januar 1971.
DRAŠKO REDEP, Vertikale Jovana Soldatovića, BORBA, Beograd, 18. februar 1971.
SINIŠA VUKOVIĆ, Zaljubljen u srne, ILUSTROVANA POLITIKA, Beograd, 2. mart 1971.
SRETEN MARIĆ, Sa izložbe Jovana Soldatovića, LETOPIS MATICE SRPSKE, mart 1971.
MIROSLAV ANTIĆ, Neko pokojno cveće, DNEVNIK, Novi Sad, 13. novembar 1971.
MIROSLAV ANTIĆ, Sve ima granice, DNEVNIK, Novi Sad, 19. februar 1972.
P. Z., Soldatović okrenut ljudima, POLITIKA EKSPRES, Beograd, 15. mart 1972.
ACS JÓZSEF, Jovan Soldatović, MAGYAR SZÓ, Novi Sad, novembar 1972.
LJILJANA IVANOVIĆ, Jovan Soldatović, skulptura (predgovor katalogu samostalne izložbe u Galeriji FORUM u Zagrebu), Galerija FORUM, Zagreb, oktobar 1973.
E. CVETKOVA, Širina vlastitog podneblja, VEČERNJI LIST, Zagreb, 1. novembar 1973.
M. ŠIGIR, Izuzetna i značajna izložba, POLITIKA, Beograd, 16. novembar 1973.
JOSIP ŠKUNCA, Tapiserije i skulpture, VJESNIK, Zagreb, 4. decembar 1973.
MIODRAG RADOVIĆ, Poezija senke i praznine u delima Jovana Soldatovića, INDEX, Novi Sad, 1974.
KSENIJA KATANIĆ, Težnja za lepotom i visinama, MISAO, Novi Sad, 15. februar 1977.
KSENIJA KATANIĆ, Ritmička fizionomija i melodioznost pokreta, DNEVNIK, Novi Sad, 31. jul 1977.
NADEŽDA JOVANOVIĆ, Jovan Soldatović, skulpture (predgovor katalogu samostalne izložbe u Galeriji likovne umetnosti poklon zbirci Rajka Mamuzića, Novi Sad), Novi Sad, septembar 1977.
MIODRAG KUJUNDŽIĆ, Prkosi nespokojima, DNEVNIK, Novi Sad, 2. oktobar 1977.
STEVAN STANIĆ, Skulptor prgave nežnosti, NIN, Beograd, 30. oktobar 1977.
KSENIJA KATANIĆ, Lirski mentalitet i dramska tenzija, DOMETI, br. 13. str. 138, Sombor, proleće 1978.

ACS JÓSEF, Jelenség és konstrukció, MAGYAR SZÓ, Novi Sad, 3. novembar 1977.
KSENIJA KATANIĆ, Najnoviji portreti iz vajarske radionice Jovana Soldatovića, RUKOVET, sv. 11—12, str. 634. Subotica, novembar—decembar 1979.
STEVAN STANIĆ, Jovan Soldatović, skulptura (Predgovor katalogu izložbe u Galeriji Doma JNA u Beogradu), Galerija Doma JNA, Beograd, septembar 1980.
Z(ORAN) MARKUŠ, Originalnost ideje, BORBA, Beograd, 21. oktobar 1980.
ACS JOSZEF, Sorsuk fole emelkedett emberek, MAGYAR SZÓ, Novi Sad, 28. novembar 1980.
MILOŠ ARSIĆ, Neposredno dejstvo vajarskog oblika, KOMUNIST, Novi Sad, 13. mart 1981.
MIODRAG KUJUNDŽIĆ, Vertikale nad ravnicom, DNEVNIK, Novi Sad, 7. jul 1981.
JUDITA KRIVEC, Izrazito humana zavzetost, DELO, Ljubljana, 27. jul 1984.
MILENA ZLATAR, Figuralni svet, VEČER, Maribor, 15. avgust 1984.
NENAD GRUJIČIĆ, Za humaniji ljudski sadržaj, Slavonski Brod, predgovor katalogu, mart 1985.
NEDELJKO MARKO PANDŽIĆ, Prof., Neka viđenja jedne izložbe, BRODSKI LIST, Slavonski Brod, 5. april 1985.

STUDIJE, OPŠTI PREGLEDI,
REPORTAŽE,
PREDGOVORI KATALOGA I PRIKAZI
GRUPNIH IZLOŽBI

- Ž(ARKO) V(IDOVIĆ), Izložba mladih slikara i vajara Srbije, BORBA, Beograd, 14. septembar 1951.
- MIODRAG KUJUNDŽIĆ, Izložba mladih umetnika, NARODNI STUDENT, Beograd, 15. septembar 1951.
- Majstor vajar Toma Rosandić o mladim skulptorima, POLITIKA, Beograd, 8. novembar 1951.
- PETAR LUBARDA, Jedan pogled na problem mladih, KNJIŽEVNE NOVINE, Beograd, 10. novembar 1951.
- P(AVLE) VASIĆ, Prva izložba mladih likovnih umetnika Srbije, POLITIKA, Beograd, 15. novembar 1951.
- Đ(ORDE) POPOVIĆ, Sveža krv, NIN, Beograd, 18. novembar 1951.
- V(IDOVIĆ) Ž(ARKO), Dvanaesta izložba ULUS-a, BORBA, Beograd, 6. decembar 1951.
- A. A., U poseti majstorskoj radionici Tome Rosandića, reč dve o mladim umetnicima, SLOBODNA VOJVODINA, Novi Sad, 7. decembar 1951.
- PAVLE VASIĆ,, Dvanaesta jesenja izložba, POLITIKA, Beograd, 9. decembar 1951.
- ALEKSA ČELEBONVIĆ, Izložba skulptura saradnika majstorske radionice Tome Rosandića, BORBA, Beograd, 22. mart 1954.
- M(IODRAG) B. PROTIĆ, Nove težnje u našoj skulpturi, izložba saradnika Tome Rosandića, KNJIŽEVNE NOVINE, Beograd, 26. mart 1954.
- MICA POPOVIĆ, Mlada srpska skulptura, izložba saradnika majstorske radionice Tome Rosandića, POLITIKA, Beograd, 4. april 1954.
- Arts et culture. Les jeunes sculpteurs de Belgrade, LES NOUVELLES YOUNGSLAVES, Beograd, 6. februar 1955.
- V. G., Agyagbar formalt lira, MAGYAR SZÓ, Novi Sad, 22. april 1955.
- MIODRAG KUJUNDŽIĆ, Deveta izložba savremenih umetnika Vojvodine, NOVOSADSKI DNEVNIK, Novi Sad, 26. oktobar 1955.
- Jugoslovenski umetnici na međunarodnoj izložbi savremene skulpture, DNEVNIK, Novi Sad, 1. april 1956.
- NATASA POPUVICKI, U prostorima i stjenama drevne tvrđave, GLOBUS, Zagreb, 13. jul 1956.
- LJUBOMIR TEŠIĆ, Raznovrsnost ostvarenja, prva izložba slikarske kolonije Zrenjanin, DNEVNIK, Novi Sad, 18. oktobar 1956.
- ĐORDE POPOVIĆ, Dve smotre, BORBA, Beograd, 5. maj 1957.
- M. MILOSEVIĆ, Savremena srpska skulptura na novim putevima, BORBA, Beograd, 27. januar 1957.
- M. MARIC, Skulptura u slobodnom prostoru, MLADOST, Beograd, 1. maj 1957.
- M(IODRAG) B. PROTIĆ, Savremena srpska skulptura, BORBA, Beograd, 25. maj 1957.
- P(AVLE) V(ASIĆ), Skulptura u prirodi, POLITIKA, Beograd, 28. avgust 1957.
- Lj. S., Danas će biti sahranjen vajar Toma Rosandić, BORBA, Beograd, 3. mart 1958.
- M(IODRAG) B. PROTIĆ, Problem skulpture u slobodnom prostoru, NIN, Beograd, 5. oktobar 1958.
- P(AVLE) V(ASIĆ), Dve izložbe skulpture, POLITIKA, Beograd, 4. oktobar 1958.
- RADE PREDIĆ, »Prostor 8« u znaku traženja novih formi, STUDENT, Beograd, 7. oktobar 1958.
- Nagrada »Politike«, POLITIKA, Beograd, 18. decembar 1958.
- ZORAN MARKUŠ, Pet naših vajara u Midlhajmu, POLITIKA, Beograd, 2. februar 1959.
- BOŽA STOJADINOVIĆ, Reljef u orahu, DNEVNIK, 1. 2. 3. maj 1959.
- SAFRANY IMRE, Tavaszi Rajtautes, MAGYAR SZÓ, Novi Sad, 10. maj 1959.
- M(IODRAG) KUJUNDŽIĆ, Kriterijum jedne likovne smotre, DNEVNIK, Novi Sad, 6. novembar 1959.
- A. VAČIĆ, Skulptura traži publiku, VEČERNJE NOVOSTI, Beograd, 21. februar 1961.
- Naši vajari na izložbi u Rodenovom muzeju, POLITIKA, Beograd, 7. jun 1961.
- DRAGOSLAV ĐORĐEVIĆ, Izložba u jubilarnoj godini, BORBA, Beograd, 30. jul 1961.
- DRAGOSLAV ĐORĐEVIĆ, U senci slikarstva, BORBA, Beograd, 12. novembar 1961.
- KATARINA AMBROZIĆ, Malo dela — mnogo talenata, KNJIŽEVNE NOVINE, Beograd, 17. novembar 1961.
- M. V., Otvorena izložba: »NOB u delima likovnih umetnika Jugoslavije«, BORBA, Beograd, 2. decembar 1961.
- DRAGIŠA BOGDANOVIĆ, Uzvišene katedrale, TRIBINA, Novi Sad, 8. april 1962.
- M(IROSLAV) ANTIĆ, Vreme bronza i sećanje, DNEVNIK, Novi Sad, 10. jun 1962.
- STEVAN STANIĆ, Mala ptica, srce mrtve bronze, TRIBINA, Novi Sad, 5. jul 1962.
- DRAGIŠA BOGDANOVIĆ, Mrtva tačka izbrisana, NIN, Beograd, 1. jul 1962.
- S. K., Otkriven spomenik palim borcima na Tisi kod Žablja, POLITIKA, Beograd, 5. jul 1962.
- M. G., Izložba likovnih umetnika Vojvodine, DNEVNIK, Novi Sad, 17. novembar 1963.
- A. Vačić, O Skoplju i skulpturi u slobodnom prostoru, VEČERNJE NOVOSTI, Beograd, 24. septembar 1963.
- MIODRAG B. PROTIĆ, Savremena srpska umjetnost (predgovor u katalogu), MODERNA GALERIJA, Zagreb, decembar 1963.
- DINKO DAVIDOV, Slikari i vajari Novog Sada (predgovor u katalogu izložbe u Novom Sadu, Galerija Matice srpske) Muzej grada Novog Sada, Novi Sad, maj 1964.
- ĐORDE JOVIĆ, Na marginama osrednjosti, DNEVNIK, Novi Sad, 25. oktobar 1964.
- V(LADISLAV) U(RBAN), »Atelje 61« izlaže u Piranu, DNEVNIK, Novi Sad, 22. jul 1965.
- ĐORDE JOVIĆ, Nedostaju sokovi mladosti, DNEVNIK, Novi Sad, 7. novembar 1965.
- Likovnata umetnost i komunata, NOVA MAKEDONIJA, Skopje, 26. septembar 1965.
- JEŠA DENEGRI, Skulptura posle 1945., (katalog Muzeja savremene umetnosti, Beograd) str. 139, Muzej savremene umetnosti, Beograd, 1965.
- O. SP., Praktičarite imaat zbor, NOVA MAKEDONIJA, Skopje, 3. oktobar 1965.
- TIHOMIR SAVIĆ, Ečka — umetnička kolonija, Zrenjanin, 1965.
- M. Gligorijević, Jedan grad zove umetnike, BORBA, Beograd, 11. avgust 1966.
- VLADIMIR STOJŠIN, Park skulptura u Arandelovcu, NIN, Beograd, 25. septembar 1966.
- Đ(ORDE) KADIJEVIĆ, Simpozijum u Arandelovcu, BORBA, Beograd, 25. septembar 1966.
- F(ELIKS) P(AŠIĆ), Skulptura u venčačkom mermeru, BORBA, Beograd, 13. jun 1967.
- MIRKO MILORADOVIĆ, U Arandelovcu svi dobijaju, POLITIKA, Beograd, 14. jun 1967.
- BOŽO BULATOVIĆ, Plotuni sa tvrđave, BORBA, Beograd, 30. april 1968.
- D. PAVEŠIĆ, NOB u delima likovnih umetnika Jugoslavije, NOVI LIST, Rijeka, 7. septembar 1968.
- PAVLE VASIĆ, Oktobarski salon 1968. POLITIKA, Beograd, 1. novembar 1968.
- LAZAR TRIFUNOVIĆ, Umetnost XX veka, VOJVODINA, znamenitosti i lepote, str. 393—400, Beograd 1968.

DRAGOSLAV DORDEVIĆ, Savremeni likovni umetnici Vojvodine, KNJIŽEVNE NOVINE, Beograd, 10. maj 1969.

ALEKSANDAR BASIN, Sodobna likovna umetnost v Vojvodini, NASI RAZGLEDI, Ljubljana, 4. jul 1969.

SL. VUKOVIĆ, Negirati prevaziđeno, POBJEDA, Titograd, 3. avgust 1969.

A(CS) JÖZSEF, A vajdasagy képzoművészek temesvári tárlata, MAGYAR SZÓ, Novi Sad, 19. novembar 1969.

DORDE JOVIĆ, Artisti plastici contemporanei din Voivodini (predgovor u katalogu izložbe u Temišvaru, Sala de expozitie a Galeriei de artă) Galerija savremene likovne umetnosti, Novi Sad, novembar—decembar 1969.

F(ELIKS) PAŠIĆ, Glas protesta sa tvrdave, BORBA, Beograd, 13. februar 1970.

FELIKS PAŠIĆ, Ranjeni čovek na bedemima, BORBA, Beograd, 8. mart 1970.

Z. P., Jelen i košute na bregu nade, DNEVNIK, Novi Sad, 14. jun 1970.

Vertikale na ravnicima, DNEVNIK, Novi Sad, 5. maj 1970.

MILE NEDELJKOVIĆ, Oblik postaje stvarnost, MLADOST, Beograd, 4. jun 1970.

Skulpture i publika u slobodnom prostoru, POLITIKA, Beograd, 26. avgust 1970.

Nagrade Lubardi i Soldatoviću, OSLOBODENJE, Sarajevo, 21. oktobar 1970.

SINIŠA VUKOVIĆ, Oktobarski salon 1970. NIN, 1. novembar 1970.

PAVLE VASIĆ, Oktobarski salon, POLITIKA, Beograd, novembar 1970.

S(LOBODAN) SANADER, Delimičan uspeh revije, DNEVNIK, Novi Sad, 10. decembar 1970.

MARIJA PUŠIĆ, Poetska atmosfera ravničarskog pejzaža, VJESNIK, Zagreb, 21. decembar 1970.

Skulptura za đaka, DNEVNIK, Novi Sad, 29. decembar 1970.

R(ADOVAN) POPOVIĆ, Tkalje napuštaju atelje?, POLITIKA, Beograd, 29. decembar 1970.

MARIJA PUŠIĆ, Likovni umetnici Vojvodine, UMETNOST, br. 25/26, str. 66. Beograd, januar—jun 1971.

MIROSLAV ANTIĆ, Veliko oko revolucije, DNEVNIK, Novi Sad, 16. mart 1971.

SLOBODAN S. SANADER, Propuštena šansa, DNEVNIK, Novi Sad, 5. septembar 1971.

DUŠAN POPOV, Spomenik žrtvama fašizma, DNEVNIK, Novi Sad, 22. oktobar 1971.

SVETOMIR ARSIĆ, Opšte tendencije, JEDINSTVO, Priština, 22. novembar 1971.

»Politika« osniva Galeriju »Vladislav Ribnikar«, POLITIKA, Beograd, 17. decembar 1971.

LJILJANA IVANOVIĆ, Savremena likovna umetnost Vojvodine —

Skulptura (predgovor u katalogu izložbe u Beogradu, Zagrebu i Ljubljani), Galerija savremene likovne umetnosti, Novi Sad, maj 1972.

M. PUPOVIĆ, Likovno stvaralaštvo umetnika Vojvodine, POLITIKA EKSPRES, Beograd, 18. maj 1972.

DORDE JOVIĆ, Vojvodani u Regenzburgu, DNEVNIK, Novi Sad, 23. maj 1972.

P(AVLE) V(ASIĆ), Vojvodanski slikari pred beogradskom publikom, POLITIKA, Beograd, 7. jun 1972.

E(LENA) CVETKOVA, Vojvodani u Modernoj galeriji, VEČERNJI LIST, Zagreb, 7. jul 1972.

I(VO) TOMLJENOVIĆ, Vojvodani i naivci, BORBA, Beograd, 11. jul 1972.

VLADIMIR MALEKOVIĆ, Otvorenost vojvodanskog kulturnog miljea, VJESNIK, Zagreb, 18. jul 1972.

FRANC ZALAR, Likovna Vojvodina, DNEVNIK, Ljubljana, 26. septembar 1972.

JANEZ MESESNEL, Sadovi mladega izročila, DELO, Ljubljana, 27. septembar 1972.

R. ĐUKANOVIĆ, Venčaćki beli cvetovi, POLITIKA, Beograd, 28. oktobar 1972.

VERA MIROSAVLJEVIĆ, Regenzburška pouka, DNEVNIK, Novi Sad, 12. novembar 1972.

STEVAN STANIĆ, Stari portreti i Soldatovičev protest, BORBA, Beograd, 22. novembar 1972.

NIKO GARIŠIĆ, Od kiča do solidarnosti, MLADINA, Ljubljana, 12. decembar 1972.

S. L., A péterváradí vár rendbe hazása, MAGYAR SZÓ, Novi Sad, 2. februar 1973.

DORĐE KADIJEVIĆ, Neispunjeno proročanstvo, NIN, Beograd, 21. septembar 1973.

MILOŠ ARSIĆ, Novosadski vajari i grafičari (predgovor u katalogu izložbe u Vrbasu) Likovni salon doma kulture, Vrbas, oktobra 1973.

MILOŠ ARSIĆ, Puna afirmacija mladih, DNEVNIK, Novi Sad, 14. oktobar 1973.

MILOŠ ARSIĆ, Novosadski vajari i grafičari, GLAS, Vrbas, oktobar 1973.

Z. NENADIĆ, Fruška gora najmonumentalniji spomenik, SREMSKE NOVINE, Sremska Mitrovica, 24. novembar 1973.

JELENA JOVANOVIĆ, Vojvodanski umetnici u Bratislavi, DNEVNIK, Novi Sad, 25. novembar 1973.

LJILJANA IVANOVIĆ, Sučasne výtvarne umenie Vojvodiny (predgovor u katalogu izložbe u Bratislavi), Galerija savremene likovne umetnosti, Novi Sad, novembar 1973.

MILOŠ ARSIĆ, Vreme konfrontacija, POLJA, br. 177. Novi Sad, novembar 1973.

STEVAN LANJI, Imate Novi Sad — Sablasti nose poruke, OKO, Zagreb, 12. decembar 1973.

M. H., Donauabwärts-näch Novi Sad, BEI UNS, Regenzburg, decembar 1973.

PAVLE VASIĆ, Umetnički život, UMETNIČKA AKADEMIJA, Beograd, 1973.

SLOBODAN S SANADER, Jugoslavijan kuvataideta, (predgovor u katalogu za izložbu u Helsinkiju, Tampereu i Oldborgu), HELSINGIN TALDEHALLI, Helsinki, maj 1974.

A. J., Routio, Toisin siomin Bakanilla, UUSI SUOMI, Helsinki, 1. jun 1974.

ANNE VALKONEN, Jugoslavijan taide vuorossa Helsingissä, HELSINGIN SANOMAT, Helsinki, 1. jun 1974.

DORĐE JOVIĆ, Savremeni likovni umetnici Vojvodine (predgovor u katalogu izložbe u Titogradu, Pljevljima, Herceg Novom, Nikšiću), ULUV, Novi Sad, jun 1974.

B. TOMANOVIĆ, Savremeni likovni umetnici Vojvodine, NIKŠIĆKE NOVINE, Nikšić, 14. jun 1974.

AHTI SUSILUOTO, Jugoslaviaa ista, KANSAN UUTISEN, 24. jun 1974.

DUŠAN POPOVIĆ, Delo jedne generacije (predgovor u katalogu Galerije likovne umetnosti — poklon zbirka Rajka Mamuzića) Novi Sad, 1974.

DRAGAN PAVLOVIĆ, Jedan poklon jedan deo večnosti, DNEVNIK, Novi Sad, 15. septembar 1974.

M(ILENKO) GRČIĆ, Grad obogaćen novom Galerijom, DNEVNIK, Novi Sad, 20. oktobar 1974.

VUK TRNAVSKI, Poklon partizanima Vojvodine, POLITIKA, Beograd, 23. oktobar 1974.

J(ELENA) JOVANOVIĆ, Otvorena Poklon zbirka Rajka Mamuzića, DNEVNIK, Novi Sad, 24. oktobar 1974.

MIODRAG B. PROTIĆ, Kretanje u suvremenoj jugoslovenskoj likovnoj umjetnosti (predgovor u katalogu za izložbu u Dubrovniku) Umjetnička galerija Dubrovnik, Dubrovnik 1974.

MILO GLIGORIJEVIĆ, Rat Jovana Soldatovića, BORBA, Beograd, 12. februar 1975.

SLAVKO STOJKOVIĆ, U grudima ratnika ptice gnezdo svile, POLITIKA EKSPRES, Beograd, 30. mart 1975.

ZORAN MARKUŠ, Zvona sa salaša, BORBA, Beograd, 6. septembar 1975.

DORĐE JOVIĆ, VII jesenji i I internacionalni salon — SAP Vojvodina (predgovor u katalogu izložbe u Banja Luci), Umjetnička galerija, Banja Luka, novembar 1975.

PAVLE KUZMANOVSKI, «Košutite» vo dvorat — delo na Jovan Soldatović, POLOG, Tetovo, 25. maj 1976.

PAVLE KUZMANOVSKI, «Košutite» na sloboden prostor, POLOG, Tetovo, 25. maj 1975.

DORĐE PANIĆ, Prvi sremskomitrovački salon, SREMSKE NOVINE, Sremska Mitrovica, 17. novembar 1976.

DANILO RUŽIĆ, Ečansko vaskrsenje, NIN, Beograd, 28. novembar 1976.

JOŽEF AČ, Prvi sremsko mitrovački salon (predgovor u katalogu izložbe u Sremskoj Mitrovici), Galerija «Lazar Vozarević», Sremska Mitrovica, novembar 1976.

PAVLE VASIĆ, Umetnički život,

II, UNIVERZITET UMETNOSTI, Beograd, 1976.

Divljac i umetnost, LOVACKE NOVINE, Novi Sad, 1. januar 1977.

MILOS ARSIĆ, Ka autonomnosti izraza, OKO, Zagreb, 27. januar 1977.

Z(UHAN) M(AHKUS), U tišini prostora, BORBA, Beograd, 14. novembar 1977.

BILJANA IVIČIĆ, Jovan Soldatović — Appreciat si negat, TIBUNA TINERETULNI, br. 66. Novi Sad, februar 1978.

M(IHAILO) KANDIĆ, Vajar poklanja skulpture, SVETLOST, Kragujevac, 16. mart 1978.

MILOS ARSIĆ, Nepotpuna informacija, DNEVNIK, Novi Sad, 2. jul 1978.

DORĐE JOVIĆ, Majski susreti Ečka '78. (predgovor u katalogu za izložbu Majski susreti Ečka '78.), Savremena galerija umetničke kolonije Ečka, Zrenjanin, maj 1978.

MIHAJLO MIROVIĆ, Triptih o dva spomenika: Jedan u Veneciji a drugi u Žablju, LETOPIS MATICE SRPSKE, knj. 423, sv. 4, str. 575—580, Novi Sad, april 1979.

M. K., Sremačko srce Revolucije, DNEVNIK, Novi Sad, 12. septembar 1979.

MIODRAG KUJUNDŽIĆ, Vajarevi darovi, DNEVNIK, Novi Sad, 19. septembar 1979.

GAAL GYÖRGY, A műemlék és az erkölcsi-eszétikai nevelés, MAGYAR SZÓ, Novi Sad, 6. oktobar 1979.

KATARINA ADANJA, Vraćanje portretu, JUGOSLOVENSKE PORTRET, bilten br. 2. str. 4, Tuzla, 2. oktobar 1979.

MIODRAG KUJUNDŽIĆ, Na teško dostupnom vrhu, DNEVNIK, Novi Sad, 29. novembar 1979.

ČAZIM SARAJLIĆ, Jezgro portretnog 3. decembar 1979.

slikarstva, OSLOBODENJE, Sarajevo, JOŽEF AČ, Organski deo moderne jugoslovenske umetnosti, MISAO, Novi Sad, 25. decembar 1979.

DRAGAN PEJIĆ, Pohvale slatkoj gorčini, RAD, Beograd, 4. april 1980.

M. LAZAREVIĆ, Celo selo svojim umetnicima, DNEVNIK, Novi Sad, 18. april 1980.

MILOŠ ARSIĆ, Likovna umetnost u Vojvodini 1944—1954 (predgovor u katalogu izložbe u Novom Sadu, Galerija Matice srpske), Galerija savremene likovne umetnosti, Novi Sad, jun 1980.

SAVA STEPANOV, Hronika prve likovne decenije, MISAO, Novi Sad, 5. jul 1980.

MIODRAG KUJUNDŽIĆ, Vajarske vertikale, JEDINSTVO, Priština, 3. jul 1980.

JASNA JOVANOVIĆ, Borba za novo razdoblje, DNEVNIK, Novi Sad, 5. jul 1980.

MIRJANA ŽIVKOVIĆ, Korisna preispitivanja, DNEVNIK, Novi Sad, 7. avgust 1980.

DORĐE JOVIĆ, Tuševi i skulpture, DNEVNIK, Novi Sad, 12. oktobar 1980.

B. P., Novi sadržaj Zavičajnog muzeja, SREMSKE NOVINE, Sremska Mitrovica, 17. decembar 1980.

STEVAN STANIĆ, Bez priča i podpričica, NIN, Beograd, 25. januar 1981.

DORDE JOVIĆ, Međaši novije istorije, DNEVNIK, Novi Sad, 25. jun 1981.

JOSIP ŠKUNCA, Simpozij budućnosti, VJESNIK, Zagreb, 23. jun 1981.

BELA DURANCI, Spomenici revolucije u Vojvodini, LETOPIS MATICE SRPSKE, str. 115—139, Novi Sad, jul-avgust 1981.

N. Č., Selo deli svoje vrednosti, DNEVNIK, Novi Sad, 9. avgust 1981.

ÁCS JÓZSEF, Márvány és hongok. MAGYAR SZÓ, Novi Sad, 13. avgust 1981.

Najzad u središtu rodnog grada, STERIJNI DANI '81, Vršac, oktobar 1981.

MIODRAG KUJUNDŽIĆ, Utrojačeni Sterija, DNEVNIK, Novi Sad,

12. novembar 1981.

DUŠAN ĐOKIĆ, Praznik skulpture, ODJEK, Sarajevo, 1. decembar 1981.

SLOBODAN S. SANADER, Novosadska likovna hronika, SINTEZA, br. 53—54,

str. 146—148, Ljubljana, 1981.

MILENA PUTNIK, Slika iz bedema, DNEVNIK, Novi Sad, 1. januar 1982.

M. PAROŠKI, Zapis simbolima, DNEVNIK, Novi Sad, 27. februar 1982.

M. GENČIĆ, Otkrivan spomenik Popnovakovu i Provčiju, DNEVNIK,

Novi Sad, 23. oktobar 1982.

Održan treći nikšički likovni susret, NASA RIJEČ, Nikšić, 10. februar 1982.

MILAN PAROŠKI, Spomenici i opomene, DNEVNIK, Novi Sad, 21. novembar 1982.

MILAN PAROŠKI, Antologijski park skulpture, DNEVNIK, Novi Sad,

21. novembar 1982.

VUKOSAVA TATIĆ, Blago na putevima Jugoslavije, Vojvodine, str. 428.

JUGOSLAVIJAPUBLIK, Beograd, 1983.

Irina Subotić, Galerija »Politika«, katalog, Beograd, januar—februar 1984.

SLOBODAN S. SANADER, Likovna umetnost u Vojvodini XX vek,

katalog, Novi Sad, jun 1984.

ANDREJ TIŠMA, Likovna angologija, DNEVNIK, Novi Sad, 1. jul 1984.

A(NDREJ) T(IŠMA), Ovekovečen likovni vek, DNEVNIK, Novi Sad, 27. jul 1984.

A(NDREJ) T(IŠMA), Vojvođanska skulptura, DNEVNIK, Novi Sad,

26. decembar 1984.

LJILJANA IVANOVIĆ, Skulptura u Vojvodini, katalog, Novi Sad, decembar 1984.

ANDREJ TIŠMA, Otisak vremena u prostoru, DNEVNIK, Novi Sad,

6. januar 1985.

LJILJANA IVANOVIĆ, Hronologija umetničkog rasta, DNEVNIK, Novi Sad,

8. januar 1985.

SAVA STEPANOV, Prepoznavanje vrednosti, MISAO, Novi Sad, 25. januar 1985.

ANDREJ TIŠMA, Odtlačok v priestore, OBZORY, Novi Sad, 23. februar 1985.

SAVA STEPANOV, Oblici suvremenosti, OKO, Zagreb, 14. mart 1985.

JASNA MARKOVIĆ, Radionica Tome Rosandića, katalog, Beograd, jun 1985.

M. VI., Učenici Tome Rosandića, VEČERNJE NOVOSTI, Beograd,

5. jun 1985.

ZORAN MARKUŠ, U počast majstoru, POLITIKA, Beograd, 22. jun 1985.

- Kroz izložbu ULUS-a prošlo je 13 hiljada posetilaca, POLITIKA, Beograd, 13. jul 1949.
- Uspešno učestvovanje umetnika iz Vojvodine na izložbi mladih u Beogradu, SLOBODNA VOJVODINA, Novi Sad, 13. novembar 1951.
- Sa izložbe mladih likovnih umetnika Srbije, DUGA, Beograd, 24. novembar 1951.
- Šajkaška je odala počast svom najvećem sinu Svetozaru Miletiću, SLOBODNA VOJVODINA, Novi Sad, 31. decembar 1951.
- Izložba vajara Soldatovića, BORBA, Beograd, 27. oktobar 1952.
- J. K., U majstorskoj radionici Tome Rosandića, HRVATSKA RIJEČ, Subotica, 7. novembar 1952.
- Naši saradnici, LETOPIS MATICE SRPSKE, str. 404, Novi Sad, maj 1953.
- K. T., Muveszek a verban, 7. NAP, Novi Sad, 7. mart 1954.
- OTO BIHALJI-MERIN, Mladi beogradski vajari povodom otvaranja izložbe majstorske radionice Tome Rosandića, POLITIKA, Beograd, 22. mart 1954.
- Vojvodina drugu Titu, DNEVNIK, Novi Sad, 25. maj 1954.
- ALEKSANDAR VAČIĆ, U koloniji novosadskih umetnika . . . , DNEVNIK, Novi Sad, 10. jul 1954.
- Izložba skulptura Jovana Soldatovića, DNEVNIK, Novi Sad, 15. april 1955.
- VLADA DUBRAVČIĆ, Kultura jedna, kultura jugoslovenska, DNEVNIK, Novi Sad, 17. april 1955.
- Tribina mladih, NOVOSADSKI DNEVNIK, Novi Sad, 20. april 1955.
- Lep i koristan poduhvat, NOVOSADSKI DNEVNIK, Novi Sad, 27. april 1955.
- A. V., Četvorica novosadana izlažu u Zrenjaninu, DNEVNIK, Novi Sad, januar 1956.
- (J. P.), Likovni umetnici iz Novog Sada izlažu svoje najnovije radove u Zrenjaninu, POLITIKA, Beograd, 30. januar 1956.
- U Kikindi otvorena izložba vojvodanskih slikara, DNEVNIK, Novi Sad, 20. mart 1956.
- Otvorena izložba vojvodanskih slikara, DNEVNIK, Novi Sad, mart 1956.
- LJ. P., U Vrbasu otvorena izložba slika i skulptura poznatih vojvodanskih umetnika, DNEVNIK, Novi Sad, 19. april 1956.
- Vrbas, U Vrbasu je otvorena izložba radova poznatih vojvodanskih slikara . . . , POLITIKA, Beograd, 24. april 1956.
- VLADO DUBRAVČIĆ, Zašto kupujemo?, DNEVNIK, Novi Sad, 12. avgust 1956.
- Na Petrovaradinskoj tvrđavi . . . VEČERNJE NOVOSTI, Beograd, 27. avgust 1956.
- Poznanstvo sa Dunava, MLADOST, Beograd, 5. decembar 1956.
- PAVLE VASIĆ, Prolećna izložba ULUS-a, POLITIKA, Beograd, 16. maj 1957.
- Figurina »Mladost« vajara Jovana Soldatovića, DNEVNIK, Novi Sad, 23. maj 1957.
- D(UŠAN) P(opov), Skulptura za Mathauzen, DNEVNIK, Novi Sad, 28. jul 1957.
- »Gledam belo«, DNEVNIK, Novi Sad, 28. jul 1957.
22. avgusta otvara se izložba u otvorenom prostoru, POLITIKA, Beograd, 18. avgust 1957.
- D., Jedan trenutak sa Đorđem Popovićem, POLITIKA, Beograd, 28. avgust 1957.
- ĐORĐE KABLAR, Najmlada slikarska kolonija u zemlji, RADNIK, Beograd, 29. avgust 1957.
- Likovne izložbe u prostoru, INVALIDSKI LIST, Beograd, 6. novembar, 1957.
- »Gibraltar na Dunavu« osvajaju vajari, VEČERNJE NOVOSTI, Beograd, 8. novembar 1957.
- SV. S., Kako približiti publici slike i skulpture, DNEVNIK, Novi Sad, 10. novembar 1957.
- Likovna lutanja, BORBA, Beograd, 28. decembar 1957.
- A. V., Trijenale skulpture u Novom Sadu, BORBA, Zagreb, 25. decembar 1957.
- SV. S., Doprinos likovnih umetnosti, DNEVNIK, Novi Sad, 23. januar 1958.
- S(TEVAN) S(TANIĆ), Svuda se radi, DNEVNIK, Novi Sad, 5. februar 1958.
- Razgovaramo o našem gradu, DNEVNIK, Novi Sad, 2. mart 1958.
- M. K-A., Novosadsko likovno bogatstvo, DNEVNIK, Novi Sad, 2. mart 1958.
- PAVLE VASIĆ, Smrt vajara Tome Rosandića, POLITIKA, Beograd, 3. mart 1958.
- M. M., Skulptura u slobodnom prostoru, UMJETNOST, Zagreb, maj 1958.
- B. ST(OJADINOVIĆ), Grupa »Prostor 8«, DNEVNIK, Novi Sad, 13. maj 1958.
- ALEKSANDAR VAČIĆ, Ko su Dubrovačke siledžije?, VEČERNJE NOVOSTI, Beograd, 15. septembar 1958.
- Đ(ORĐE) POPOVIĆ, Skulptura u slobodnom prostoru, NIN, Beograd, 29. septembar 1958.
- RADE PREDIĆ, Beogradska likovna panorama, UMJETNOST, br. 11. str. 12., Zagreb, novembar 1958.
- Izložbene prostorije Ateljea 212. Oktobra meseca otvorena je zajednička izložba novosadskog slikara Boška Petrovića i vajara Jovana Soldatovića, UMJETNOST, br. 11. str. 12, Zagreb, novembar 1958.
- LJ.—Š., Izložba likovnih umetnika Vojvodine otvorena u Galeriji Matice srpske u Novom Sadu, DNEVNIK, Novi Sad, 8. decembar 1958.
- Jovan Soldatović dobio nagradu »Politike«, POLITIKA, Beograd, 17. decembar 1958.
- Jovan Soldatović dobio nagradu »Politike«, DNEVNIK, Novi Sad, 18. decembar 1958.
- »Politikina« nagrada umetnicima, ILUSTROVANA POLITIKA, Beograd, decembar 1958.
- Dodeljena je Politikina nagrada, NIN, Beograd, 21. decembar 1958.
- Nagrađeni umetnici u »Politici«, POLITIKA, Beograd, 2. februar 1959.
- Laskavi poziv vajarima, VEČERNJE NOVOSTI, Beograd, 22. april 1959.
- J. M., Soldatovićev i Petrović izlažu u Parizu, VEČERNJE NOVOSTI, Beograd, 8. jul 1959.
- Petrovaradinska tvrđava — umjetničko gnijezdo, GLAS SLAVONIJE, Osijek, 3. jun 1959.
- M., Žabaljski spomenik, DNEVNIK, Novi Sad, 22. februar 1960.
- Žabaljski spomenik, VEČERNJE NOVOSTI, Beograd, 22. februar 1960.
- M. PAVLOV, Žudnja za razumevanjem, DNEVNIK, Novi Sad, 23. maj 1960.
- Soldatovićevo »Kompozicija« u Rodenovom muzeju, POLITIKA, Beograd, 14. maj 1961.
- Soldatovićevo delo u Rodenovom muzeju, BORBA, Beograd, 19. maj 1961.
- Jugoslovenski vajari u parku Rodenovog muzeja, BORBA, Beograd, 7. jun 1961.
- Naši kipari izlažu u Rodenovom muzeju, VJESNIK, Zagreb, 8. jun 1961.
- Sutra se naši umetnici predstavljaju Parizu, VEČERNJE NOVOSTI, Beograd, 26. jun 1961.
- M. M., Zlatna košuta, VEČERNJE NOVOSTI, Beograd, 12. septembar 1961.
- Uspeh naših vajara u Rodenovom muzeju, POLITIKA, Beograd, septembar 1961.
- D(INKO) DAVIDOV, Petrovaradinske tapiserije, BORBA, Beograd, 14. oktobar 1961.
- P(AVLE) V(ASIĆ), Rezultata ima — novoga nema, POLITIKA, Beograd, 2. novembar 1961.
- Spomenik šajkaškom odredu, BORBA, Beograd, 5. novembar 1961.

S(TEVAN) STANIĆ, Umetnička olimpijada, DNEVNIK, Novi Sad, 28. novembar 1961.
Narodnooslobodilačka borba u delima likovnih umetnika, POLITIKA, Beograd, 2. decembar 1961.
ALEKSANDAR KOSTIĆ, Mračne slike rata, BEOGRADSKA NEDELJA, Beograd, 17. decembar 1961.
Vajar Jovan Soldatović završava spomenik Šajkaškom partizanskom odredu, OSLOBODENJE, Sarajevo, 11. jun 1962.
Velika svečanost u Žablju na dan ustanka, DNEVNIK, Novi Sad, 1. jul 1962.
LJUBA VUKMANOVIĆ, Pokolji nevinih, DNEVNIK, Novi Sad, 4. jul 1962.
FAKRAS NANDOR, Sajkás népének harea, MAGYAR SZÓ, Novi Sad, 4. jul 1962.
S. K., Otkriven spomenik palim borcima na Tisi kod Žablja, POLITIKA, Beograd, 5. jul 1962.
Slavlje u Šajkaškoj, TRIBINA, Novi Sad, 8. jul 1962.
MIODRAG MAJIN, Veliki narodni zbor na Tisi kod Žablja, POLITIKA, Beograd, 5. jul 1962.
Slavlje u Šajkaškoj, TRIBINA, Novi Sad, 8. jul 1962.
MIODRAG MAJIN, Veliki narodni zbor na Tisi kod Žablja, SPORT I SVET, Beograd, 10. jul 1962.
Jeleni, DNEVNIK, Novi Sad, 6. avgust 1962.
Dodeljene Oktobarske nagrade Novog Sada, DNEVNIK, Novi Sad, 17. oktobar 1962.
Branioći ravnice, POLITIKA, Beograd, 13. novembar 1962.
Izložba Jovana Soldatovića, DNEVNIK, Novi Sad, 13. decembar 1962.
Jovan Soldatović izlaže u Beogradu, BORBA, Beograd, 13. decembar 1962.
Za mesto pod suncem, VEČERNJE NOVOSTI, Beograd, 20. decembar 1962.
D. E. Izložba kipara Jovana Soldatovića, u Beogradu, VJESNIK, Zagreb, 25. decembar 1962.
Beograd, razstava Jovana Soldatovića, DELO, Ljubljana, 26. decembar 1962.
LJ. KRELIUS, Kvalitetna ostvarenja, VJESNIK, Zagreb, 31. decembar 1962.
Izložba Jovana Soldatovića, TELEGRAM, Zagreb, 4. januar 1963.
DINKO DAVIDOV, Radmila Graovac, DNEVNIK, Novi Sad, 13. januar 1963.
Doslednost ubeđenjima, Jovan Soldatović, akademski vajar, DNEVNIK, Novi Sad, 24. februar 1963.
Jeleni, DNEVNIK, Novi Sad, 6. avgust 1963.
S. M., Pomoć vojvodanskih umetnika makedonskim, DNEVNIK, Novi Sad, 2. avgust 1963.
Vajar Džamonja i Soldatović ponudili se da besplatno izrade spomenik u Skoplju, OSLOBODENJE, Sarajevo, 18. avgust 1963.
Vajari nude pomoć, DNEVNIK, Novi Sad, 19. avgust 1963.

MARIJA KIRIĆ, Atelje nad rekom, POLITIKA EKSPRES, Beograd, 15. oktobar 1963.
Akvarijum preti slikarima, POLITIKA EKSPRES, Beograd, 3. mart 1964.
Utvrđen repertoar »Sterijinog pozorja«, BORBA, Beograd, 9. mart 1964.
G(ORDANA) D(IVLJAK)-A(ROK), Otvorena izložba vajara Jovana Soldatovića, DNEVNIK, Novi Sad, 7. maj 1964.
Vetar okončao borbu, DNEVNIK, Novi Sad, 11. oktobar 1964.
M. N., Mladi i umetnost, INDEX, Novi Sad, 14. novembar 1964.
Prhovo danas slavi, POLITIKA, Beograd, 10. januar 1965.
A. RAIC, Otvorena peta likovna jesen, VEČERNJE NOVOSTI, Beograd, 12. oktobar 1965.
Još jedna ocena, DNEVNIK, Novi Sad, 31. oktobar 1965.
BOZIDAR BOŽOVIĆ, Novine i mušterije, KNJIŽEVNE NOVINE, Beograd, 27. novembar 1965.
BORIVOJE MIROSAVLJEVIĆ, Zašto novosadski slikari prete štrajkom, DNEVNIK, Novi Sad, 28. novembar 1965.
M(IODRAG) K(UJUNDŽIĆ), Izložba slika i skulptura, DNEVNIK, Novi Sad, 28. februar 1966.
S. N., Izložbu Soldatovića i Žike Miškova u Kovilju objavio — seoski dobošar, POLITIKA, Beograd, 3. mart 1966.
Đ(ORDE) KADIJEVIĆ, Simpozijum u Arandelovcu, BORBA, Beograd, 25. septembar 1966.
Antikvarnica otvara vrata, DNEVNIK, Novi Sad, 1. april 1966.
»Borba jelena«, POLITIKA, Beograd, 28. jun 1967.
Soldatovićeve košute u Lenjingradu, DNEVNIK, Novi Sad, 14. decembar 1967.
Soldatović vaje za Lenjingrad, VEČERNJE NOVOSTI, Beograd, 14. decembar 1967.
Skulpture Jovana Soldatovića za Lenjingrad, BORBA, Beograd, 14. decembar 1967.
Tvrdave, BORBA, Beograd, 24. decembar 1967.
JEVREM DAMJANOVIĆ, »Ben Akiba« nije svima smešan — Soldatović se povukao, POLITIKA EKSPRES, Beograd, 25. decembar 1967.
ĐORĐE DIMITRIJEVIĆ, Koga Jovan obrađuje?, DNEVNIK, Novi Sad, 7. januar 1968.
A(LEKSANDAR) VAČIĆ, »Srne kao pastorčad«, VEČERNJE NOVOSTI, Beograd, 15. februar 1968.
J. S.-r, Soldatovićeve »srne« na gomili uglja, DNEVNIK, Novi Sad, 15. februar 1968.
Ničija skulptura, VEČERNJE NOVOSTI, Beograd, 15. februar 1968.
B. S., Soldatovićeve »Srne« ponovo u somborskom parku, BORBA, Beograd, 17. februar 1968.
N. P., Predstava duga šezdeset dana, DNEVNIK, Novi Sad, 8. april 1968.

J. DAMJANOVIĆ, Jovan apeluje, POLITIKA EKSPRES, Beograd, 23. april 1968.
Za pravo čoveka, VEČERNJE NOVOSTI, Beograd, 10. maj 1968.
V(ERA) M(IROSAVLJEVIĆ), Otvorena izložba Soldatovićeve skulptura, DNEVNIK, Novi Sad, 11. maj 1968.
S. NIKOLIĆ, Soldatovićeve izložbe skulptura na Petrovaradinskoj tvrđavi, POLITIKA, Beograd, 11. maj 1968.
Đ. A., Glas za prava čoveka, SREMSKE NOVINE, Sremska Mitrovica, 15. maj 1968.
B. ST(OJADINOVIĆ), Skulpture mira, VJESNIK, Zagreb, 3. srpanj, 1968.
MILO GLIGORIJEVIĆ, Svečanost mermera, BORBA, Beograd, 20. jul 1968.
Z(ORAN) DŽ(IGURSKI), Delovi vidika, DNEVNIK, Novi Sad, 19. septembar 1968.
ARH. MIHAILO MITROVIĆ, Prekid s nepoštovanjem nasleđa, POLITIKA, Beograd, 24. novembar 1968.
I novosadski umetnici dali prilog fondu, BORBA, Beograd, 2. decembar 1968.
V. M., Vajar kao voditelj, SVIJET, Sarajevo, 6. decembar 1968.
Soldatovićeve »Porodica« na markama, DNEVNIK, Novi Sad, 19. decembar 1968.
Savremena likovna umetnost Vojvodine, POLITIKA, Beograd, 27. decembar 1968.
V(ERA) M(IROSAVLJEVIĆ), Na stazi zbivanja, DNEVNIK, Novi Sad, 5. mart 1969.
Soldatovićeve skulptura u Somboru, DNEVNIK, Novi Sad, 29. mart 1969.
Soldatovićeve skulpture u Somboru, DNEVNIK, 1. april 1969.
Poruka usamljenika, SOMBORSKE NOVINE, Sombor, 4. april 1969.
R(ADOVAN) POPOVIĆ, Umetnici Vojvodine na okupu, POLITIKA, Beograd, 11. april 1969.
M:r čoveku, POLITIKA, Beograd, 16. april 1969.
RADOVAN POPOVIĆ, Ljutnje na sve strane, POLITIKA, Beograd, 18. april 1969.
Pred slikama vojvodanskih umetnika, OSLOBODENJE, Sarajevo, 19. april 1969.
Létezik-e vajdasági képzőművészet, MAGYAR SZÓ, Novi Sad, 7. maj 1969.
Sam, POLITIKA EKSPRES, Beograd, 10. maj 1969.
Sz. Obelisk, MAGYAR SZÓ, Novi Sad, 28. maj 1969.
SLOBODAN JOVANOVIĆ, Izazovi i ćutanja, DNEVNIK, Novi Sad, 29. jun 1969.
ĐORĐE NENIĆ, Iskreno — Vaš U Tant, DNEVNIK, Novi Sad, 25. maj 1969.
Vajar Jovan Soldatović, radi spomenik Ivanu Goranu Kovačiću, DNEVNIK, Novi Sad, 26. jul 1969.
V(LADA) U(RBAN), »Porodica« u Parizu, DNEVNIK, Novi Sad, 5. avgust 1969.
V(LADA) U(RBAN), »Porodica« ne ide u Pariz, DNEVNIK, Novi Sad, 8. avgust 1969.
MIROSLAV ANTIĆ, Pošto jedna strast, DNEVNIK, Novi Sad, 8. avgust 1969.

V(LADA) U(RBAN), Kao u lekovitom glibu, DNEVNIK, Novi Sad, 10. avgust 1969.

R(ADOVAN) P(OPOVIĆ), Vojvodanski umetnici u Temišvaru, POLITIKA, Beograd, 10. oktobar 1969.

R(UŽICA) ŽEKIĆ, Neobičan susret, DNEVNIK, Novi Sad, 17. oktobar 1969.

R(UŽICA) ŽEKIĆ, Radnički univerzitet poneo ime Radivoja Čirpanova, DNEVNIK, Novi Sad, 1. decembar 1969.

R(ADIVOJ) KOVAČEVIĆ, Kako urediti Tvrdavu, DNEVNIK, Novi Sad, 7. januar 1970.

Slikovita zelena površina, TELEGRAM, Zagreb, 20. februar 1970.

A(LEKSANDAR) VAČIĆ, Dar bolesnicima, VEČERNJE NOVOSTI, Beograd, 6. jun 1970.

Trijenale bez legitimnog naslednika, DNEVNIK, Novi Sad, 21. jun 1970.

Galerija na rasprodaji, JUTARNJE NOVOSTI, Beograd, 9. jul 1970.

Na oktobarskom salonu — 22 umetnika iz Vojvodine, DNEVNIK, Novi Sad, 9. oktobar 1970.

R(AŠA) POPOVIĆ, Novosadska hronika, POLITIKA, Beograd, 1. oktobar 1970.

Otvoren XI oktobarski salon, VEČERNJE NOVOSTI, Beograd, 20. oktobar 1970.

D. PATAKOVIC, Slikar odbio nagradu, POLITIKA EKSPRES, Beograd, 20. oktobar 1970.

Otvoren oktobarski salon, BORBA, Beograd, 20. oktobar 1970.

Nagrada oktobarskog salona, POLITIKA, Beograd, 20. oktobar 1970.

Nagrada za slikarstvo — Petru Lubardi, JUTARNJE NOVOSTI, Beograd, 20. oktobar 1970.

G. B., Nagrada donosi — ništa, VEČERNJE NOVOSTI, Beograd, 22. oktobar 1970.

Don Kihot kao simbol, DNEVNIK, Novi Sad, 23. oktobar 1970.

BRANKO ANDRIĆ, Ima li nade za staru varoš ili »Laponci« vraćaju život Sremskim Karlovcima, INDEX, Novi Sad, 28. oktobar 1970.

Prijem u čast Tivadara Vanjeka, DNEVNIK, Novi Sad, 31. oktobar 1970.

Oktobarski salon 1970, POLITIKA, Beograd, 31. oktobar 1970.

R(AŠA) POPOVIĆ, Tvrdava traži stvaraoca, POLITIKA, Beograd, 3. novembar 1970.

MARIJA PUŠIĆ, Pomanjkanje interesa za vlastitu manifestaciju, VJESNIK, Zagreb, 4. novembar 1970.

Protest povodom pisanja, INDEX-a, POLITIKA, Beograd, 5. novembar 1970.

Prijem u čast Tivadara Vanjeka, ZRENJANIN, Zrenjanin, 7. novembar 1970.

Bez spomenika žrtvama racije, DNEVNIK, Novi Sad, 14. novembar 1970.

BRANKO ANDRIĆ, Nisam ja Čarls Menson, INDEX, Novi Sad, 11. novembar 1970.

Uručene nagrade 11 oktobarskog salona, POLITIKA, Beograd, 21. oktobar 1970.

Izlažu likovni umetnici Vojvodine,

BORBA, Beograd, 26. novembar 1970.

MIROSLAV ANTIĆ, Pismo Ankici Oprešnik, DNEVNIK, Novi Sad,

17. decembar 1970.

MIROSLAV ANTIĆ, Pismo Ankici Oprešnik, BORBA, Beograd,

19. decembar 1970.

S(LOBODAN) BOŽOVIĆ, Da li je vajar daktilografkinja, VEČERNJE NOVOSTI,

Beograd, 5. januar 1971.

Reprodukcija rada, POLITIKA, Beograd, 9. januar 1971.

Nagradu »Politike« dobio Milivoje Nikolajević, POLITIKA, Beograd,

20. januar 1971.

R(AŠA) POPOVIĆ, Dve kapitalne knjige ove jeseni, POLITIKA, Beograd,

18. mart 1971.

R(AŠA) POPOVIĆ, Ko hoće da ukine Galeriju savremene likovne umetnosti, POLITIKA, Beograd, 23. mart 1971.

R(AŠA) P(OPOVIĆ), Ko želi da ukine Galeriju savremene likovne umetnosti, POLITIKA, Beograd, 7. april 1971.

ĐORĐE JOVIĆ, Staro i novo slikarstvo, DNEVNIK, Novi Sad, 9. maj 1971.

I(VANKA) BEŠEVIĆ, Umetnici revolucije, POLITIKA, Beograd, 16. jun 1971.

ING. MILAN JOKIĆ, Beli venčac, DNEVNIK, Novi Sad, 23. jun 1971.

N. DEANOVIĆ, Ko skupo plaća — plaće jednom, ko jednom kupi — plaće stalno, PANČEVAC, Pančevo,

25. septembar 1971.

R(AŠA) POPOVIĆ, Traži se krivac za skandal, POLITIKA, Beograd,

4. oktobar 1971.

R(AŠA) POPOVIĆ, Veliki poslovi za umetnika, POLITIKA, Beograd,

7. oktobar 1971.

Godina čekanja, DNEVNIK, Novi Sad, 10. oktobar 1971.

Postavljanje »Porodice«, DNEVNIK, Novi Sad, 12. oktobar 1971.

Struktura, DNEVNIK, Novi Sad, 17. oktobar 1971.

H. R., »Porodica« na keju, POLITIKA EKSPRES, Beograd, 18. oktobar 1971.

Postavlja se spomenik, DNEVNIK, Novi Sad, 20. oktobar 1971.

R(AŠA) POPOVIĆ, Kongres akcije a ne parada, POLITIKA, Beograd, 20. oktobar 1971.

Spomenik žrtvama fašizma, DNEVNIK, Novi Sad, 22. oktobar 1971.

Dvostruko slavlje u Novom Sadu, VJESNIK, Zagreb, 24. oktobar 1971.

Večno sećanje na žrtve fašizma, DNEVNIK, Novi Sad, 24. oktobar 1971.

Dve likovne izložbe, SVETLOST, Kragujevac, 28. oktobar 1971.

S. MARIĆ, Otkrivanje dva spomenika, DNEVNIK, Novi Sad, oktobar 1971.

Jovan Soldatović, EKSPRES, Beograd, 28. oktobar 1971.

T. ĐURIĆ, Most razmene, SREMSKE NOVINE, Sremska Mitrovica,

8. novembar 1971.

Po dva dela nagrađenih umetnika, POLITIKA EKSPRES, Beograd,

17. decembar 1971.

- RADA KOVAČEVIĆ, Ledena grobnica streljanog grada, DNEVNIK, Novi Sad, 23. januar 1972.
- Privatni sudari, DNEVNIK, Novi Sad, 25. januar 1972.
- R(AŠA) POPOVIĆ, Srpske ikone kreću u svet, POLITIKA, Beograd, 25. februar 1972.
- P. Z., Soldatović radi štafetnu palicu, POLITIKA EKSPRES, Beograd, 28. februar 1972.
- P. MIRKOVIĆ, Poznati vajar se povlači, POLITIKA EKSPRES, Beograd, 28. februar 1972.
- ING. DUŠAN ILIJEVIĆ, Pismo Jovanu Soldatoviću, DNEVNIK, Novi Sad, 3. mart 1972.
- Predsednik između dva zavađena umetnika, POLITIKA, Beograd, 3. mart 1972.
- D. P-Č, Bolje čuvanje spomenika, DNEVNIK, Novi Sad, 12. mart 1972.
- Njegovo najdraže delo, VJESNIK U SRIJEDU, Zagreb, 22. mart 1972.
- Štafeta kreće sa Iriškog venca, POLITIKA EKSPRES, Beograd, 24. mart 1972.
- Štafetna palica od orahovine i srebra, POLITIKA, Beograd, 24. mart 1972.
- Prihvaćeno idejno rešenje štafetne palice, DNEVNIK, Novi Sad, 24. mart 1972.
- D. N., Sudbina novosadskog salona, DNEVNIK, Novi Sad, 27. mart 1972.
- D. Jenić, Na Iriškom vencu skup 10.000 mladih, POLITIKA EKSPRES, Beograd, 7. april 1972.
- R(AŠA) POPOVIĆ, Poruka Titu na pet jezika, POLITIKA, Beograd, 6. april 1972.
- Mladi Titu u deset reči, VEČERNJE NOVOSTI, Beograd, 7. april 1972.
- D. P-Č, Učenica Snežana Cvetković, prvi nosilac štafete, DNEVNIK, Novi Sad, 7. april 1972.
- Štafeta i baklja, POLITIKA EKSPRES, Beograd, 8. april 1972.
- Osam dijamanata, VEČERNJE NOVOSTI, Beograd, 15. april 1972.
- R(AŠA) POPOVIĆ, Deset hiljada ljudi na Fruškoj Gori, POLITIKA, Beograd, 15. april 1972.
- DEJAN NENIN, Štafeta mladosti u znaku bratstva i jedinstva, VJESNIK, Zagreb, 15. april 1972.
- I. Čurčić, Ogromna većina om'adine odazvala se Titovim porukama, BORBA, Beograd, 16. april 1972.
- Štafeta mladosti krenula, DNEVNIK, Novi Sad, 16. april 1972.
- V. S., Svet u kome živimo, POLITIKA, Beograd, 10. maj 1972.
- V. M., Vojvodanski umetnici u Regenzburgu, DNEVNIK, Novi Sad, maj 1972.
- Vojvodani u Beogradu, VEČERNJE NOVOSTI, Beograd, 18. maj 1972.
- Stvaralačko podneblje Vojvodine, DNEVNIK, Novi Sad, 19. maj 1972.
- P. I., Otvorena izložba savremene vojvodanske umetnosti, POLITIKA, Beograd, 19. maj 1972.
- MILAN BUDAK, Studenti traže Akademiju, DNEVNIK, Novi Sad, 2. jun 1972.
- T. D., Vajarska kolonija u Cazinu, OSLOBODJENJE, Sarajevo, 8. jun 1972.
- Ć. Keco, Akademija i ponavljanje, VEČERNJE NOVOSTI, Beograd, jun 1972.
- N. H., Počinje radom kolonija kipara, KRAJINA, Bihać, 30. jun 1972.
- Uništene slike novosadskih slikara, DNEVNIK, Novi Sad, 30. jun 1972.
- M. PO., Polomljene skulpture i pocepane slike, POLITIKA EKSPRES, Beograd, jul 1972.
- »Prozivka« otvara sezonu, POLITIKA, Beograd, 4. jul 1972.
- S(LOBODAN) BOŽOVIĆ, Poslali skulpture dobili komade, VEČERNJE NOVOSTI, Beograd, 5. jul 1972.
- Novi život starog parka, ILUSTROVANA POLITIKA, Beograd, avgust 1972.
- MAGDA VELTRUSKI, Dunavski Monmartr, SVIJET, Zagreb, 9. avgust 1972.
- SVETLANA) ANTIĆ, Aleja velikih pesnika, POLITIKA EKSPRES, Beograd, 24. avgust 1972.
- Dode li rat — odoše ljudi, DNEVNIK, Novi Sad, 14. septembar 1972.
- Konkurs za nezaboravnu priču borca, POLITIKA, Beograd, 20. septembar 1972.
- J. SMEDEREVAC, Otkriven spomenik palim borcima i žrtvama fašističkog terora, DNEVNIK, Novi Sad, 25. septembar 1972.
- »Svetionik« — spomenik sremskim partizanima, POLITIKA, Beograd, 25. septembar 1972.
- »Svjetionik« 245 palih boraca, VJESNIK, Zagreb, 26. septembar 1972.
- Spomenik nadvisio selo, NEDELJNE NOVINE, Bačka Palanka, 1. oktobar 1972.
- M. K., Sumnje u originalnost, DNEVNIK, Novi Sad, 9. novembar 1972.
- Skulptura poezija, muzika, POLITIKA, Beograd, 17. novembar 1972.
- GORDANA DIVLJAK-AROK, Ceo život sa slikama, DNEVNIK, Novi Sad, 14. januar 1973.
- Novosadani u Konventriju i Helsinkiju, DNEVNIK, Novi Sad, 13. januar 1973.
- Izložba u Beogradu i Zagrebu, DNEVNIK, Novi Sad, 14. mart 1973.
- R(ADOVAN) POPOVIĆ, Nagrade za najbolju knjigu na mađarskom jeziku, POLITIKA, Beograd, 16. mart 1973.
- I novosadski »Vranci«, POLITIKA EKSPRES, Beograd, 10. maj 1973.
- B. K.-U, Otkriveni »Razigrani konji«, DNEVNIK, Novi Sad, 11. maj 1973.
- D(ARINKA) NIKOLIĆ, Bečej — stecište vojvodanskih slikara, DNEVNIK, Novi Sad, 14. avgust 1973.
- DARINKA NIKOLIĆ, Od 67 prijavljenih 41 izlagač, DNEVNIK, Novi Sad, 12. septembar 1973.
- M. K., Otvoren Novosadski likovni salon, POLITIKA, Beograd, 5. oktobar 1973.
- MIODRAG KUJUNDŽIĆ, Čistota prekora, DNEVNIK, Novi Sad, oktobar 1973.
- M. K., Otpori monopolu i privilegijama, DNEVNIK, Novi Sad, 14. oktobar 1973.
- Soldatović i Petrović u Zagrebu, DNEVNIK, Novi Sad, 17. oktobar 1973.
- Nagrada novosadskog salona, DNEVNIK, Novi Sad, 17. oktobar 1973.
- P. M., Zatvoren likovni salon u Novom Sadu, POLITIKA EKSPRES, Beograd, 19. oktobar 1973.
- Četi i vojvodana u Vrnjačkoj Banji, DNEVNIK, Novi Sad, 23. oktobar 1973.
- »Modna kuća« — ukras i potreba grada, SREMSKE NOVINE, Sremska Mitrovica, 24. novembar 1973.
- NIKOLA TEREK, Povećava se kulturna baština grada, DNEVNIK, Novi Sad, 9. decembar 1973.
- Tito: o grande chefe, ILUSTRADO, Milano, 11. jul 1973.
- SINIŠA PAUNOVIĆ, Neka bude, POLITIKA EKSPRES, Beograd, 25. januar 1974.
- Vojvodanski likovni umetnici o Crnoj Gori, DNEVNIK, Novi Sad 21. februar 1974.
- S. GAJIĆ, Soldatovićev poklon, DNEVNIK, Novi Sad, 16. mart 1974.
- ACS JÓZSEF, Egy keptar a platform , MAGYAR SZÓ, Novi Sad, 21. mart 1974.
- Likovna kolonija, ARENA, Zagreb, 29. mart 1974.
- Novosadski slikari i vajari na nemačkoj televiziji, DNEVNIK, Novi Sad, 6. april 1974.
- PREDRAG MIRKOVIĆ, Umetnici zauzeli tvrđavu, POLITIKA EKSPRES, Beograd, 30. april 1974.
- M. M., Susret generacija na Simovićevom salašu, DNEVNIK, Novi Sad, 10. maj 1974.
- Jovan Soldatović, DNEVNIK, Novi Sad, 22. maj 1974.
- Savremeni likovni umetnici Jugoslavije, DNEVNIK, Novi Sad, 2. jun 1974.
- Naši umetnici u Finskoj, DNEVNIK, Novi Sad, 4. jun 1974.
- Voivodanski umetnici izlažu u Nikšiću, BORBA, Beograd, 8. jun 1974.
- Jovan Soldatović, DNEVNIK, Novi Sad, 2. jul 1974.
- NIKOLA TEREK, Kad se Dunav u Tamiš uliva, DNEVNIK, Novi Sad, 15. jul 1974.
- R. DARKOVIĆ, Čudno selo Čelarevo, BORBA, Beograd, 29. avgust 1974.
- Spomenik velikom pesniku, konačno, BORBA, Beograd, 29. avgust 1974.
- Sedam tjedana »Brankova kola«, VJESNIK, Zagreb, 12. septembar 1974.
- Spomenik Branku Radičeviću, POLITIKA, Beograd, 12. septembar 1974.
- A. E., Za sedam nedelja 120 priredbi, SREMSKE NOVINE, Sremska Mitrovica, 14. septembar 1974.
- Domaćin, NIN, Beograd, 15. septembar 1974.
- Otkriven spomenik Branku Radičeviću, SLOBODNA DALMACIJA, Split, 16. septembar 1974.
- 7brka, BORBA, Beograd, 16. septembar 1974.
- M. K., Sedam nedelja pesnikove reči, POLITIKA, Beograd, 16. septembar 1974.

- S. T., Lisje žuto u Brankovim rukama, DNEVNIK, Novi Sad, 15. septembar 1974.
- RADE OBRENOVIĆ, Imate Novi Sad, Branku sve počasti, OKO, Zagreb, 19. septembar 1974.
- Kad mladijah živeti, POLITIKA EKSPRES, Beograd, 20. septembar 1974.
- M. B., Branko i pesnici, VEČERNJE NOVOSTI, Beograd, 24. septembar 1974.
- RADOMIR RAJKOVIĆ, Jesenji plodovi, MLADOST, Beograd, 26. septembar 1974.
- Ž. ŽIVANOVIĆ, Branku u pohode, ZRENJANIN, Zrenjanin, 5. oktobar 1974.
- Savremena jugoslovenska umetnost u Danskoj, DNEVNIK, Novi Sad, 20. oktobar 1974.
- Nova Galerija savremene umetnosti, BORBA, Beograd, 22. oktobar 1974.
- A. B., Spomen ploča poginulih advokata, POLITIKA, Beograd, 23. oktobar 1974.
- B. Petrović, Gorki po Benetu, BORBA, Beograd, 29. oktobar 1974.
- M. T., Sećanje na heroja, SOMBORSKE NOVINE, Sombor, 5. decembar 1974.
- MILO GLIGORIJEVIĆ, Studenti u očekivanju profesora, BORBA, Beograd, 3. januar 1975.
- D. R., Bogata međunarodna i međurepublička saradnja, DNEVNIK, Novi Sad, 11. januar 1975.
- S(OFIJA) Č(UPIC), Posle dvehiljade kilometara ponovo u zemlji, DNEVNIK, Novi Sad, 25. januar 1975.
- D. BOJANIĆ, Vandali u ateljeu Jovana Soldatovića, DNEVNIK, Novi Sad, 25. januar 1975.
- V. M., Osveta nemoćnih, POLITIKA, Beograd, 28. januar 1975.
- Betortek Jova Soldatović, mütermebe, MAGYAR SZÓ, Novi Sad, 25. januar 1975.
- M. BOŽIN, Osveta umetniku, DNEVNIK, Novi Sad, 27. januar 1975.
- Lom u vajarevom ateljeu, VEČERNJE NOVOSTI, Beograd, 27. januar 1975.
- SLOBODAN BODULIĆ, »Osveta umetniku«, DNEVNIK, Novi Sad, 1. februar 1975.
- V(LADA) M(IĆUNOVIĆ), Umetnici nezadovoljni izjavom vajara Jovana Soldatovića, POLITIKA, Beograd, 1. februar 1975.
- S(VETLANA) ANTIĆ, Umetnik na sudu časti, EKSPRES POLITIKA, Beograd, 1. februar 1975.
- MIODRAG KUJUNDŽIĆ, Prepucavanje sumnjama, DNEVNIK, Novi Sad, 4. februar 1975.
- LJILJANA IVANOVIĆ, Milan Kerac, posebno izdanje, str. 7 Galerija savremene likovne umetnosti, Novi Sad, 1975.
- Á. J., Kik a vandálak? MAGYAR SZÓ, Novi Sad, 31. januar 1975.
- B. S., Šajkaškim partizanima, VIKEND, Zagreb, 14. mart 1975.
- N. T., Zavičajni muzej, SREMSKE NOVINE, Sremska Mitrovica, 17. maj 1975.
- MARKO BAKIĆ, Nerazrušivi spomenici, DNEVNIK, Novi Sad, 12. maj 1975.
- N. T., Festival najmladih pesnika, SREMSKE NOVINE, Sremska Mitrovica, 18. maj 1975.
- G(ORDANA) D(IVLJAK))-AROK, Stasala nova generacija, DNEVNIK, Novi Sad, 30. jul 1975.
- Soldatovićeви konji na Karadorđevu, DNEVNIK, Novi Sad, 2. oktobar 1975.
- N. S., Dug junacima kod Gajdobre, DNEVNIK, Novi Sad, 2. oktobar 1975.
- Četiri nagrade Novosadskog likovnog salona, BORBA, Beograd, 4. oktobar 1975.
- M. MILUNOVIĆ, Novosadski »Monmart« na Petrovaradinskoj tvrđavi, POLITIKA, Beograd, 23. oktobar 1975.
- D. T., Predplata na naše novitete, POLITIKA, Beograd, 18. decembar 1975.
- LJ. N., Celo polugodište druguje sa slikama, DNEVNIK, Novi Sad, 11. februar 1976.
- Likovni čas, GLAS OMLADINE, Novi Sad, 19. februar 1976.
- Umetnici davali pečat gradu, DNEVNIK, Novi Sad, 18. mart 1976.
- G(ORDANA) D(IVLJAK)-A(ROK), Debata o sporednom, DNEVNIK, Novi Sad, 7. jun 1976.
- H. RADIVOJEVIĆ, Stodnevni praznik, NIN, Beograd, 1. avgust 1976.
- V. TINJIĆ, Velika premija Salona pripala Mersadu Berberu, POLITIKA, Beograd, 25. novembar 1976.
- D. R., Prvi sremskomitrovački likovni salon, SREMSKE NOVINE, Sremska Mitrovica, 31. oktobar 1976.
- VUK TRNAVSKI, Čelarevo, Velenje, Vojvodina, POLITIKA, Beograd, 12. decembar 1976.
- A(LEKSANDAR) VAČIĆ, Umetnik na nišanu, NOVOSTI, Beograd, 29. april 1977.
- GROZDANA ŠARČEVIĆ, Zavičaj kao nadahnuće i odredište, VJESNIK, Zagreb, 4. maj 1977.
- Pažnja, snima se!, DNEVNIK, Novi Sad, 16. maj 1977.
- B. Đ., Čast i poverenje, ARENA, Zagreb, 2. jun 1977.
- R(ADIVOJ) KOVAČEVIĆ, Budućnost u ambijentu prošlosti, DNEVNIK, Novi Sad, 28. jul 1977.
- DRAGAN SAVIĆ, Letnje međuvreme, BORBA, Beograd, 27. avgust 1977.
- Az újvidéki szobrászan . . . , MAGYAR SZÓ, Novi Sad, 28. avgust 1977.
- M. K., Novi prostori, DNEVNIK, Novi Sad, 4. septembar 1977.
- Susret, SLOBODNA DALMACIJA, Split, 4. septembar 1977.
- Skulptura Jovana Soldatovića u Galeriji Rajka Mamuzića, DNEVNIK, Novi Sad, 14. septembar 1977.
- Jovan Soldatović kialitasa, MAGYAR SZÓ, Novi Sad, 27. septembar 1977.
- V(LADO) MIĆUNOVIĆ, Vajarsko delo Jovana Soldatovića, POLITIKA, Beograd, 20. oktobar 1977.

S(VETLANA) A(NTIĆ), Izložba
nagrađenih, POLITIKA EKSPRES,
Beograd, 30. oktobar 1977.

V. DORDEVIĆ, Spomenik junaštvu,
ARENA, Zagreb, 3. novembar 1977.
Istrajno na Titovom putu, DNEVNIK,
Novi Sad, 28. 29. 30. novembar 1977.
M. VLAJIĆ, Atelje umetnosti i rada,
NEDELJNE NOVOSTI, Beograd,
25. decembar 1977.

N(EVENA) S(IMIN), Jovan Soldatović
poklonio tri skulpture Kragujevcu,
DNEVNIK, Novi Sad, 13. januar 1978.
A Rajko Mamuzić emlékképtárbán ...
MAGYAR SZÓ, Novi Sad, 13. januar
1978.

Poklon vajara Soldatovića Kragujevcu,
OSLOBODENJE, Sarajevo, 16. januar
1978.

Soldatovićevo poklon Kragujevcu,
POLITIKA, Beograd, 17. januar 1978.
Srne, VEČERNJE NOVOSTI, Beograd,
18. januar 1978.

BOGDAN GUSIĆ, Nagrada obavezuje
na još veća pregnuća, ZRENJANIN,
Zrenjanin, 30. januar 1978.

Poznati čine vjesti, ARENA, Zagreb,
2. februar 1978.

I. J., Izložba Soldatovića, VEČERNJE
NOVOSTI, Beograd, 8. mart 1978.

S. B., Izložba skulptura Jovana
Soldatovića, POLITIKA, Beograd,
9. mart 1978.

Március 8-án az újvidéki, MAGYAR
SZÓ, Novi Sad, 9. mart 1978.

Skulpture Jovana Soldatovića,
DNEVNIK, Novi Sad, 18. mart 1978.
MIROSLAV ANTIĆ, Otključavanje
čoveka, DNEVNIK, Novi Sad, 16. jun
1978.

S(OFIJA) ČUPIĆ, Umetnost izašla na
ulice, DNEVNIK, Novi Sad, avgust 1978.

M(IHAILO) KANDIĆ, Bogata likovna
jesen, SVETLOST, Kragujevac,
14. septembar 1978.

Umetnička skulptura Jovana Soldatovića,
POLITIKA, Beograd, 19. septembar 1978.

G(ORDANA) D(IVLJAK)-AROK, Venčački
mermer u Novom Sadu, DNEVNIK,
Novi Sad, 19. septembar 1978.

H. T., Bista pesnika pred školom,
SREMSKE NOVINE, Sremska Mitrovica,
27. septembar 1978.

Umjetničko oblikovanje podviga,
OMLADINSKA PRUGA, Sarajevo,
19. oktobar 1978.

Stigo skulptor «brigadirke»,
OMLADINSKA PRUGA, Sarajevo,
20. oktobar 1978.

Otkrivena bista revolucionara,
DNEVNIK, Novi Sad, 19. novembar 1978.

D. N., Plaketa sindikata Jovanu
Soldatoviću, DNEVNIK, Novi Sad,
22. novembar 1978.

O vajaru Jovanu Soldatoviću,
TV REVIJA, Beograd, 1. decembar 1978.
Novi Sad — Soldatović ... STUDIO,
Zagreb, 10. februar 1979.

Nova etapa preobražaja opštine,
DNEVNIK, Novi Sad, 17. februar 1979.

Poklon umetnika, POLITIKA, Beograd,
20. februar 1979.

BOGDAN IBRAJTER, Kao na Pigu, u
POLITIKA, Beograd, 28. februar 1979.
Dobitnici «Politikine» nagrade od
osnivanja, POLITIKA, Beograd,
26. mart 1979.

M. CONKIC, Plodna saradnja, MISAO,
Novi Sad, 15. mart 1979.

Z. G., Na pomolu još jedno kulturno
blago, SREMSKE NOVINE, Sremska
Mitrovica, 25. april 1979.

Veliko interesovanje umetnika, FRONT
SLOBODE, Tuzla, 22. maj 1979

Na obali Dunava u Novom Sadu ...
DNEVNIK, Novi Sad, 8. jul 1979.

MIROSLAV ANTIĆ, Dosta mi je te
javnosti, DNEVNIK, Novi Sad, 3. avgust
1979.

M. BEČEJAC, Oplemenjen svaki kutak
grada, ZRENJANIN, Zrenjanin,
7. septembar 1979.

Denes golem sobir na radnicima na
«Teteks», MERDŽAN, Tetovo, br. 286,
str. 1, 3, 6., 20. septembar 1979.

D(ORDE) NENIĆ, Automobili na «crnoj
čupriji», DNEVNIK, Novi Sad,
22. septembar 1979.

R(ADIOVOJ) KOVAČEVIĆ, Istorija sa
pogledom na budućnost, DNEVNIK,
Novi Sad, 30. septembar 1979.

H. RADIOJEVIĆ, Kad mermer
procveta, RADIO REVIJA, Beograd,
12. oktobar 1979.

PETAR MILATOVIĆ, Petrovaradin-
tvrdava umetnika, POBJEDA, Titograd,
20. oktobar 1979.

N., Okrugli sto o novosadskom
urbanizmu, DNEVNIK, Novi Sad,
4. novembar 1979.

NEVENA SIMIN, Stalno izgubljena
traka, DNEVNIK, Novi Sad, 13. novembar
1979.

Aukcija 8. decembra, NADA, Beograd,
7. decembar 1979.

SPOMENKA JELIĆ, Prisutnost važnija
od cene, BORBA, Beograd, 17. januar
1980.

V. SAVIĆ, Zelenilo oko Talijine kuće,
DNEVNIK, Novi Sad, 28. februar 1980.

A(LEKSANDAR) VAČIĆ, Poništen
konkurs Akademije umetnosti,
NOVOSTI, Beograd, 19. mart 1980.

Hotel ne jede atelje, VEČERNJE
NOVOSTI, Beograd, 26. mart 1980.

Mardank a mutermek a petervaradi
varban, MAGYAR SZÓ, Novi Sad,
26. mart 1980.

N(EVENA) SIMIN, Lep primer kulturnog
stvaralaštva, DNEVNIK, Novi Sad,
21. april 1980.

Čerević az esős idő ... MAGYAR
SZÓ, Novi Sad, 21. april 1980.

Otvoren zavičajni muzej, POLITIKA,
Beograd, 22. april 1980.

MIROSLAV KALOPER, Trnovit put do
ateljea, DNEVNIK, Novi Sad,
23. april 1980.

JOVAN VAVIĆ, Bezrazložan strah za
novosadski «Monmart», POBJEDA,
Titograd, 3. maj 1980.

Vajdaságy foliszönyekiállítás, MAGYAR
SZÓ, Novi Sad, 13. maj 1980.

B. P., Stvaralaštvo Jovana Soldatovića, SREMSKE NOVINE, Sremska Mitrovica, 28. maj 1980.

Képzőművészet Vajdaságban 1944—től—1954—ig., MAGYAR SZÓ, Novi Sad, 14. april 1980.

Kiállítás nyílt újvidéken, MAGYAR SZÓ, Novi Sad, 17. jun 1980.

Retrospektiva prve poratne generacije, POBJEDA, Titograd, 18. april 1980.

F. LJEVLJEV, Na izložbi 54 autora, VEČERNJI LIST, Zagreb, 18. jun 1980.

Izložba vojvodanske umjetnosti, VJESNIK, Zagreb, 18. jun 1980.

Izložba likovnih umetnosti 20 veka Vojvodine, POLITIKA, Beograd, 17. jun 1980.

Likovna umetnost u Vojvodini 1944—1954., PANČEVAC, Pančevo, 13. avgust 1980.

V. M., Trajni beleg oružane borbe našeg kraja, ZRENJANIN, Zrenjanin, 19. septembar 1980.

VESNA VOJNIC-HAJDUK, Izmena stalne postavke, BEČEJSKE NOVINE, Bečež, 20. septembar 1980.

Jovan Soldatović, izlaže u Beogradu, DNEVNIK, Novi Sad, 21. septembar 1980.

M(ILENA) P(UTNIK), Retrospektivna izložba Jovana Soldatovića, DNEVNIK, Novi Sad, 21. septembar 1980.

Mozaik s Titovim likom, KOMUNA, Kikinda, 2. oktobar 1980.

A(LEKSANDAR) VAČIĆ, Poništen konkurs Akademije umetnosti, VEČERNJE NOVOSTI, Beograd, 14. oktobar 1980.

VESNA ĐUKIĆ, Likovna umetnost XX veka, MISAO, Novi Sad, 15. oktobar 1980.

Novi Sad, VEČERNJI LIST, Zagreb, 30. oktobar 1980.

MILOŠ ARSIĆ, Na zihler-profesorski, DNEVNIK, Novi Sad, 6. novembar 1980.

Susreti izviđača, JAVOD br. 3., Novi Sad, novembar 1980.

M. B., Ram za Savu, kip za sebe, DNEVNIK, Novi Sad, 11. februar 1981.

Spomenik mrtvima ili živima, NIN, Beograd, 15. februar 1981.

Soldatović izlaže u »Pobedi«, DNEVNIK, Novi Sad, 17. februar 1981.

(S. L.), Soldatovićeve skulpture, VEČERNJI LIST, Zagreb, 19. februar 1981.

V. Č., Vajar pred 3000 radnika, DNEVNIK, Novi Sad, 27. februar 1981.

Jovan Soldatović, POLITIKA, Beograd, 4. mart 1981.

M(ilan) Ž(ivanović), Nagrađena Milica — stvarno, DNEVNIK, Novi Sad, 5. mart 1981.

M. RADOŠEVIĆ, Glumci dižu spomenik, POLITIKA, Beograd, 17. mart 1981.

MILOŠ ARSIĆ, Kako se predstavljamo, KOMUNIST, Novi Sad, 10. april 1981.

(F. I.), Spomenik Steriji — solidarno, VEČERNJI LIST, Zagreb, 15. jun 1981.

S. STANOJEVIĆ, Spomenik — Steriji, VEČERNJE NOVOSTI, Beograd, 23. jun 1981.

M. BOZOKIN, Podstrek za nova pregnuća, DNEVNIK, Novi Sad, 30. jun 1981.

V. UTVIĆ, Dodeljene nagrade »Jovan Popović«, NOVOSTI, Beograd, 30. jun 1981.

Priznanje Jovanu Veselinovu Žarku za životno delo, POLITIKA, Beograd, 30. jun 1981.

A. B., Jovanu Veselinovu za životno delo, VEČERNJE NOVOSTI, Beograd, 30. jun 1981.

Spomenik Jovanu Steriji Popoviću, JEDINSTVO, Priština, 2. jul 1981.

A. NIČIN, Revolucija u svim porama stvaralaštva, DNEVNIK, Novi Sad, 4. jul 1981.

VLADISLAV URBAN, Šajkaška ostala uspravna, DNEVNIK, Novi Sad, 5. jul 1981.

ĐORĐE JOVIĆ, Inovacija programa, DNEVNIK, Novi Sad, 27. jul 1981.

IVAN BABIĆ, Sterija je strpljiv, DNEVNIK, Novi Sad, 29. jul 1981.

DARINKA NIKOLIĆ, Osmeh u paklu rata, DNEVNIK, Novi Sad, 6. septembar 1981.

V. NISTOR, Veliki školski čas o Steriji, DNEVNIK, Novi Sad, 19. septembar 1981.

J. DANILOVIĆ, Trajna obeležja, POLITIKA, Beograd, 23. septembar 1981.

A(LEKSANDAR) VAČIĆ, Ukor Akademiji i Dekanu, DNEVNIK, Novi Sad, 23. septembar 1981.

»Delo jedne generacije«, OSLOBODENJE, Sarajevo, 25. septembar 1981.

JOVA MIHAJLOVIĆ, Oslonac političke stvarnosti, 4. JUL, Beograd, 29. septembar 1981.

DEJAN TADIĆ Slavlje može da počne, BORBA, Beograd, 2. oktobar 1981.

VALERIJA NISTOR, Steriji u sobu, DNEVNIK, Novi Sad, 9. oktobar 1981.

MIODRAG KUJUNDŽIĆ, Čekajući Steriju, JEDINSTVO, Priština, 14. oktobar 1981.

V. Č., Uskoro izbor novih akademika, DNEVNIK, Novi Sad, 14. oktobar 1981.

U čast Jovana Sterije-Popovića, VEČERNJI LIST, Zagreb, 22. oktobar 1981.

D. ŽIVOJINOVIĆ, Proslava kao »Tvrđica«, VEČERNJE NOVOSTI, Beograd, 22. oktobar 1981.

J. D., Spomenik Steriji, POLITIKA, Beograd, 22. oktobar 1981.

(D. T.), Sterijini dani, BORBA, Beograd, 23. oktobar 1981.

J. DANILOVIĆ, Sve u znaku Sterije, POLITIKA, Beograd, 24. oktobar 1981.

VALERIJA NISTOR, Dom za pomoć mladeži, DNEVNIK, Novi Sad, 24. oktobar 1981.

VALERIJA NISTOR, Sve u znaku Sterije, MISAO, Novi Sad, 25. oktobar 1981.

V(IRGILE) NISTOR, Dar i dug Steriji, DNEVNIK, Novi Sad, 25. oktobar 1981.

J. DANILOVIĆ, Spomenik velikom komediografu, POLITIKA, Beograd, 25. oktobar 1981.

Glumci u čast Sterije, VEČERNJE NOVOSTI, Beograd, 26. oktobar 1981.

IVAN BABIĆ, Čovek i umnik, POLITIKA EKSPRES, Beograd, 26. oktobar 1981.

A. PUTNIK, Počast velikom komediografu, GLAS OMLADINE, Novi Sad, 3. novembar 1981.

Steriji u čast, MISAO, Novi Sad, 5. novembar 1981.

G. P., Manifestari legate de marcarea aniversaru a 175 de . . . , MISAO, Novi Sad, 5. novembar 1981.

DARINKA NIKOLIĆ, Ti poseja seme . . . , DNEVNIK, Novi Sad, 15. novembar 1981.

VALERIJA NISTOR, Trpe se dve ljubavi, DNEVNIK, Novi Sad, 15. novembar 1981.

Novosadski likovnici med delavci, DELO, Ljubljana, 3. decembar 1981.

Boško Petrović, Jovan Soldatović, Mića Mihajlović, Julijana Kiš, Andrej Vasiljević . . . , BORBA, Beograd, 4. decembar 1981.

M. Jovanović, U spomen Steriji, TV NOVOSTI, Beograd, 4. decembar 1981.

Moj događaj sezone, DNEVNIK, Novi Sad, 14. decembar 1981.

MILENA PUTNIK, Slika iz bedema, DNEVNIK, Novi Sad, 31. decembar 1981.

N. SAMARDŽIĆ, Veliki odziv poznatih umjetnika, POBJEDA, Titograd, 20. januar 1982.

LJ. A., Vojvodanski razgovori, POLITIKA, Beograd, 21. januar 1982.

T. K., Željezara domaćin stvaraočima, POBJEDA, Titograd, 29. januar 1982.

M. Dj., Željezar okuplja umjetnike, NIKŠIČKE NOVINE, Nikšić, 29. januar 1982.

(G. K.), Tri kulturne priredbe, POBJEDA, Titograd, 30. januar 1982.

D. ILIĆ, Nikšićki susreti u Herceg Novom, NIKŠIČKE NOVINE, Nikšić, 12. februar 1982.

Čiji je Sterija, NOVOSTI 8, Beograd, 20. februar 1982.

MILOŠ ARSIĆ, Dve novosadske galerije, MISAO, Novi Sad, 25. februar 1982.

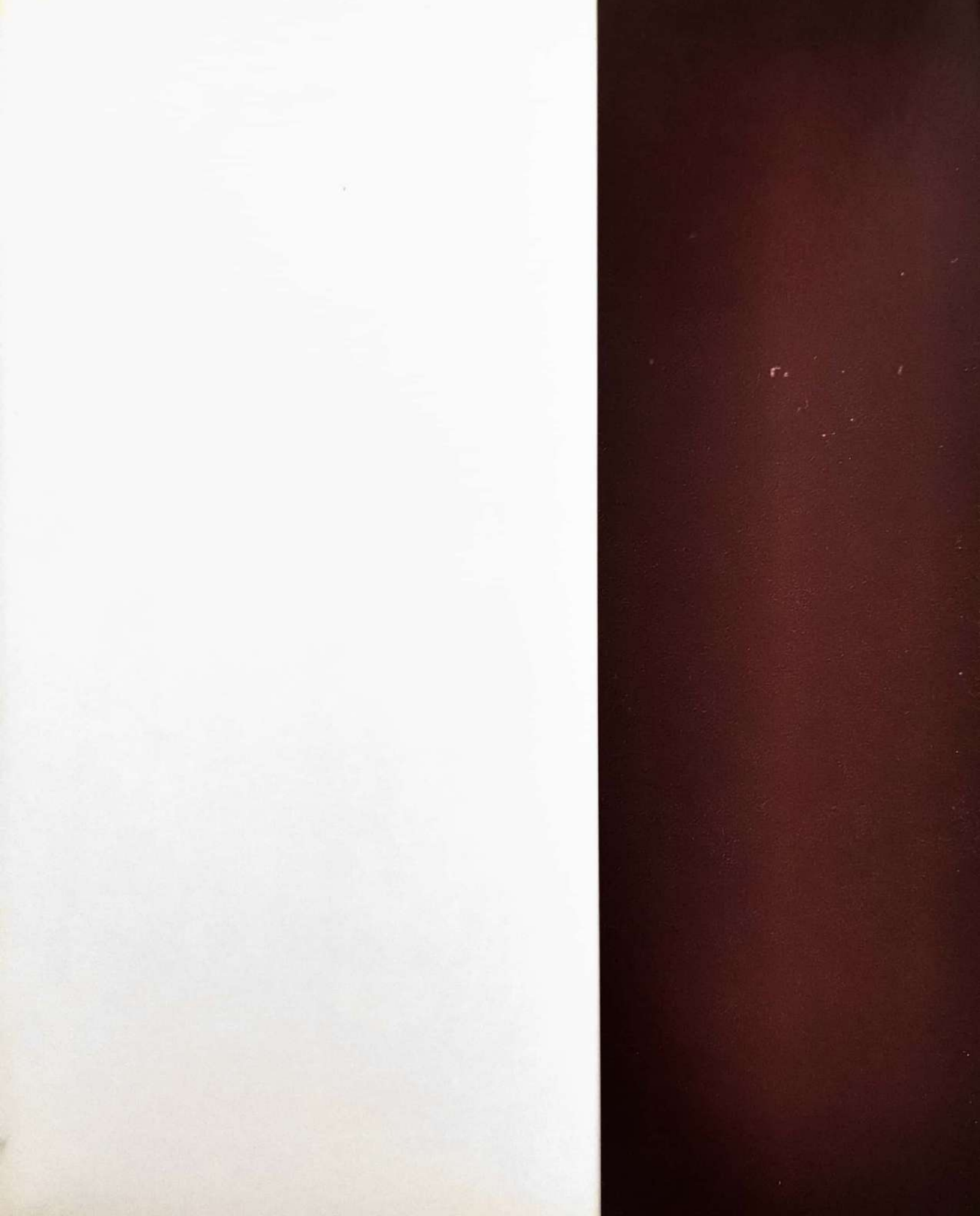
M(ILAN) PAROŠKI, Statue i aleje, DNEVNIK, Novi Sad, 12. mart 1982.

MILOŠ ARSIĆ, Dva intimna doma umetnosti, MISAO, Novi Sad, 15. mart 1982.

NIKOLA STOJANOVIĆ, Da se zna, DNEVNIK, Novi Sad, 28. mart 1982.

- A. Hmilj, Seme u kamenu, DNEVNIK, Novi Sad, 29. mart 1982.
- SLOBODAN JOVANOVIĆ, Reč bez ljutnje, DNEVNIK, Novi Sad, 3. april 1982.
- M(ILAN) PAROŠKI, Uz ljubav i stručnjak, DNEVNIK, Novi Sad, 13. april 1982.
- N. E., Meg kell határozni a művelődési oohanok faladatait, MAGYAR SZÓ, Novi Sad, 14. mar 1982.
- Visoka priznanja . . . POBEDA, Novi Sad, maj-jun 1982.
- M(ILAN) PAROŠKI, Novosađani bez Đure? DNEVNIK, Novi Sad, 1. avgust 1982.
- G. K., Vajari Kikinde, DNEVNIK, Novi Sad, 4. avgust 1982.
- D. POPOVIĆ, Revolucionari čeličnog kova, ZRENJANIN, Zrenjanin, 6. avgust 1982.
- HRVOJE RADOVANOVIĆ, Već se uveliko radi, KOMUNA, Kikinda, 12. avgust 1982.
- UGLJEŠA BOGDANOVIĆ, Đurina kuća u Beogradu, POLITIKA, Beograd, 14. avgust 1982.
- Nije glina samo za ciglje, KOMUNA, Kikinda, 18. avgust 1982.
- HRVOJE RADOVANOVIĆ, Pohvale domaćinu, KOMUNA, Kikinda, 19. avgust 1982.
- M. M., Ukrasi za Kikindu, DNEVNIK, Novi Sad, 24. avgust 1982.
- Vajari u staroj ciglani, POLITIKA, Beograd, 29. avgust 1982.
- H(RVOJE) RADOVANOVIĆ, Vajari pred kritičnom fazom, KOMUNA, Kikinda, 2. septembar 1982.
- ZEFIRINO GRASI, Nove forme u staroj ciglani, ILUSTROVANA POLITIKA, Beograd, 7. septembar 1982.
- D. PEJIĆ, Svi hoće Đuru, AS, Sarajevo, 3. septembar 1982.
- G. K., Izlaže šezdeset stvaraoca, POBJEDA, Titograd, 9. septembar 1982.
- M. Pr., Đura ipak među novosađanima, DNEVNIK, Novi Sad, 14. septembar 1982.
- DRAGAN PEJIĆ, Žalosno i opasno, POLITIKA EKSPRES, Beograd, 16. septembar 1982.
- Prkos u bronzi, DNEVNIK, Novi Sad, 3. oktobar 1982.
- HRVOJE RADOVANOVIĆ, Već se uveliko radi, KOMUNA, Kikinda, 20. oktobar 1982.
- V. S., Beleg Đurinom delu, DNEVNIK, Novi Sad, 27. oktobar 1982.
- Spomenik pjesniku, GLAS, Banja Luka, 27. oktobar 1982.
- Spomenik pesniku, JEDINSTVO, Priština, 27. oktobar 1982.
- Spomenik Đuri Jakšiću, POBJEDA, Titograd, 27. oktobar 1982.
- N. E., A kiváló költő és féstő emlékére, MAGYAR SZÓ, Novi Sad, 27. oktobar 1982.
- Az újvidéki Duna-parkban, MAGYAR SZÓ, Novi Sad, 28. oktobar 1982.
- Spomenik Đuri Jakšiću u Novom Sadu, Jedinstvo, Priština 29. oktobar 1982.
- Spomenik Đuri Jakšiću, Večernji list, Zagreb, 29. oktobar 1982.
- D(ARINKA) NIKOLIĆ, Novosađanima na dar, DNEVNIK, Novi Sad, 29. oktobar 1982.
- V. M., Otkriven spomenik Đuri Jakšiću, POLITIKA, Beograd, 29. oktobar 1982.
- N. E., Életműve ma is az újdonság arévével hat, MAGYAR SZÓ, Novi Sad, 29. oktobar 1982.
- M. K., Spomenik pjesniku, OSLOBODENJE, Sarajevo, 2. novembar 1982.
- M. K., Spomenik pjesniku, VJESNIK, Zagreb, 4. novembar 1982.
- 10 dana MISAO, Novi Sad, 5. novembar 1982.
- D. TADIĆ, Bezimeni spomenik, BORBA, Beograd, 23. novembar 1982.
- DORDE JOVIĆ, Moguće tumačenje, DNEVNIK, Novi Sad, 23. decembar 1982.
- R. BALAČ, Tekovine žuljeva i uma, DNEVNIK, Novi Sad, 30. januar 1983.
- NEVENA SIMIN, A Zmaju spomenik, DNEVNIK, Novi Sad, 6. februar 1983.
- Otvara se Titov dom, EKSPRES POLITIKA, Beograd, 28. februar 1983.
- VERA MIROSAVLJEVIĆ, Ustajale vode, DNEVNIK, Novi Sad, 6. mart 1983.
- SLOBODAN BODULIĆ, Szobrász művésnek sznek már . . . , MAGYAR SZÓ, Novi Sad, 22. mart 1983.
- (D. P.), Hoće da pomaknu Zmaja, AS, Sarajevo, 22. april 1983.
- M(ILAN) PAROŠKI, Zmaju spomenik iduće godine, DNEVNIK, Novi Sad, 15. maj 1983.
- Početak umjetne kolonije, GLAS, Banja Luka, 23. mart 1983.
- Z. ŽUMA, Otvorena umjetnička kolonija, SARAJEVSKE NOVOSTI, Sarajevo, 24. maj 1983.
- Ostavština za budućnost, VEN, Sarajevo, 16. jun 1983.
- Kulturni trenutak Novog Sada, POLITIKA (7 TV DANA), Beograd, 17. jun 1983.
- A. T., Počinje takt, DNEVNIK, Novi Sad, 2. jul 1983.
- D. BJ., Borcima uručena priznanja, DNEVNIK, Novi Sad, 16. jul 1983.
- DRAŠKO REDJEP, Danas i ovdje i još ponegdje, OKO, Zagreb, 21. jul 1983.
- M. R., — B. H., Tri brata revolucionara, DNEVNIK, Novi Sad, 20. jul 1983.
- MILAN PAROŠKI, Antologijski park skulptura, DNEVNIK, Novi Sad, 24. jul 1983.
- N(EVENA) SIMIN, Manifestacija entuzijasta, DNEVNIK, Novi Sad, 10. septembar 1983.
- Rezultati opštejugoslovenskog konkursa za Zmajev spomenik — Prva nagrada Draganu Nikoliću, DNEVNIK, Novi Sad, 7. oktobar 1983.
- M(ILAN) PAROŠKI, Prva nagrada Draganu Nikoliću, DNEVNIK, Novi Sad, 7. oktobar 1983.
- Spomenik Zmaju, BORBA, Beograd, 7. oktobar 1983.
- Rezultati konkursa za podizanje spomenika Jovanu Jovanoviću Zmaju, Politika, Beograd, 7. oktobar 1983.
- R. B., Umesto novca — statuete, VEČERNJE NOVOSTI, Beograd, 11. oktobar 1983.
- M. PR., Simbol zajedništva, DNEVNIK, Novi Sad, 12. oktobar 1983.
- Beogradski vajar . . . , MISAO, Novi Sad, 15. oktobar 1983.
- M. P. R., Zmaj okom vajar, DNEVNIK, Novi Sad, 18. oktobar 1983.
- RAŠA PERIĆ, Majko oprostite što sam ti sin, DNEVNIK, Novi Sad, 27. oktobar 1983.
- V. Nistor, Sterijin Spomenik još bez natpisa, DNEVNIK, Novi Sad, 2. novembar 1983.
- Uglovi naše savesti, Sterija, DUGA, Beograd, 19. novembar 1983.
- V. SAVIĆ, Soldatovičev »Jelen« na olimpijadi, DNEVNIK, Novi Sad, 23. novembar 1983.
- KATARINA AMBROZIĆ, Ana Bešlić, monografija, Gradski Muzej Subotica, 1983.
- J. D., Nesporazumi oko dodatka, POLITIKA, Beograd, 20. januar 1984.
- Poklon grada — delo naših livaca, 23. OKTOBAR, Novi Sad, januar 1984.
- Novi Sad, daruje Sarajevu, OSLOBODENJE, Sarajevo, 25. januar 1984.
- Jelen uskoro na Igmanu, DNEVNIK, Novi Sad, 26. januar 1984.
- Novi Sad — Sarajevu, VEČERNJE NOVOSTI, Beograd, 26. januar 1984.
- A. T., Beleg zajedništva, DNEVNIK, Novi Sad, 29. januar 1984.
- N. V., Poklon za dugo sećanje, DNEVNIK, Novi Sad, 31. januar 1984.
- S. P., Jelen na Igmanu, VEČERNJE NOVOSTI, Sarajevo, 31. januar 1984.
- Jelen na Igmanu, DNEVNIK, Novi Sad, 3. februar 1984.
- V. C., Grad gradu od srca, DNEVNIK, Novi Sad, 5. februar 1984.
- V. N., Sterijin spomenik s obeležjem, DNEVNIK, Novi Sad, 9. februar 1984.
- ALEKSANDAR PUTNIK, Sterija još uvek »neobežjen«, MISAO, Novi Sad, 15. februar 1984.
- N. S., Brankova 160-godišnjica, DNEVNIK, Novi Sad, 27. mart 1984.
- N. S., Dva grada pesniku, DNEVNIK, Novi Sad, 28. mart 1984.
- A. B., Na Petrovaradinu tesno, VEČERNJE NOVOSTI 25. maj 1984.
- A(ndrej) TIŠMA, Dogovor podiže skulpturu, DNEVNIK, Novi Sad, 1. jun 1984.
- JAN ŠIRKA, U Slovenj Gradecu, DNEVNIK, Novi Sad, 9. jun 1984.
- MIRJANA MIJAČEVIĆ, Čekićem na umetnost, DNEVNIK, Novi Sad, 29. jul 1984.
- Spomen-obeležje palim borcima, DNEVNIK, Novi Sad, 20. oktobar 1984.
- B. P., Spomenik borbi i hrabrosti, DNEVNIK, Novi Sad, 20. oktobar 1984.

M. Č., Novi Sad je najlepší, DNEVNIK, Novi Sad, 27. oktobar 1984.
S. ŽELIĆ, Priprema se teren za spomen — obeležje sremskom frontu, DNEVNIK, Novi Sad, 30. decembar 1984.
L. S., Umesto snežnih figura, GLAS OMLADINE, Novi Sad, 15. januar 1985.
Veličanstveni Spomen-park, SLOBODNA DALMACIJA, Split, 13. mart 1985.
Spomen-obeležje na mestoto na prob'vot, NOVA MAKEDONIJA, Skopje, 13. mart 1985.
I. B., Gradnja u etapama, BORBA, Beograd, 13. mart 1985.
J. Benašić, Spomen park za jubilej, VEČERNJE NOVOSTI, Beograd, 14. mart 1985.
(M), Dan Brankovog rođenja, DNEVNIK, Novi Sad, 27. mart 1985.
JOVO PARIPOVIĆ, Mirna savjest, DANAS, Zagreb, 27. mart 1985.
Soldatović u Brodu, VJESNIK, Zagreb, 1. april 1985.
Tri srne, POBEDA, IMO, Novi Sad, april 1985.
MILJENKO SMOJE, Veselo je u Novom Sadu, SLOBODNA DALMACIJA, Split, 12. maj 1985.
MILJENKO SMOJE, Veselo je u Novom Sadu, DNEVNIK, 19. maj 1985.
Izložba o Rosandiću, POLITIKA EKSPRES, Beograd, 5. jun 1985.
(najava)
M. Ž., Majstorska radionica Tome Rosandića, POLITIKA, Beograd, 7. jun 1985. (najava)
D. Đ., Iz radionice Tome Rosandića, BORBA, Beograd, 7. jun 1985.
RELJA KNEŽEVIĆ, Nešto se miče — evo umetnika, DNEVNIK, Novi Sad, 16. jun 1985.

GALERIJA SAVREMENE LIKOVNE UMETNOSTI — NOVI SAD